

laški bilten

št. 92/17. oktober 2022

LAŠKA HIŠA IZ PRETEKLOSTI V SEDANJOST ... STR. 6

GOBE – PRIHODNOST IN RAZVOJ KRAJA REKA ... STR. 16

120 LET LAŠKEGA ČEBELARSKEGA ROJA ... STR. 17

POIŠČEŠ ZLATOLASKO, SPOZNAŠ ZLATO LAŠKO ... STR. 21

PORTRET: JOŽE OJSTERŠEK – 70 LET USTVARJANJA V LAŠKI PIHALNI GODBI ... STR. 28

30 LET MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA KORAL LAŠKO ... STR. 31

100 LET PLANINSKEGA DRUŠTVA LAŠKO ... STR. 53

90 LET PGD SEDRAŽ ... STR. 57

OTVORITEV MUZEJA RUDARSKEGA DRUŠTVA SVETA BARBARA V GOVCAH ... STR. 59

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

Pomočnica odgovorne urednice,

oglasno trženje: Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader Topole, Rok Deželak,
Nika Teraž, Miha Gartner,
Mojca Knez Jovan

Izdajatelj: Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško
tel. 03 7338 712,
faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Mojca Knez Jovan

Grafična priprava in tisk:

Present, d. o. o.,
Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.150 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme
vsako gospodinjstvo v občini.
Glasilo je vpisano v razvid medijev
Ministrstva RS za kulturo pod
zap. št. 1191.

Fotografija na naslovnici:

Maja Skrbinek – Po laških poteh

Naslednja številka predvidoma izide
15. decembra 2022.

Prispevke in oglase je treba
oddati do **30. novembra 2022**
na e-naslov bilten@lasko.si.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan Franc Zdolšek je gost na **Radiu
Celje** vsak prvi torek v mesecu.
Naslednja oddaja bo 8. novembra 2022.

Na radiu **Aktual Kum** bo občinski utrip
župan predstavil 26. oktobra 2022
[zadnja sreda v mesecu].

SPOŠTOVANE BRALKE IN BRALCI,

v negotovih časih, ki so pred nami je eno zagotovo in stalnica in to je aktualna številka Laškega biltena, katere vsebino ste tudi tokrat soustvarili z nami. V strokovnih službah smo vam pripravili uvodni nabor člankov o otvoritvi težko pričakovanega krožišča z vodnim elementom, Evropskem tednu mobilnosti in trendih na tem področju. V začetku septembra smo zaključili projekt »Laška hiša iz preteklosti v sedanost«, v okviru katerega smo s prenovno arhitekturne dediščine laške hiše iz 18. stoletja pridobili prostor, ki omogoča usposabljanje in promocijo, s poudarkom na lokalnih ponudbi, kulinariki, kulturni in etnološki dediščini. Zaključen je projekt energetske prenove Kulturnega centra Laško. V zaključni fazi sta tudi projekt prenove prostorov na Kidričevi ulici, kjer bo v bodoče Zdravstveni dom Laško izvajal del preventivnih programov in priprava prostorskega akta, ki bo omogočal sprejem akta o javno-zasebnem partnerstvu in izgradnjo nove večstanovanjske soseske. Župan je ob pomoči svetovne mladinske prvakinje v balvanskem plezanju Sare Čopar opravil 11. tradicionalno trgatve Stare trte, sorte žametovka. Zanj vsa leta vestno skrbi gospod Slavko Kozmus, za pogostitev pa je tudi letos z mojstrsko ocvirkovko poskrbela gospa Milena, ki sta se ji pridružila še Izletniška kmetija Šolinc in Sadjarstvo Aškerc. Za glasbeno spremljavo je poskrbela Veteranska godba Gambrinus.

»Kdaj ste nazadnje lebdeli v vodi ali sedeli na travi in opazovali večerno igro sonca? Ko žarki pozlatijo hribe okoli Laškega, ko zlato zasveti voda v bazenih Rimskih term in Thermane Laško, ko sonce tekmuje z barvo medu in piva ... se zgodi čarovnija. Kot da se vsako popoldne zbudi Zlatolaska, ki po starih ljudskih prepričanjih že stoletja prebiva pod zelenim Humom in varuje zlato-laške zaklade.« Izredno lepo steče krovna marketinška zgodba, ki jo je v sodelovanju s strokovnjaki s področja digitalnega marketinga in ključnimi deležniki na področju turizma v destinaciji Laško, v sklopu inovativne promocijske kampanje »Poiščeš Zlatolasko, spoznaš zlato Laško«, za našo občino, kot eno od vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji ravnokar lansiral javni zavod STIK Laško. Kot so zapisali v STIK-u: »Promocija poleg primarnega produkta zdravje in dobro počutje vključuje tudi predstavitev produktov z višjo dodano vrednostjo, primernih za zahtevnega obiskovalca, ki išče avtentična, lokalna in edinstvena doživetja in jih je mogoče doživeti skozi vse leto.« Vabljeni, da si vzamete čas in na katerega od prostih meglenih jesenskih jutur, ob skodelici dišeče kave ali domačega čaja, raziščete spletišče <https://lasko.info/>, ponovno odkrijete, kaj vse ponuja destinacija Laško in naši lokalni ponudniki. Med njimi so tudi čebelarji Laškega čebelarskega roja, ki praznuje 120 let.

V biltenu boste ob prebiranju zanimivih prispevkov iz naših krajevnih skupnosti in društev zagotovo našli navdih za popoldanske aktivnosti in nove hobije, ali si zaželeli obiska katerega od dogodkov in prireditev ob prihajajočem občinskem prazniku. Jesenska narava in čudoviti, skoraj poletni dnevi so kot nalašč za zadnjo košnjo, spravilo pridelkov in semen z domačega vrta ali njive, zasaditev jesenskih cvetic, kolesarjenje, pohod po kateri od laških poti, sproščanje ob nabiranju gob ali meditacijo na energijskih točkah sv. Trojice. Naužijmo se sončnega vitamina D in napolnimo naše »baterije« za dolge zimske dni pred nami. Ob dolgih večerih pa z »odklopom« od elektronskih naprav in branjem časopisov in knjig pred spanjem poskrbimo za naše možgane.

Če so volitve praznik demokracije, potem bomo morali letos Kuretovemu Prazničnemu letu Slovencev, ki opisuje starosvetne šege in navade od pomladi do zime, dodati še kakšno stran. Imamo super volilno leto, ki se bo zaključilo v prazničnem decembru, z izvolitvijo županov in občinskih svetnikov ter potrditvijo njihovih mandatov. Zadnje seje v štiriletnem mandatu so delovna telesa opravila v septembru, Občinski svet pa je svoj mandat zaključil z 21. redno sejo oktobra. Lokalnim volitvam bomo v Laškem biltenu namenili posebno volilno številko v začetku novembra. Vsem kandidatom na lokalnih volitvah želim spoštljivo predvolilno kampanjo in ugoden volilni rezultat, nam volivcem pa, da se bomo znali pravilno odločiti. In ne pozabimo, tudi po 20. novembru bomo, ne glede na rezultat lokalnih volitev, še vedno v prvi vrsti znanci, prijatelji, sodelavci, sosede, sokrajani in občani iste občine.

Stanka Jošt, pomočnica odgovorne urednice

Občina Laško

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

SOBOTA, 5. NOVEMBER

- TIC Laško: 23. tradicionalni pohod po nekdanjih trških mejah Laškega (start ob 9.00)

Planinsko društvo Laško organizira pohod po nekdanjih trških mejah Laškega. Namen prireditve je obuditi in negovati tradicionalni dogodek, ki sega stoletja nazaj v krajevno zgodovino ter ga za današnjo moderno dobo čim bolj verodostojno priklicati iz spomina.

PONEDELJEK, 7. NOVEMBER

- Kulturni center Laško: Proslava ob občinskem prazniku (18.00)

SREDA, 9. NOVEMBER

- Rimske Toplice, Senožete: Otvoritev prenovljenega cestnega odseka (15.00)

ČETRTEK, 10. NOVEMBER

- Dom svobode Zidani Most: Martinovo v pesmi in besedi (18.00)

KD Svoboda Zidani Most se bodo pridružili učenci OŠ Antona Aškerc Rimske Toplice, podružnične šole Zidani Most. Martinovo je trdoživ ljudski praznik, ki ga spremlja veliko običajev; tematske pesmi odražajo način življenja našega človeka skozi čas, od vsakdanjih opravil do praznovanj. Na prireditvi bomo osvetlili izročilo Martinovega v vezni besedi, vmes pa številne pesmi, ki slavijo ta praznik.

PETEK - NEDELJA, 11. - 13. NOVEMBER

- XXIV. Martinovo v Laškem

PETEK, 11. NOVEMBER

- Knjižnica Laško: Tradicionalno predavanje (18.00)

SOBOTA, 12. NOVEMBER

- Kulturni center Laško: Srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž s prikazom blagoslova vina (18.00)
Zveza Možnar - Etno odbor Jureta Krašovca in območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti na Martinov večer pripravljata Srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž. Prikaz blagoslova vina pa bodo skupaj s sodelujočimi skupinami opravili člani Kulturnega društva Anton Tanc iz Marija Gradca, ki bodo voščili vsem Martinam in Martinom. Vstop prost.

NEDELJA, 13. NOVEMBER

- Aškerčev trg: Martinov sejem (8.00)
Martinov sejem vsako leto vabi s stojnicami, na katerih bo poleg kramarskega blaga moč videti in kupiti izdelke iz tistih dobrih, starih časov. Med številnimi stojničarji bodo z nami ponudniki medu in medenih izdelkov, čajev in zelišč, lesenih izdelkov, unikatnih spominkov, suhorobarji, ponudniki sveže pečenega kostanja, mošta in mladega vina. Pravica do Martinovega sejma je bila Laškemu s privilegijem dodeljena leta 1227.
Po maši in zadnjem pritrkavanju bo zaigrala Laška pihalna godba. Župan občine Laško Franc Zdolšek in laški nadžupnika in dekan Rok Metličar bosta pozdravila vse goste in obiskovalce. Dekan pa bo tudi blagoslovil mošt. Praznična nedelja se bo nadaljevala s plesalci in godci folklorne skupine Anton Tanc, ki bodo prikazali nekaj tistega, kar se je pred mnogimi leti na takšno nedeljo dogajalo na trgu pred cerkvijo.
V primeru slabega vremena (dež, sneg) nedeljska prireditev s sejmom na Aškerčevem trgu odpade.
- Kartuzijska pristava Jurklošter: Pohod po poteh Jurkloštra (10.00)
Pohod organizira KS Jurklošter v sodelovanju s KD Prežihov Voranc Jurklošter.
Hoje bo za 3-4 ure. Pohod je namenjen druženju vseh generacij in spoznavanju domačega kraja ter orientaciji po kraju, deloma tudi po občini. Pohod se bo zaključil z organizirano malico pri kartuziji.

PETEK, 18. NOVEMBER

- Kulturni center Laško: Slavnostna akademija ob 160. obletnici delovanja Laške pihalne godbe (18.30)
V sklopu slavnostne akademije bo Godba na pihala Laško na odru gostila Jožeta Ojsterška, ki ima za seboj kar 70 let igranja v laški godbi in je letos prejel častni naziv ambasadorja godbenišтва. Zanimivih zgodb in anekdot ne bo manjkalo. Zaslužnim godbenikom in godbenicam, ki že dolga leta zavzeto igrajo v društvu ter redno nastopajo na prireditvah, srečanjih in koncertih, bodo podeljena priznanja. Večer bodo popestrili z glasbenimi točkami, ob koncu pa se z godbenimi prijatelji od blizu in daleč tudi povesečili in malo pokramljali. Za vse obiskovalce je vstop prost.
- Dvorana kartuzijske pristave: Kulturni večer KD Prežihov Voranc Jurklošter (18.30)
Predstavili se bodo domači kulturniki, k sodelovanju bodo povabili izvajalce različnih žanrov. S prireditvijo želijo obeležiti občinski praznik in popestriti kulturni utrip kraja. Za vse obiskovalce in nastopajoče bodo pripravili prigrizke in pijačo. Večer je namenjen drugače preživetemu večeru in druženju.

PETEK, 25. NOVEMBER

- Knjižnica Laško: Predstavitve avtobiografije ddr. Jožeta Mačka Moje življenje – splet naključij (17.30)
V sodelovanju s sorodniki in prijatelji našega rojaka in častnega občana Občine Laško ddr. Jožeta Mačka bo predstavljena njegova avtobiografija, ki je izšla poleti pri Celjski Mohorjevi družbi.

KROŽIŠČE PREDANO NAMENU

16. septembra 2022 smo uradno predali namenu krožišče v naši občini. Na dogodek so poleg župana Franca Zdoljška prišli še državna sekretarka na Ministrstvu za infrastrukturo Alenka Bratušek, v. d. direktorja Direkcije RS za infrastrukturo Bojan Tičar ter nekateri občinski svetniki.

Zaradi čedalje večjega števila prometnih vozil in želji po večji pretočnosti prometa smo v Laškem že dlje časa načrtovali izvedbo krožnega križišča. Ta želja se je v sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo in Direkcijo RS za infrastrukturo začela uresničevati lansko leto, konec decembra pa so skozi krožišče lahko zvozili prvi avtomobili. Župan je poudaril: »Novo krožišče zagotovo prispeva tudi k večji prometni varnosti in pretočnosti prometa. Sicer smo tudi v Evropskem tednu mobilnosti, kar pomeni, da je bolje večkrat uporabiti kakšno drugo prevozno sredstvo kot avto ali iti peš, pa nam bo to krožišče v Laškem vseeno olajšalo marsikatero težavo.«

Državna sekretarka Alenka Bratušek: »Veseli me, da v Sloveniji gradimo infrastrukturo, ki ljudem omogoča lažji, hitrejši in predvsem varnejši dostop do lokacij. Z Občino Laško smo v tem projektu dobro sodelovali in verjamem, da bomo tudi v prihodnje.«

Sicer so prvi avtomobili zvozili skozi krožišče že decembra, pa je to sedaj uradno tudi predano namenu.

Krožišče krasi tudi fontana, ki ponazarja tri cvetne liste lilije, iz katerih teče voda. Tri lilije so namreč osrednji motiv laškega grba. Z vodo pa so želeli poudariti pomen in povezanost Laškega s to dobrino.

V sklopu projekta se je uredil tudi del državne ceste skozi mesto s križiščem in levim zavijalnim pasom pri parkirišču

Kulturnega centra. Naložba, ki sta jo skupaj uresničili Direkcija za infrastrukturo in Občina Laško, je stala okoli 780 tisoč evrov, približno 70 odstotkov denarja je zagotovilo Ministrstvo za infrastrukturo, ostalo laška občina. Za ureditev fontane v krožišču je Občina odštela okoli 230 tisoč evrov.

MKJ

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

Prizadevanja za človeku in okolju prijaznejše načine mobilnosti vsako leto povežejo na tisoče sodelujočih mest. Aktivnosti potekajo vse leto, vrhunec dogajanja pa je med 16. in 22. septembrom, ko se Evropski teden mobilnosti zaključuje z dnevom brez avtomobila. Občina Laško sodeluje že osmič.

V tem tednu smo, skupaj s Hišo generacij, pripravili nekaj aktivnosti, ki so se začele z otvoritvijo krožišča. V nadaljevanju ste se občani lahko malce gibali, najprej na medgeneracijskem sprehodu, nato pa še na malce drugačnem sprehodu, ki je bil v obliki predavanja - Sprehod za spomin, ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni. Medgeneracijskega sprehoda so se udeležili tudi učenci OŠ Primoža Trubarja Laško.

VIDEO SNEMANJE OBČINSKIH CEST NA OBMOČJU OBČINE LAŠKO

Če ste med 12. septembrom in 14. oktobrom videli avto z nameščenimi ka-

merami, potem ste spremljali video snemanje kategoriziranih občinskih cest na območju občine Laško. Snemanje je po naročilu Občine Laško izvajalo podjetje DFG CONSULTING, d. o. o., z namenom pridobivanja podatkov cestne infrastrukture v upravljanju občine. V občinski upravi namreč urejamo in osvežujemo podatkovne baze o cestah. Podatki so zaupne narave in NE bodo javno dostopni.

PRIČETEK ZARAČUNAVANJA POLNJENJA ELEKTRIČNIH VOZIL

Očina Laško obvešča vse uporabnike električnih vozil, da se je za 12. 9. 2022 pričelo zaračunavati polnjenje električnih vozil na obeh električnih polnilnicah v Laškem, kjer je bilo do sedaj polnjenje električnih vozil brezplačno.

Polnilnici se nahajata na naslovu Zdraviliška cesta 5B, Laško (parkirišče nad policijsko postajo Laško) in na Trubarjevem nabrežju (parkirišče pod občinsko zgradbo).

LAŠKO SE JE PRIDRUŽILO UNESCOVI GLOBALNI MREŽI UČEČIH SE MEST

Občina Laško se je 2. septembra pridružila Globalni mreži učečih se mest – GNLC UNESCO. Unescova globalna mreža učečih se mest je mednarodna mreža, ki jo sestavljajo mesta, ki uspešno spodbujajo vseživljenjsko učenje v svojih lokalnih skupnostih. Vključuje

mesta (294) z vsega sveta, ki med seboj delijo znanje in izkušnje na tem področju.

Že v letu 2021 se je Občina Laško prijavila na poziv UNESCO za vpis v UNESCO mrežo učečih se mest in je ponosna, da je sprejeta v to mrežo (Unesco-vo globalno mrežo učečih se mest).

Občina Laško je prepoznala vseživljenjsko učenje kot svojo prednost in vrednoto, saj ima zagotovljene institucije in organizacije, ki delajo na področju učenja in usposabljanja. Zagotavlja infrastrukturo in vzpostavlja pogoje za njihovo delovanje ter sofinancira njihove aktivnosti. Občina spodbuja učenje na vseh ravneh, od otrok in mladine, do srednje generacij in starejših. Tako zagotavlja vseživljenjsko učenje svojih občanov, izboljša kakovost življenja v občini in razvoj lokalne skupnosti.

Predstavitev najdete tudi na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport: Laško, Ljubljana in Ptuj so nova Unescova učeča se mesta | GOV.SI

NOTARSKA PISARNA – RAZPORED DO KONCA LETA

Notarska pisarna v pritličju občinske zgradbe na Mestni ulici 2 posluje vsak drugi torek v mesecu od 15. do 17. ure.

8. november 2022	notar Aleksander Mraz
13. december 2022	notarka Katja Fink

TRGATEV STARE TRTE S SARO ČOPAR

Na trgatvi stare trte je županu pomagala obirati grozdje svetovna mladinska prvakinja v balvanskem plezanju Sara Čopar.

Ob tej priložnosti se ji je župan Franc Zdolšek zahvalil za izjemen rezultat ter ji podaril šopek. Tradicionalnega dogodka, trgatve stare trte, pa ne bi bilo brez skrbnika trte Slavka Kozmusa in njegove žene Milene, ki je tudi letos spekla odlično oc-

virkovo potico. Poskusili smo tudi zavitek iz pregrete smetane Izletniške kmetije Šolinc ter nazdravili z jabolčnim sokom Sadjarstva Aškerc.

Z glasbo so nas razveselili godbeniki Veteranske godbe Gambrinus.

To je bila že 11. trgatve stare trte, katere cepič smo dobili v dar od Mestne občine Maribor 20. junija 2010. Prvo trgatve smo imeli že naslednje leto, medtem ko je leta 2012 ni bilo.

MKJ

Foto: Boris Vrabec

LAŠKA HIŠA IZ PRETEKLOSTI V SEDANJOST

Občina Laško je, skupaj s partnerjem v projektu STIK-om Laško, podala vlogo na javni poziv LAS Raznolikost podeželja s projektom »Laška hiša iz preteklosti v sedanjost«. Partnerja v projektu sta aktivno sodelovala pri izvedbi projekta, prav tako pa zagotavljala svoj delež sredstev.

Predmet projekta je bila ureditev objekta kulturne dediščine na naslovu Mestna ulica 11 v Laškem in njegova zunanja ureditev, pridobitev opreme in eksponatov, kar bo zagotovilo pogoje za izvajanje aktivnosti projekta. Na podlagi tega se je oblikovala mreža lokalnih akterjev »Promocija lokalne ponudbe Laško« ter izvajala usposabljanja in izobraževanja za kmete, podjetnike in druge institucije ter ranljive skupine. V okviru projekta pa se je izvedla tudi promocija lokalnih akterjev in njihove ponudbe ter prireditve.

V okviru aktivnosti projekta se je izvedla tudi priprava video in foto vsebin s kuharji s poudarkom na uporabi lokalnih sestavin ter priprava treh video receptov, ki vključujejo lokalne vsebine. V okviru delavnice za razvoj hišnega tekstila, na osnovi lokalnih praks in dediščine, se je izdelal hišni tekstil.

Z ureditvijo objekta smo pridobili prostor za mrežo lokalnih akterjev. Namenjena je usposabljanju in izobraževanju vsem ciljnim skupinam za boljšo gospodarsko in socialno vključenost, s poudarkom na lokalni ponudbi in kulinariki, kulturni in etnološki dediščini.

Ponudba Laške hiše bo zajemala: kuharske delavnice in tečaje, predstavitev lokalne kulinarične ponudbe, degustacije lokalnih jedi in pijač, usposabljanje in izobraževanje otrok, podjetnikov, kmetovalcev in drugih institucij, predstavitev izdelkov mreže lokalnih ponudnikov.

Izvajalec del ureditve objekta in opreme je bil MIKA DOM, d. o. o., iz Celja. Izobraževanja in delavnice so izvajali številni rokodelci in ponudniki blagovne znamke Okusiti Laško ter lokalni chefi.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je projekt odobrilo, sofinanciranje je predvideno iz sredstev Republike Slovenije in Evropske Unije, iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

LAŠKA HIŠA, NOVA PRIDOBITEV LAŠKEGA, JE ODPRLA SVOJA VRATA

2. septembra je v Laškem potekal celodnevni dogodek v okviru odprtja prenovljenega objekta Laške hiše, ki ga v starem mestnem jedru najdemo na Mestni ulici 11.

Na dan odprtja je Laška hiša na široko odprla vrata obiskovalcem, ki so si lahko ogledali v notranjosti temeljito prenovljen objekt. Za opremo prostorov je muzejske eksponate prispeval Muzej novejšje zgodovine Celje, za nepozabno gastronomsko doživetje pa so s kulinaričnimi dobrotami izpod rok lokalnih ponudnikov poskrbeli Izletniška kmetija Šolinc, Ribogojnica Ferlič in Gostilna Oštirka. Za dodatno osvežitev je poskrbelo Društvo laških pivovarjev.

Uvod v uradni del programa je naznanila Veteranska godba Gambrinus, zbrane pa sta nato pozdravila župan občine Laško Franc Zdolšek in direktorica STIK-a Tina Belej, ki sta se jima pri slavnostnem prerezu traku pridružila Marjan Kozmus, predsednik LAS (Lokalna akcijska skupina) Raznolikost podeželja in Sandra Barachini, predstavnica Občine Laško. Popoldne je minilo v znamenju izobraževanja ter delavnice lončarske obrti, na kateri je Mitja Romih iz Lončarstva Buser predstavil tradicionalno izdelavo lončenih izdelkov.

Prenovljen prostor Laške hiše pomeni pomemben doprinos k turistični ponudbi destinacije, ponudba pa bo vključevala degustacije lokalnih jedi in pijač, izvedbo kulinaričnih delavnic in tečajev ter kulinaričnih večerov, prav tako pa se bo v hiši predstavljalo lokalno kulinarično ponudbo in rokodelske obrti. Zunanjo ureditev z urejenim zeliščnim vrtom bo nadgrajevalo izvajanje zeliščarskih delavnic, del ponudbe pa bodo tudi ogledi in izleti ter prodaja izdelkov mreže lokalnih ponudnikov.

Pred kratkim smo v Laškem gostili ugledne tuje novinarje v sklopu promocije Slovenia Green Wellness Route. Slovenia Green Wellness Route je trajnostni projekt, katerega del je tudi destinacija Laško, STIK pa je sam projekt tudi sofinanciral. Za priznane ameriške novinarje, ki so prespali v Thermani Laško smo pripravili večerni dogodek v Laški hiši, kjer smo jim med drugim odkrili tudi skrivnosti laške kulinarike. Njihov obisk bo besedo o prelepem mestu ob Savinji prenesel po celem svetu.

Mag. Sandra Barachini, Občina Laško
Nik Kajtna, STIK Laško

OBČINSKI SVET LAŠKO

Zadnja redna seja Občinskega sveta Laško je potekala 5. oktobra v Thermani Laško

Občinski svetniki so sprejeli Poročilo o realizaciji proračuna Občine Laško za obdobje od 1. januarja do 30. junija 2022 ter Odlok o proračunu Občine Laško za leto 2023, Sklep o Načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Laško za leto 2023 in Sklep o določitvi skupne vrednosti pravnih poslov stvarnega premoženja, ki niso predvideni v Načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Laško za leto 2023.

Potrjeni sta bili Zaključno poročilo o izvedbi investicije Energetska prenova Kulturnega centra Laško in Zaključno poročilo o izvedbi projekta Laška hiša iz preteklosti v sedanost, ki se prenese v upravljanje JZ STIK Laško.

Na področju okolja in prostora je bil v 1. obravnavi sprejet Odlok o določitvi imen ulic, cest in naselij na območju Rimskih Toplic, sprejeta pa sta bila tudi Sklep o lokacijski preveritvi za določitev obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi na parcelah št. 719/4, 719/8, *148 in 1306/5, k. o. Vrh nad Laškim (1036) in Sklep o lokacijski preveritvi za določitev obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi na parcelah št. 889/1, 889/2 in 890/3, k. o. Lahomšek (1029).

Na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je bil sprejet Sklep o **podelitvi občinskih priznanj v letu 2022**. Tako bodo na proslavi ob občinskem prazniku 7. novembra podeljeni štirje bronasti grbi (Alojzu Primonu, dr. Alenki Hren Medved, Sari Čopar, Stanku Verstovšku), trije srebrni grbi (Anton Šterbanu, Dragu Pušniku, Boštjanu Vrščaju), zlati grb (Andreju Brunšku) in naziv častni občan, ki ga bo prejel Jože Sadar.

Na predlog Odbora za družbene dejavnosti in društva ter Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja pa je bil sprejet tudi Sklep o **podelitvi priznanj Antona Aškerca v letu 2023**, ki pa bodo podeljena na februarski proslavi ob kulturnem prazniku. Priznanja bodo prejeli Janja Brlec, Dejan Kušer in Rudi Pavčnik.

Vsem nagrajencem v imenu Občinskega sveta Laško iskrene čestitke!

21. redna seja se je zaključila z izvolitvijo elektorjev za volitve v Državni svet RS. Izvoljeni so bili Alenka Barlič, Marjan Belej in Janko Cesar, ki se bodo volitev članov v državni svet udeležili 23. 11. 2022.

Gradiva za seje občinskega sveta in posnetki sej so dostopni na občinski spletni strani www.lasko.si. Prav tako so na občinski spletni strani objavljeni vsi sprejeti občinski predpisi (pod zavihkom »ZA OBČANE«).

Tanja Grabrijan

Ob koncu mandata 2018-2022

Izteka se mandat občinskih svetnikov v obdobju 2018-2022. Dogajanje je bilo pestro, svetniki MMOL smo podali veliko pobud in predlogov, postavljali smo veliko vprašanj in z gotovostjo lahko objektivno ugotovimo, da smo bili **najbolj aktivna svetniška skupina**. Veseli nas, da ste nas kot korektne in verodostojne člane Občinskega sveta prepoznali tudi vi, dragi občani, ki ste se na nas obračali z najrazličnejšimi vprašanji, predlogi, pobudami in izzivi. Izpostavili bi zlasti naslednje: čim hitrejši **začetek gradnje stanovanjskih blokov v Debru**, reševanje **problematike odlagališča odpadkov CEROT**, vprašanje **legalizacije kros proge v Govcah**, prizadevanje za **vključitev cerkve Sv. Mihaela na Šmihelu in Sv. Katarine na Kuretnem v vplivno območje OPPN kamnoloma Rečica** ter reševanje problematike **zaprtja druge splošne ambulante v Zdravstveni postaji Rimske Toplice**. **Podprli smo vse dobre projekte**, ki jih je predlagala občinska uprava,

smo pa **kritično opozarjali**, kadar ti projekti, po našem mnenju, niso bili vodeni strokovno, pravočasno in racionalno z vidika porabe proračunskih sredstev. Posebno pozornost smo namenili izgradnji stavbe TIC-a v Rimskih Toplicah in seveda **prizidka k Zdravstvenemu domu Laško**. V svoji komunikaciji smo bili ves čas spoštljivi, predvsem pa konstruktivni.

Veliko točk našega programa je bilo realiziranih, nekaj pomembnih pa ostaja odprtih za prihajajoči mandat, na katerega se ekipa MMOL s podporni-

ki že intenzivno pripravlja. Izpostavili bi **izgradnjo že omenjenega prizidka k Zdravstvenemu domu Laško**, pravočasno zagotovitev vseh pogojev za gradnjo **novega doma starejših občanov**, za katerega je družba Thermana Laško že pridobila koncesijo, že omenjeno **gradnjo stanovanjskih blokov v Debru**, črpanje (več) **evropskih sredstev** in sistemsko ureditev pri **vzdrževanju cest**.

*Enej Kirn,
Mlada moč občine Laško*

Spoštovane občanke in občani!

V teh dneh se zaključuje obdobje, v katerem ste nam pred štirimi leti zaupali naš mandat in tudi mandat našemu kandidatu za župana. V vsem tem času smo se skupaj z njim trudili, da jih tudi izpolnimo. Pri pregledu našega dela smo dane obljube tudi v veliki meri izpolnili, ali pa so v tem trenutku še v izvajanju. Na veliko področjih pa smo realizirali projekte, ki niso bili v našem programu, ampak so bili želja Vas spoštovane občanke in občani in na to smo še posebej ponosni. Posebej smo ponosni na naše velike infrastrukturne projekte v Laškem in Rimskih Toplicah, na dograditve šol, ureditve vrtcev, pridobitve gradbenega dovoljenja za prizidek k Zdravstvenemu domu, kot tudi pridobitvi dela sredstev zanj, pridobitvi gradbenega dovoljenja za protipoplavne ukrepe

in pridobitvi sredstev za njihovo izgradnjo, pridobitvi sredstev za izgradnjo kanalskega sistema v naši občini ipd. Seveda pa smo še posebej ponosni na izgradnjo vsakega posameznega odseka cest, vodovodnega priključka, ki v veliki meri rešujejo posamezen vsakodnevni problem posameznika in mu s tem vrača zadovoljstvo, da živi v naši skupnosti. Zavedamo se, da teh problemov še zdaleč ni konec in, da bodo nastali še novi, vendar pa menimo, da smo z delom v preteklih letih dokazali, da nam je mar za vas in

vaše težave in da smo bili zaupanja vredni zastopniki vaših želja v občinskem svetu ter da smo jih s pripravo in potrditvijo proračuna tudi v največji možni meri reševali.

Za izkazano zaupanje se vam iskreno zahvaljujemo z željo, da bomo v nadaljnjem sodelovanju vse naše skupne dosežke še nadgradili in živeli v skupnosti, ki bo tudi v bodoče vsem nam v ponos!

*Svetniška skupina SLS
in župan Franc Zdolšek
Foto: TV Krpan*

Oktobrski in novembrski tedni, ki so pred nami bodo vroči. Ne več vremensko, saj se te dni že zbuja v megleno in bolj hladna

jutra, ampak predvsem politično. Kmalu nas čakajo predsedniške volitve, kjer ima našo veliko podporo dr. Milan Brglez, kandidat Socialnih demokratov in Gibanja Svoboda za predsednika Republike Slovenije. Kot priznani strokovnjak s področja mednarodnih odnosov je v svojem dosedanjem političnem delu znan predvsem kot odločen zagovornik človekovih pravic in vladavine prava, neomajen v svojih stališčih do pravičnosti in enakosti v družbi. Širša javnost ga pozna kot priljubljenega predsednika Državnega zbora, podpredsednika Rdečega križa Slovenije, šahista, zagovornika evropskih vrednot. Kot predsednik republike vemo, da si bo aktivno prizadeval za reševanje

ključnih družbenih izzivov, kot so boj proti podnebnim spremembam, ohranitev javnega zdravstva in šolstva, aktivno reševanje energetske krize.

Pred lokalnimi volitvami in novimi začetki, katerih se vsi veselimo pa še pogled nazaj. Svetniška skupina Socialni demokrati v sestavi Marjan Kozmus, Damjan Kovač, Bojana Kustura in Uroš Lukić, zaključuje svoj mandat z zadovoljstvom. V občinskem svetu smo tvorno prispevali k delovanju Laškega kot občine enakih

možnosti. Prizadevali smo si predvsem za enakomernejši razvoj krajevnih skupnosti, večjo dostopnost in kvaliteto javnih storitev, skupnosti in društva pa so imela našo veliko podporo pri športu, kulturi in njihovih aktivnostih. Spodbujali smo uvedbo participativnega proračuna, s katerim imate občanke in občani priložnost predlagati projekte, se aktivno vključiti v razvoj naših skupnosti ter tako prispevati k izboljšanju kakovosti življenja v občini. Izvedli smo številne humanitarne projekte, tudi v sodelovanju z Rdečim križem, na katere smo še posebej ponosni. Ocenjujemo pa, da bo v naslednjem mandatu nujno potrebno več napora vložiti v reševanje stanovanjske problematike in strateško vodenje ter boljše izrabo evropskih sredstev za razvoj občine. Upam, da bomo za ta naša prizadevanja dobili vašo podporo. Ker smo vedno na strani ljudi. Vedno SD

Socialni demokrati Laško

Vizija N.Si v tem mandatu je bila v povezovanju in sodelovanju z vsemi svetniškimi skupinami pri oblikovanju naše občine v mesto, ki je prijazno in usmerjeno k širjenju turizma, kmetijstva in zdrave hrane, podjetništva ter infrastrukture. Zavzemali smo se za razvoj in širitev različnih oblik socialnega varstva. V iztekaajočem mandatu smo podprli: nova teniška igrišča in tudi obno-

vo nogometnega igrišča, ki so namenjena razvoju športa v naši občini; izgradnjo TIC-a v Rimskih Toplicah; aktivnosti pri obnovi proge Laško-Rimske Toplice-Zidani most; izgradnjo vodovodne infrastrukture Zg. Rečica, Lurd, Jesenova Raven, Zgornji in Spodnji Rifengozd, Brstnik in Doblatina. Podprli smo tudi aktivnosti pri asfaltiranju cest v občini ter izgradnjo prizidka v vrtcu v Rimskih Toplicah. Znotraj opisanih aktivnosti smo se trudili podpreti tudi programe, ki skrbijo za ranljive populacije,

ter vsako novo leto podprli predlog, da darujemo eno sejnino pomoči potrebnim.

Zavzemali smo se za izgradnjo prizidka k Zdravstvenemu domu Laško, obnovi prostorov na Kidričevi 1, ki bodo namenjeni širitvi preventivne zdravstvene dejavnosti, k sprejetju OPPN v Rimskih Toplicah za gradnjo novega mostu preko reke Savinje, k gradnji ultra hitre optične infrastrukture v občini Laško ter h gradnji neprofitnih stanovanj za potrebe naših občanov in občank, za izgradnjo telovadnice v Rimskih Toplicah, za modernizacijo in asfaltiranje lokalnih ter občinskih cest ter izboljšavo javne infrastrukture, za nadaljevanje izgradnje kolesarskih

poti proti Zidanemu Mostu in izgradnje brvi v Šmarjeti. Naša svetniška skupina je bila odprta za vse vaše pobude in vprašanja, ki ste jih na nas naslovili.

V kolikor nam boste zaupali nov mandat, bomo tudi v prihodnje stremeli k razvoju celotne občine in tvorno sodelovali z ostalimi svetniškimi skupinami. V ospredju bodo prizadevanja za gradnjo neprofitnih stanovanj, za nadaljnjo širitev kakovostne komunalne in cestne infrastrukture, za sprejem novih OPPN-jev za gradnjo stanovanjskih hiš, oživitvi starega mestnega jedra in za ureditev podjetnikom prijaznega okolja.

Svetniška skupina N.Si

SDS

**Dr. Anže Logar obiskal
Laško**

Spoštovane/i občanke in občani Občine Laško,

Občinskim svetnikom OO SDS Laško Štefaniji Pavčnik, Robertu Medvedu in Urošu Deželaku se izteka štiriletni mandat. Vsa leta smo se trudili, da izboljšamo kvaliteto življenja v laški občini. Nekaj nam je uspelo, nekaj projektov smo zastavili in bodo izvedeni v prihodnjih letih, kar pa je odvisno od več dejavnikov. Prenašali smo informacije in vaše težave na institucije, ki so bile za to zadolžene ter vam odgovarjali na vaša vprašanja. Bilo je zanimivo delati s svetniki drugih strank, saj smo vsi delali za dobrobit občine Laško oziroma za vse krajevne skupnosti v občini. Prihajajo nove volitve, ki bodo 20. novembra 2022 in takrat se boste lahko odločali o imenih občinskih

svetnikov in članov KS. Zato vas že danes vabimo na volišča in oddajte svoj glas, saj vsak glas šteje.

Občinski svetniki smo bili zelo veseli obiska dr. Anžeta Logarja, nekdanjega ministra za zunanje zadeve in trenutnega neodvisnega kandidata za predsednika Republike Slovenije, ki je prišel pozdravit na prireditve Pivo in cvetje. Pogovorili smo se o gospodarstvu v občini in o nadaljnjem razvoju, o problemih, ki jih imamo in življenju na sploh. Povabil nas je na volitve, ki bodo 23. 10. 2022, da ga podpremo.

Občinski svetniki SDS Laško smo aktivno delali na stojnici z drugimi pomočniki, kjer smo pobirali podpise za tri referendume, proti politizaciji RTV, proti ukinitvi dolgotrajne oskrbe in proti bohotenju birokracije. Vsem hvala za podporo, saj jo še kako potrebujemo, le tako smo s skupnimi močmi močnejši.

24. 9. 2022 smo se člani in podporniki NOVE 24 in Demokracije odpravili na izlet na Visoko nad Škofja Loko, kjer je bilo srečanje v podporo televiziji. Dogajanje je bilo pestro, saj se je zbralo več tisoč ljudi. Občinski svetniki OO SDS Laško pa bomo v oktobru za zahvalo za zaupanje organizirali kosanje piknik, saj nikoli ne pozabimo na okolje, ki nam je podelilo zaupanje. Seveda pa se vidimo na predsedniških volitvah 23. oktobra in 20. novembra na lokalnih volitvah.

Štefanija Pavčnik, predsednica OO SDS Laško

KS LAŠKO

Vagon

Železniška postaja je lahko, običajno pa tudi je, ogledalo kraja. Od leta 1953 pa do danes se je na laški postaji marsikaj spremenilo. Dobro se spominjam stare postaje in poleg nje še skladiščnega objekta, v okviru katerega se je odvijal blagovni oziroma tovorni promet z različnim blagom. V jesenskem času je bil takrat popularen transport grozdja iz južnih krajev nekdanje skupne države. Imel sem srečo, da sem imel za očeta železničarja, zato sem te in še druge objekte lahko od blizu že od malih nog spoznal. Poleg tega smo imeli družinski člani ugodnosti na podlagi režijskih kart in tako smo zelo ugodno potovali po bližnji in daljni okolici. Imel sem srečo, da sem se vozil po vseh železniških progah v Sloveniji, med drugim tudi po tistih, ki jih danes ni več npr. Velenje-Dravograd, pa tudi na ozkotirni progi Poljčane-Sl. Konjice-Zreče. Tudi morje sem prvič ugledal z vlakom. Prestopiti smo morali večkrat in to v Ljubljani, Divači in Kanfanarju, da bi na koncu s hlaponom prispeli v Rovinj. Ja

bili so časi, ko je bil napis na postajni stavbi poleg slovenskega imena našega mesta tudi napis v cirilici. Že takrat pa so vlaki kar hitro drveli skozi Laško, čeprav so bile lokomotive parne. Hitrost se do danes ni bistveno povečala, kljub modernizaciji v zadnjih letih. Pristojni pravijo, da zaradi konfiguracije terena. Počasna vožnja na laškem mostu preko Savinje zaradi dotrajnosti, le-tega nam je šolarjem, ki smo se vozili v celjske šole kar ustrezala. Vedno smo pravočasno prispeli na vlak, kljub temu da je le-ta ropotajoče že sopihal preko mostu, mi pa smo še pe-

šačili preko starega železnega mostu v mestu. Sem pa v mladih letih bil večkrat na postaji, pa ne samo takrat, ko sem spremljal očeta v službo, pač pa tudi, ko sem hodil gledat čudovit motorni vlak »Miramare express«, ki je v tistih časih vozil na relaciji Trst-Dunaj-Trst. Bil je tudi čas, ko je Remsov Janez s svojim motornim triciklom pričakal vsak potniški vlak, ki se je ustavil v Laškem in sprejel morebitne goste, ki so bili namenjeni v zdravilišče, da bi jim odpeljal prtljago. No takega servisa danes ni več in turisti morajo svoje kovčke lastnoročno vleči po pešpoti do svojega cilja v današnji Thermani. Časi se pač spreminjajo in mi z njimi, navade pa tudi.

V uvodu sem omenil, da je železniška postaja ogledalo kraja. Pred časom smo dočakali prenovo železniške proge in tudi same postaje z okolico. Rezultat omenjene državne investicije je

verjetno ena najlepših postaj v naši domovini v sedanjem času. So pa investitorji pozabili, da že živimo v digitalni dobi. Potniki imajo informacije o voznih redih podane na način kot v času avstro-ogrske monarhije oziroma kot ob izgradnji južne železnice, torej natisnjene na papir in obešene na oglasni deski. O digitalnih pomagalah kot so recimo informacijski ekrani ni ne duha ne sluha. Glede na to, da bomo verjetno tudi v Laškem zaradi daljinskega upravljanja brez prometnika na postaji, tako kot so že v Rimskih Toplicah, bi bile sodobne informacijske naprave zelo dobrodošle. Pa to ni samo v Laškem, tudi v Celju in še kje je podobno. Sta pa pri nas na »prvem tiru« predstavljena zanimiva muzejska eksponata lokomotiva in vagon. Žal pa je vzdrževanje le-teh neustrezno. Posebej vagon je očitno zanimiv za naključnega stanovalca, ki očitno ne razume, da se je naselil v muzejski eksponat. Lokalna oblast pa tudi lastniki eksponatov očitno nimajo volje, ali pa ne znajo najti rešitve za nastali problem, ki je sicer viden vsakomur, ki pride ali pa gre iz Laškega z vlakom. Že lepo da mesto dobiva različne nagrade in priznanja za urejenost in prijaznost. Glede omenjenega problema pa bi morda bila dobrodošla kakšna nagrada v obliki bodice, ki bi spodbudila pristojne oblasti k rešitvi nastale težave, saj takšno stanje na železniški postaji, ki traja že predolgo, res ni v ponos turističnem kraju, za kar se Laško tako rado imenuje.

*Martin Kokotec,
Krajevna skupnost Laško*

KS REČICA

Krajevni praznik obeležen v septembru

Krajevni praznik smo letos praznovali z zamudo - obeležili smo ga v soboto, 10. septembra 2022, v Sindikalnem domu v Hudi Jami.

Pred pričetkom uradnega dela si je bilo moč ogledati kratek dokumentarni film Rečiška lepota, v katerem ima glavno vlogo naša čudovita rečiška cerkev.

Prireditve je z odpeto himno otvoril domačin Marko Žagar, poslušali smo ubrane in mogočne ljudske pevce Rečiške knape, Alja Kajtna je ob tem, da se je preizkusila kot sovoditeljica prireditve, tudi zaigrala na nežno flavto. Vedno odlični Rok Matek je ob mladi Alji čudovito povezoval program.

Zbrane je nagovorila tudi predsednica KS Rečica ter podelila kar tri **srebrne znake Krajevne skupnosti Rečica**. Prejemniki priznanj so:

- **Boža in Bojan Herek**, med drugim avtorja filma in knjižice Rečiška lepota.
- **Nogometni klub Laško**, ki že dolga leta uspešno sodeluje z mladimi.
- **Katarina Očko**, ekološka kmetica, ki uspešno promovira tako svoje poslanstvo kot tudi naš kraj.

Na mizah so prisotne razveselile lokalne dobrote rečiških mojstrov – od domače pogače do jabčka in odličnega piva. Po uradnem delu je sledilo druženje ob omenjenih poslasticah ter seveda ljudski pesmi. Rečiškim knapom so po najboljših močeh pritegnili vsi preostali gostje in se prav lušno imeli.

Nikakor ne smemo pozabiti na razstavo risbic naših najmlajših - otrok iz vrtca ter 1. in 2. razreda Podružnične šole Rečica (mentor: Simon Sanda). Njihova dela so čudovito popestrila bele zidove Sindikalnega doma ter mednje vnesla barvitost in razigranost.

Najlepša hvala vsem sodelujočim, iskreno cenimo vaš prispevek!

*Katja Goluh
Foto: arhiv KS Rečica*

KS SEDRAŽ

Pregled opravljenega dela Sveta krajevne skupnosti Sedraž v mandatnem obdobju 2018-2022

Letos se izteka štiriletno obdobje Sveta krajevne skupnosti Sedraž. Po odstopu članice sveta v letu 2019 in spomladi leta 2020 še predsednika in enega člana, smo ostali trije člani. Izvedene so bile nadomestne volitve treh članov in 30. oktobra 2020 se je Svet krajevne skupnosti v sedanjosti sestavi konstituiral na prvi seji.

V letih 2019 in 2020 je Krajevno skupnost Sedraž kar štirikrat prizadelo močno deževje, ki je odneslo velik del makadamskih poti in bankin. Vsakokrat so se takoj, skupaj z Občino Laško ter družbo AGM NEMEC, d. o. o., pričela najnujnejša sanacijska dela oz. zagotavljanje prevoznosti javnih poti. Hkrati pa je veliko krajanov k odpravljanju posledic neurij pristopilo samoiniciativno, v nasprotnem primeru bi bila škoda še bistveno večja.

V letu 2019 je bilo izvedeno:

- izgradnja obvoznice v Sedraž v naselju Belovo;
- asfaltiran je bil odsek JP 701571 Sedraž-Govce v izmeri 300 m;
- asfaltiran je bil odsek ceste Belovo 2b-2d v izmeri 100 m;
- sanacija mrliške vežice v Sedražu;
- pričela so se pridobivati soglasja za izgradnjo novega javnega vodovoda in za rekonstrukcijo lokalne ceste Brezno-Sedraž-Sevce.

V letu 2020, kljub temu, da smo bili do oktobra 2020 samo trije člani, so se že pričeli projekti nadaljevali in v letih 2021 in 2022 je svet opravil aktivnosti in dela, kot sledi:

- pridobljen je bil popis del za utrditev in preplastitev z asfaltom javne poti na odseku Govce-Brezno mimo Lesjaka v dolžini 150 m; projekt je bil izveden istočasno z rekonstrukcijo občinske ceste Zgornje Brezno-Belovo; istočasno je bilo pri nogometnem igrišču na Breznem urejeno parkirišče;
- pridobljen je bil popis del in nato še predračun za utrditev in preplastitev dveh odsekov lokalnih cest (odsek Prahe in Trnovo-Bukovca); v jeseni 2021 je bil asfaltiran 200 m odsek JP 701581 Sedraž-Prahe, hkrati pa je bilo urejeno tudi odvodnjavanje;
- na pobudo krajanov Breznega je bil na Občino poslan dopis za odstranitev dveh nelegalno postavljenih barak v naselju Brezno, ki so bile tudi odstranjene;

- krajanji so na KS naslovili anonimno prijavo v zvezi z divjim odlagališčem, ki je last Sklada kmetijskih zemljišč in spada pod katastrsko občino Sedraž; opravljen je bil ogled, prijava pa je bila skupaj s slikovnim materialom poslana v reševanje pristojnim institucijam,
- za dva prostora v objektu KS, ki jih uporablja društvo Sveta Barbara je bil kupljen material za prenoval in sten ter elektro instalacijski material vključno z lučmi,
- na podlagi izdelanih projektov sta bili izvedeni sanaciji plazov v Belovem in Govcah;
- asfaltirano je bilo parkirišče pri nogometnem igrišču na spodnjem Breznem in urejeno parkirišče pri objektu KS v Sedražu;
- izvedena je bila menjava dotrajane ograje na nogometnem igrišču na Breznem;
- na pobudo krajanov je bil na Občino Laško naslovljen dopis v zvezi z dotrajanimi otroškimi igrali na Breznem in zamenjava dveh igral naj bi bila izvedena še v letu 2022;
- v mesecu maju 2021 je bila v KS Sedraž organizirana čistilna akcija, ki se je je udeležilo kar nekaj krajanov in članov lokalnih društev, ki so očistili predele gozdnih poti, posamezna področja Belovega in Govc, okolico stavbe KS in okolico nogometnega igrišča na spodnjem Breznem;
- močno deževje v zimskih mesecih 2020 je poškodovalo odsek ceste na Belovem do te mere, da je bil za osebna vozila skoraj neprevozen, zato je bila spomladi 2021 izvedena nujna, a začasna sanacija cestišča;
- Krajevna skupnost Sedraž je v letu 2021 predlagala kandidata za naziv najprostovoljec v okviru razpisanega javnega natečaja NAJ PROSTOVOLJEC OBČINE LAŠKO 2020; najprostovoljec je postal Franc Hren;
- na pobudo krajanov je bil postavljen pri mrliški vežici na pokopališču v Sedražu »svečomat«;
- na Breznem je bilo postavljeno pokrito postajališče in nova oglasna deska; eno postajališče bo postavljeno spomladi naslednjega leta v Trnovem;
- na pobudo krajanov o ureditvi prostora za posip pepela na pokopališču v Sedražu so bili izvedeni določeni postopki in prostor za posip bo urejen do 1. novembra letošnjega leta (dela so v teku);
- do konca leta 2022 bo v Trnovem (Peklar) asfaltiran odsek nove lokalne ceste v izmeri 150 m;

- v teku je tudi sanacija plazov na odseku JP 701571 Sedraž-Govce nad Jakopičem.

Za nami sta dve težki leti, dve leti boja z novim koronavirusom, ki je onemogočal normalno delovanje Sveta krajevne skupnosti.

Krajevna skupnost Sedraž je majhna skupnost, a po ustvarjalnosti, prostovoljstvu in prizadevnosti krajanov ena izmed največjih. V zadnjih dveh letih, ko ni bilo družabnih dogodkov so člani lokalnih društev z domiselnostjo in izvirnostjo poskrbeli, da je bila izdelana butara velikanka in velikonočno jajce, postavljen je bil mlaj, kres, tudi Jaslice, vse predšolske in šolske otroke pa sta obiskala dva dobra moža, najprej sv. Miklavž in nato še dedek Mraz v spremstvu prostovoljnih gasilcev.

32. Magdalenska nedelja v Govcah

V nedeljo 24. 7. 2022, je potekala že 32. magdalenska nedelja v Govcah s sveto mašo pri kapeli na Presečniku. Po maši je sledilo druženje ob kapeli. Zbralo se je približno 80 romarjev in ljubiteljev Govc. Mašo sta vodila župnika g. Klemen in g. Peter, ki pa je imel tudi zadnjo mašo v naši župniji, zato mu je bilo iročno tudi darilo in zahvala. Magdalensko nedeljo vsako leto organizira društvo Govce. Hvala donatorjem in članom društva za pomoč pri organizaciji.

Janez Napret,
predsednik Društva za ohranitev
kulturne dediščine in promocijo vasi
Govce

V krajevni skupnosti je veliko lokalnih cest, ki še nimajo asfaltne prevleke. V zadnjih letih je vedno bolj prisotno močno deževje, ki makadamske ceste spreminjajo v potoke, krajanom pa onemogočajo normalen dostop do glavne ceste. Postopoma, glede na plan in razpoložli-

vost finančnih sredstev, bi lahko pričeli z deli in nekoč v prihodnosti imeli asfaltirane ceste, a žal brez soglasja lastnikov zemljišč to ni izvedljivo.

Omeniti pa je potrebno tudi to, da brez podpore in pomoči prizadevnih strokovnih delavcev Občine Laško krajevna

skupnost ne bi mogla izpeljati zastavljenih projektov.

In na koncu se zahvaljujem članom Sveta krajevne skupnost za dobro opravljeno delo.

*Julita Piliš,
predsednica Sveta KS Sedraž*

KS JURKLOŠTER

Počitniški dan Društva mladih Jurklošter

Prav je, da začnemo z dejstvom, da smo iz enega načrtovanega »počitniškega dne«, naredili to leto kar dva. Prvega ob koncu pouka in hkrati kot uvod v zaslužene šolske počitnice, konec junija, drugega pa kot zgodnjo napoved konca počitnic, v drugi polovici meseca aprila. Kot je že v navadi, smo k druženju, na dvorišču naše kartuzijske pristave pozvali naše najmlajše krajanke, vsekakor pa nismo odslovili nikogar, ki si je zaželel druženja in ustvarjanja. Ob tej priložnosti se za sodelovanje zahvaljujemo najmlajšim, za zaupanje pa njihovim staršem. Upamo, da se naslednjič zberemo še v večjem številu.

Maruša Horjak in Tjaša Horjak

Praznovanje krajevnega praznika KS Jurklošter

Mesec avgust je mesec, ko se v naši krajevni skupnosti vrstijo dogodki, namenjeni našim krajanom in krajanom. Gre za mesec, ki je za našo krajevno skupnost praznično obarvan. Vsako leto, zadnjo soboto v mesecu, namreč praznujemo krajevni

praznik. Samo dogajanje običajno otvori Krajevna skupnost v sodelovanju z Zavodom Odon in STIK-om z organizacijo tradicionalnega Pohoda po Orionovi poti. Ta dan se nadaljuje športno obarvano s tradicionalnim turnirjem v malem nogometu, katerega je že 27. organiziralo Športno društvo Jurklošter. Naslednji konec tedna se je pričel pravzaprav odvijati še hitreje, že v petek je v izvedbi Društva mladih potekala pravljica delavnica, v soboto, 27. avgusta, pa je končno nastopil naš osrednji praznični dan. Prišel se je s spominsko svečanostjo na Njivicah v organizaciji ZB za vrednote NOB Laško, Sevnica in Brežice, kasneje nadaljeval z otvoritvama na novo asfaltiranih krajevnih cest (Jepihovec-Zupanc in Lahov Graben-Senica) in ob 16. uri smo dočakali osrednjo prireditev z bogatim kulturnim programom, pod okriljem Kulturnega društva Prežihov Voranc, skupaj z vrtcem in PŠ Jurklošter. Ob koncu kulturnega programa pa so za dobro razpoloženje poskrbeli člani ansambla Pik. Ob tej priložnosti se za udeležbo na prireditvah zahvaljujemo vsem obiskovalcem, za pripravo prostora in nemoten potek osrednje prireditve se zahvaljujemo članom PGD Jurklošter in članom zgoraj omenjenih društev. Za konec pa naj še enkrat čestitamo tudi vsem prejemnikom (ga. Stopinšek, ga. Cesar, ga. Horjak in g. Lesičarju), ob tej priložnosti podeljenih priznanj, za sodelovanje na kulturnih prireditvah in s tem povezano aktivno delovanje v kraju.

Gregor Stopinšek in Maruša Horjak

Pohod na Sv. Trojico

Poleti smo pohodnike razveselili s Pohodom po Orionovi poti, v jesenskem času pa je KS Jurklošter v sodelovanju s STIK-om Laško in Občino Laško pripravila v sklopu pohodov Po laških poteh 2022, organiziran Pohod na Sv. Trojico. Iz Jurkloštra se je pohod, po označeni poti, vil vse do vrha Svete Trojice, s postojankami na točkah energijskega parka, spominskega obeležja Aškerčeve partizanske tiskarne ter se mimo Vranjih peči končal s spustom nazaj v Jurklošter. Pohodnike je v sončno jesen, po poti dolgi 10,4 km, vodil naš krajan Franc Lesičar.

Gregor Stopinšek in Maruša Horjak

Konferenca komunalnega gospodarstva 2022

Konec septembra je v Kongresnem centru Olimia v Podčetrtku potekala 11. konferenca komunalnega gospodarstva, ki smo se je udeležili tudi predstavniki Komune Laško. Osrednja tema letošnje konference je bila **Komunala prihodnosti – odporna, trajnostna, digitalna**. V iskanju načinov za obuditev gospodarstva in gospodarske rasti v post-pandemičnem obdobju ima pomembno vlogo Evropski zeleni dogovor, ki predstavlja pot do okrevanja evropskega gospodarstva. V ospredju okrevanja so razvoj, trajnostne investicije, krožno gospodarstvo in digitalizacija, ki predstavljajo tudi smernice razvoja komunalnega gospodarstva za naslednja obdobja. Podnebne spremembe so postale največji izziv današnjega časa. Pandemija covida in gospodarska kriza sta okoliščine le še zaostri. Zato nam je popolnoma jasno, da brez korenitih sistemskih sprememb v gospodarstvu in odpravljanja socialnih neenakosti ne bomo mogli rešiti niti podnebne niti ekosistemske krize. Slovenija in vse ostale članice Evropske unije so se s sprejemom evropskega zelenega dogovora zavezale k temu, da bo Evropa do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina ter z lastnim delovanjem postala zgled za druge. Za doseganje okoljskih ciljev je bil sprejet obsežen sveženj ukrepov. Okoliščine, povezane z rusko-ukrajinsko krizo, pa so še okrepile prizadevanja za energetsko neodvisnost in zeleni prehod. Gre za nov pristop za pospešitev preobrazbe v smeri trajnosti in za uresničevanje zelenega dogovora na lokalni ravni. Pri tem pa je vloga komunalnih podjetij še kako pomembna. Čas je za klic v sili. Podnebne spremembe glasno trkajo na naša vrata. Letošnje poletje so zaznamovale ekstremno visoke temperature, dolgo sušno obdobje pa je botrovalo pomanjkanju pitne vode in ogrozilo kmetijske pridelke. Po obsežnih požarih se spopadamo z neurji in silovitimi padavinami, ki jim komunalna infrastruktura ni več kos. Podnebne spremembe danes že vsi občutimo na svoji koži. Na drugi strani pa se soočamo z vse višjo inflacijo, ki postaja ključ-

ni ekonomski in socialni izziv ter vse bolj pritiska na cene komunalnih storitev.

V Zbornici komunalnega gospodarstva se zavedamo, da zaostrene okoliščine poslovanja prinašajo nove izzive tudi na komunalno področje, pa tudi dejstva, da spremembe lahko naredijo le ljudje in vrednote, ki jih pri tem usmerjajo. Če nam je res kaj do zelene prihodnosti, moramo ozavestiti resnost okoljske problematike in dojeti, kako pogubno bodo podnebne spremembe lahko vplivale na naše življenje ter odločno ukrepati. Vsak od nas in vsi skupaj.

*Tomaž Novak, direktor
Vir: Zbornica komunalnega
gospodarstva*

Ravnanje z odpadki

Odpadki na pokopališčih

V začetku letošnjega leta smo z območji pokopališč v občini Laško odstranili posode za mešane komunalne odpadke. Ocenjujemo, da se je stanje na pokopališčih bistveno izboljšalo in ni več zaznati večjih kršitev pri odlaganju odpadkov. Glede na to, da se približuje čas množičnega urejanja grobov, apeliramo vse uporabnike, da zaboynike uporabljajo pravilno in v skladu z njihovim namenom (biološki odpadki in sveče). Za vse ostale odpadke, ki bodo nastali pri urejanju grobov pa prosimo, da zanje poskrbijo na ustrezen način, jih odnesejo domov in jih doma odložijo v zaboynik za embalažo ali preostanek odpadkov, v nobenem primeru pa se jih ne odlaga ob zaboynikih oz. v zaboynike, ki so namenjeni za odlaganje drugih frakcij. V času spomina na naše preminule prednike pa v spomin prižgite svečo manj kot v preteklem letu.

Nekontrolirano odlaganje odpadkov na ekoloških otokih

Tekom celotnega leta še vedno ni znanega upada divjega odlaganja kosovnih odpadkov na ekoloških otokih in skupnih zbirališčih za odpadke v občini Laško. Tukaj gre izpostaviti lokacijo ekološkega otoka pri trgovini Tuš v Rečici, ekološkega otoka pri Laščanki in ekološkega otoka pod knjižnico. Na lokacijah bo vzpostavljen video nadzor, vse kršitve pa bodo posredovane medobčinskemu inšpektoratu. V kolikor pa tudi ta ukrep ne bo pripomogel k izboljšanju stanja, bomo primorani lokacije ukiniti.

Kosovni odpadki

V zbirnem centru Strensko lahko občani prepustijo vse odpadke, ki nastanejo v gospodinjstvih – brezplačno, izjema so azbestni odpadki. Zbirni center obratuje

vsak torek in petek med 9. in 15. uro, vsako sredo in četrtek med 14. in 20. uro ter vsako soboto med 8. in 14. uro. Odpadke je potrebno ločevati in odlagati v namenske zaboynike.

Več informacij je na voljo s skeniranjem QR kode

Zamenjava posod za odpadke

V zbirnem centru Strensko lahko občani zamenjajo iztrošene posode za odpadke. Potrebno je pripeljati staro posodo, na podlagi reverza pa prejmejo novo oz. tehnično brezhibno posodo.

Evropski teden zmanjševanja odpadkov

Od 19. 11. do 27. 11. bo potekal evropski teden zmanjševanja odpadkov. Letošnje teme se bodo dotaknile predvsem tekstila. Tekstilna in oblačilna industrija je skupaj s prometom, živilsko industrijo in bivanjem ena izmed največjih onesnaževalcev. Ima velik vpliv na rabo tal, onesnaževanje vode in emisije toplogrednih plinov.

Vsak posameznik naj kritično razmisli, koliko promocijskih majic ima doma. Ali lahko kot posamezniki pripomoremo k zmanjševanju odpadkov?

Andrej Ilijevec

Vodomeri na vodovodnem sistemu Laško

V letu 2020 smo kot upravljalec javnih vodovodov v občini Laško skupaj z Občino Laško kot lastnico javne infrastrukture pričeli z zamenjavo klasičnih vodomerov z vodomeri z vgrajenim modulom, ki omogoča daljinsko odčitavanje – tehnologija »Drive-by«. S to tehnologijo se osebe na terenu vozi oziroma približajo števcem na določeni razdalji s sprejemnimi napravami, ki odčitavajo in lokalno shranjujejo podatke z vodomerov.

Do konca leta 2022 bomo imeli tako na sistemu vgrajenih že približno 2.000 vodomerov z vgrajenim modulom, predvidoma do konca leta 2024 pa bodo vsi vodovodni priključki javnega vodovoda v občini Laško opremljeni s temi vodomeri.

Kot smo že pisali v letu 2020 je potrebno na podlagi 31. člena Pravilnika o meroslovnih zahtevah za vodomere, overitve le-teh izvajati vsakih 5 let, tako smo si zastavili načrt, da vodomere s potekom veljavnosti ne overjamo več, ampak jih zamenjamo z novimi ter čas prehoda na nove vodomere zaključimo v petih letih. Menjave z novimi vodomeri izvajamo na področjih, v katerih v določenem letu poteče veljavnost večini obstoječih vodomero-

Slika: Vodomerni jašek z vodomernim števcem

Trenutno se popisi vodomero-
dvakrat letno, pri večjih uporabnikih pa mesečno. V prihodnjem letu nameravamo poskusno preiti na mesečni popis na določenem območju (za kar bomo občane predhodno obvestili), predvidoma do konca leta 2024 pa bo mesečni popis pokrival vse uporabnike javnega vodovoda.

Ivan Verbovšek

POZIV LASTNIKOM GOZDOV: POVEČANA AKTIVNOST PODLUBNIKOV V SLOVENSkih GOZDOVIH

Zaradi visokih temperatur in suše se je v drugi polovici julija začelo povečevati število s podlubniki napadenih dreves, zlasti smreke. Od januarja do druge polovice septembra letošnjega leta je bilo zaradi podlubnikov za posek izbranih za 560.000 m³ dreves, večina v avgustu in septembru. Na Zavodu za gozdove Slovenije lastnike gozdov pozivajo, naj redno pregledujejo svoje gozdove. V primeru odkritja napada podlubnikov naj obvestijo revirnega gozdarja ter nemudoma začnejo s posekom lubadark.

V drugi polovici julija 2022 se je začelo močno povečevati število s podlubniki napadenih dreves, zlasti smreke. Glavni vzrok za povečanje poškodb je izredno sušno in vroče poletje. Smreke so oslabele in postale manj odporne na napad podlubnikov, hkrati pa se je zaradi visokih temperatur razvoj podlubnikov pospešil. Vsa napadena drevesa še niso odkrita in popisana, obseg škode bo znan ob koncu zime. Povečan obseg poškodb

zaradi podlubnikov lahko pričakujemo tudi v letu 2023.

V jeseni in preko zime bo Zavod za gozdove Slovenije nadaljeval pregled gozdov in lastnikom gozdov z odločbo določal posek s podlubniki napadenih dreves – lubadark. Lubadarke v poznem poletju in jeseni prepoznamo po rjavi črvini okoli korenčnika in za luskami skorje, odpadanju iglic z obarvane ali še zelene krošnje ter odstopanju in odpadanju skorje z debla. Preko zime smo pozorni na odstopanje in odpadanje skorje z debla.

Lubadarke je treba čim prej posekati in olupiti oziroma les odpeljati iz gozda v lupljenje ali predelavo. Zalego podlubnikov v vejah in vrhačih uničimo s kurjenjem ali izdelavo sekancev. Veje in vrhače iglavcev, ki s podlubniki niso napadeni, razžagamo in zložimo v kupe, tako da so debelejši konci v notranjosti kupa. V primeru strojne sečnje jih zložimo pod kolesa na sečne poti in zavozimo. Poskrbimo

za ureditev sečišča, zlasti za odvodnjavanje prometnic in pretočnost vodotokov. Če bomo preko jeseni in zime uspešni in bomo iz gozda spravili večino lubadark, bomo s tem zmanjšali obseg škode zaradi podlubnikov v naslednjih letih.

Pravočasen posek je poleg preprečitve širjenja podlubnikov pomemben tudi zaradi ohranjanja vrednosti lesa. Če so napadena drevesa pravočasno posekana in obeljena ali predelana, se tudi vrednost lesa bistveno ne zmanjša. Če pa s posekom odlašamo, se les napadenih dreves obarva modrikasto, kar je posledica okužbe z glivami. Obarvanje zniža prodajno vrednost lesa. Če lastnik gozda s posekom čaka do odpadanja lubja in pokanja lesa, pa je tak les lahko razvrednoten do cene celuloznega lesa.

Več informacij in slikovno gradivo: spletna stran ZGS.si

Zavod za gozdove Slovenije

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

NOVI PRISTOPI PRI IZBOLJŠANJU RODOVITNOSTI TAL

Dandanes zaradi pogostih hodov s težkimi stroji, obdelave premokrih tal ter uporabe pesticidov in mineralnih gnojil prihaja na njivskih površinah do porušene strukture tal, zmanjšanja biodiverzitete talnega ekosistema in upada rodovitnosti tal.

Še tako zbita in uničena tla lahko ponovno oživimo s setvijo pestrih mešanice za zeleno gnojenje, ki jih po končani rasti mulčimo in delno vdelamo v tla. Da pospešimo razgradnjo zadlane mase posevkov in da spodbudimo razvoj humusa, uporabimo biodinamičen prepa-

rat, ki poleg tega spodbuja tudi rast koreninskega sistema posejanih rastlin. Na takšen način tla rahljamo in zračimo, izboljšujemo njihovo strukturo, v njih vnesemo organsko snov in dvignemo delež humusa. Vse naštetu pripomore k boljšemu zadrževanju vode in hranil v tleh ter boljši rodovitnosti tal. S tem pa tudi k zmanjšanju erozije zaradi padavinske vode, zmanjšanju poplavljanja in zastajanja vode ter k zmanjšanju posledic suše.

Na KGZS-Zavod CE smo v okviru projekta Inovativni pristopi kmetovanja za ohranjanje narave, ki ga izvajamo na območju LAS Raznolikost podeželja,

Poletna mešanica konec avgusta 2022 (Foto: M. Dimec)

Tla s sosednje parcele levo in tla s poskusa desno (Foto: V. Čuček)

uporabili postopke, ki smo jih spoznali na ogledih dobrih praks na italijanski biodinamični kmetiji Agrilatina. Na tej kmetiji so na nekaterih parcelah na ta način povečali vsebnost organske mase tudi za 7-krat. Pri tem je ključno, da tal ne orjemo, ampak le podrahljamo in da posejemo pestre mešanice dosevkov za zeleno gnojenje, ki jih po mulčenju zadelamo v tla.

Skupaj s partnerjem v projektu Andrejem Piškom na njegovi kmetiji izvajamo omenjeni poskus. Za ta namen je kmet kupil podrahljač z nogačami in sejalnico, ki ju je združil v en stroj. To mu omogoča manj hodov s traktorjem, saj istočasno obdeluje tla in poseje mešanice. V mesecu juniju smo tako na kmetiji Pišek že pripravili predstavitev našega poskusa in prikazali mulčenje zimske mešanice

Wintergrün, sledila je setev poletne mešanice Biodiversitätsgemenge, v oktobru pa načrtujemo še en prikaz podrahljavanja zmulčene mešanice s setvijo.

Na fotografijah se odlično vidi, kako smo na njivi bistveno izboljšali strukturo tal.

Špela Kukovič,
terenska kmetijska svetovalka

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

OHRANIMO LOKALNO PRILAGOJENE SORTE

V današnjem času se premalo zavedamo, da je poleg samooskrbe s hrano pomembna tudi samooskrba s semeni, saj, če nimamo kaj posejati, tudi požeti ni kaj.

Samooskrba s semeni se je z leti zelo zmanjšala in lokalno prilagojene sorte se izgubljajo. Tudi večina pridelovalcev vrtnin semena kupuje v trgovinah, v preteklosti pa ni bilo tako. Gospodinje so v svojih posevkih vedno izbrale najlepše

rastline in jih pustile za seme. Vedo povedati, da je moralo biti semena za dve leti, saj se je lahko zgodilo, da zaradi vremena ali škodljivcev kakšno leto pridelava ni uspela. Semena so tudi menjavale med seboj in sorto pogosto poimenovala kar po darovalki.

Lokalno prilagojene sorte bi vsekakor veljalo ohraniti, ker so prilagojene našim pridelovalnim pogojem, pogosto so odpornejše na bolezni in škodljivce, blizu pa so nam tudi zaradi značilnih okusov.

V okviru projekta Inovativni pristopi kmetovanja za ohranjanje narave **zbiramo podatke o lokalno prilagojenih sortah na območju LAS Raznolikost podeželja**. V pogovorih z ljudmi, ki jih še ohranjajo, spoznavamo lastnosti posameznih sort, pa tudi zanimive zgodbe, ki odkrivajo, da so sorte vrtnin in poljščin, pa tudi sadja, pogosto pomemben del hišne dediščine in bogastvo, ki se prenaša iz roda v rod.

»Ta sorta je še od moje mame,« čustveno pove starejša kmetica. Spet drugi je sorta fižola zapustila mačeha, tretja

skrbno ohranja sorto svoje tete, na katere kmetiji živi z družino.

Ohraniti sorto ne pomeni, da seme nasujemo v papirnat škrnicelj in ga shranimo za vrsto let. Ohranjati sorto pomeni seme posejati, vzgojiti nove rastline, pustiti, da zacvetijo in semenijo, pobrati semena in jih shraniti. In to ponavljati znova in znova, tako kot gospodinja, ki na svojem zelniku še vedno prideluje sorto zelja z velikimi vehami, ki je bila pri hiši že, ko je pred šestdesetimi leti prišla na kmetijo.

Tudi v naših travniških sadovnjakih odkrivamo številne stare sorte sadja, zlasti jabolk, nekatere tudi s prav posebnimi imeni, kot so: Drobnji moškantnar, Rožmarinka, Cepljena lesnača, Trdika, Marela, Laške okroglice in druge.

Ljudje, ki še ohranjajo lokalno prilagojene sorte, so tisti pravi varuhi semen, kot v sodobnem času radi rečemo. Odlikuje jih znanje in modrost, ki se zanaša tudi nase in ne le na trgovine, polne tujega. Želimo, da bi vedeli, da s tem opravljajo pomembno delo in da bi tega priučili tudi tiste, ki prihajajo za njimi, da se bodo naše lokalno prilagojene sorte prenesle tudi v naslednje rodove.

Jožica Krašovec, KGZ Celje

Foto: Matjaž Jambriško

GOBE – PRIHODNOST RAZVOJA KRAJA REKA

Konec avgusta so v kraju Reka potekala srečanja v okviru Študijskih krožkov, ki jih je organizirala Ljudska univerza Celje v sodelovanju z Zavodom Inštitut za aplikativno mikologijo in biotehnologijo (IAMB) in Turistično kmetijo Slapšak. Srečanja so bila namenjena krajanom, da se seznani z inovativnimi dejavnostmi, ki potekajo v kraju – gradnja laboratorija za izdelavo zdravih ekstraktov in okoljske mikotehnologije ter gobarno za gojenje gob.

Prvo srečanje je potekalo na Kmetiji Jančič, kjer so se krajani različnih generacij zbrali predvsem z željo po druženju. Franci

Uvodno srečanje na Kmetiji Jančič

Pusar, upokojeni organizator izobraževanja odraslih je udeležence nagovoril v povezovalnem duhu in jih spodbudil, da so med seboj delili spomine na šolske dni. V ta namen so krajani prinesli tudi stare fotografije iz časa, ko je še delovala podružniška šola, saj zdaj v njenih prostorih nastaja nova dejavnost. Iz starih fotografij bo nastala razstava, ki bo služila kot dediščina za prihodnje generacije. Želja novih investitorjev je namreč, da razvoj kraja temelji na spoštovanju tradicije in sodelovanju krajanov.

Srečanja, ki so sledila so imela izobraževalno noto, saj je **Janez Gorenšek**, ustanovitelj in direktor IAMB izvedel predavanja z naslovoma Zdravilna uporaba gob in Hranilna ter uporabna vrednost teh. Lepo obiskana predavanja so se odvila v Otročjem centru – Kino Laško, kjer so prisotni po zaključku uradnega dela lahko zastavili različna vprašanja in se поблиže seznanili s praktičnimi napotki, katere gobe so primerne za lajšanje različnih zdravstvenih težav. Za degustacijo je bil na voljo tudi ČAJ iz GOB, ki je marsikoga prepričal s svojim edinstveno trpkim okusom.

Šola zaživela v novi funkciji

Na zaključnem srečanju so si krajani lahko ogledali notranje prostore nekdanje šole, kjer nastaja laboratorij za proizvodnjo

Prikaz priprave Bukovega ostrigarja, ki ga gojijo na Kmetiji Slapšak.

Skupinska fotografija na zaključnem srečanju

micelijev, substratov in zdravih ekstraktov. Inštitut se ukvarja z razvojem uporabnih tehnologij na področju mikologije in njihovih aplikacij v zdravstvene, ekološke in prehranske namene, njegovo delovanje pa predstavlja dodano vrednost za kraj in krajan, saj delujejo na način, da se povezujejo tudi z ostalimi deležniki iz kraja; tako sta **Kmetija Slapšak** in **Kmetija Zeme** v okviru projekta EIP (Evropsko partnerstvo za inovacije) ob podpori IAMB postavili gobarno za gojenje bukovega ostrigarja ter drugih vrst gob. IAMB pa ima tudi veliko potencialno vrednost za turistični in gospodarski razvoj kraja, kar lahko v kraj privabi nove ljudi.

Zaključno srečanje se je odvijalo na **Kmetiji Slapšak**, kjer so si udeleženci ogledali proizvodnjo gobarne za gojenje bukovega ostrigarja. **Jernej Slapšak** je izvedel tudi prikaz enostavne priprave gob za kulinarične namene, sledili sta degustacija in druženje. Vidno zadovoljni udeleženci so si bili enotni, da so tovrstna druženja odlična priložnost za povezovanje, prenos znanj in druženje, česar pa so vsi zelo željni.

Razvoj kraja Reka je čudovit primer, kako so sodelovanje, vseživljenjsko učenje in nudenje podpore temelji za gradnjo zgodbe o uspehu in podlaga za širjenje poslanstva – gobe kot superživilo prihodnosti.

VTISI UDELEŽENCEV:

Sonja Razgoršek:

»Lepo je, da so se krajani odzvali v takšnem številu, da se seznani s tem, kaj se dogaja. Sama že veliko uporabljam gobe v vsakdanjem življenju, za zdravstvene in kulinarične namene.«

Alenka Lokovšek:

»Vesela sem, da smo se krajani videli med seboj in predvsem, da smo videli, kaj se dogaja v prostorih šole. Zdaj vem, kam iti po pomoč. Najbolj mi je v spominu ostal čaj iz gob.«

Milan Vodišek:

»Najbolj sem užival na našem prvem srečanju, da smo se ponovno videli in obujali spomine na mladost. Predvsem pa sem vesel, da se je začelo nekaj dogajati v prostorih šole, saj bi v nasprotnem primeru vse skupaj propadalo. Že sam kraj je pridobil s tem, mogoče se bo še kdo preselil zaradi tega, morda nova zaposlitev ... Do sedaj nisem vedel, katere gobe gojijo. Zdaj sem imel priložnost stvari поблиže spoznati in ponosen sem, da imamo nekaj takšnega v našem kraju.«

Marjan Hercog:

»Dolgoročno si želimo tovrstnih srečanj. Saj vsi pogrešamo druženja, sploh če bi se zraven lahko še izobraževali. Vedno nekaj na novo izveš. Kraj bo bolj zaživel, s tem kar se zdaj dogaja, to pa je tudi dobro za naše prihodnje generacije.«

Maja Krivec, LU Celje

Foto: osebni arhiv

120 LET LAŠKEGA ČEBELARSKEGA ROJA (1902–2022)

V svojem nagovoru na tiskovni konferenci, ki so jo za zbrane novinarje pripravile prijazne sodelavke Thermane, d. d., sem spomnil, da je čebelarstvo zgodbo v Laškem začel Anton Zdolšek, pravnik in sodnik, ki je prihajal nekje iz okolice

Župan Franc Zdolšek je Franciju Šolarju podelil jubilejno listino.

Ponikve. Po 120 letih organiziranega čebelarjenja pa ugotavljamo, da to zelo pomembno povezovalno vlogo, ki nas je v Laškem oblikovala v nekakšno družino, nadaljuje župan Franc Zdolšek, ki sicer ni čebelar, je pa močan podpornik čebelarjenja. Postopoma smo se našli različni akterji z velikim spoštovanjem do čebel in povsem spontano sestavili »družino«, z vizijo osveščanja otrok v vrtcih in šolah o pomenu čebel in še mnogih drugih opravevalcih, ki so mnogi žal že izgubili boj z neusmiljenim onesnaževanjem okolja in izumirajo za vedno. Otroci so tisti, ki bolj razumejo težave, ki se dogajajo v okolju in o njih bolj odprto razpravljajo z vzgojitelji v vrtcih in z učitelji v šolah. Dober servis so jim tudi čebelarški krožki, ki jih imamo na štirih laških šolah. Od otrok, če jim damo možnost, se lahko vsi skupaj veliko naučimo, le možnost lastnega razmišljanja jim moramo dati.

S svojimi 120 leti spada naše društvo med najstarejša čebelarstva v Sloveniji, prav tako pa tudi med najstarejša društva v naši občini. Menimo, da smo tudi med najbolj aktivnimi. Rek, »Po čebelah se višej - zgleduj« nam je vodilo. Vse naše aktivnosti in vse članice in članke, ki smo se skozi leta sestavili v že omenjeno laško družino smo oziroma so se kar sami predstavili v zborniku, ki smo ga ob tej priliki izdali in dali v javnost. Zbornik je nadgradnja publikacije, izdane ob naši 100-letnici, in lep prikaz naših aktivnosti zadnjih 20 let. Prostor za svoja razmišljanja v zborniku so dobile vse »čebelice«, ki tako ali drugače peljejo zgodbe iz skrivnostnega sveta čebel. Mi čebelarji pa smo izkoristili dogodek, da se jim za

vsa njihova dolgoletna prizadevanja pri izvajanju zgodb in zgodbic skromno pa vendar iskreno zahvalimo. Kar nekaj časa smo sestavljali sezname tistih, ki so v tej čebelji zgodbi v Laškem pustili poseben pečat. Komisija za odlikovanja je večkrat pregledovala in sestavljala seznam kandidatov, ki bi se jim z javno podelitvijo zahvale, listine skromno oddolžili za opravljeno delo. Nihče pa ni opazil, da na seznam nismo razvrstili Vrtca Laško, ki je vendar naš dolgoletni partner in eden tistih, ki nam je največji navdih pri delu. Otroci v vrtcih so tisti, ki so nam prioriteta. Medeni zajtrk, danes slovenski zajtrk, nas poleg mnogih srečanj pri Čebelarškem centru, da ne omenim še mnogih čebeljih zgodbic vestnih vzgojiteljic, niso bili deležni javne pohvale. Rad bi se za storjeno nepopravljivo napako ravnateljici gospe Jerici Laznik Mokotar javno opravičil. Vem, da to ni veliko, ampak poti nazaj ni. Srčno pa upam, da storjena napaka ne bo vplivala na naše nadaljnje sodelovanje.

Zbornik je izjemno kvaliteten, tiskan na recikliranem papirju, kar se tudi spodobi, saj smo čebelarji prvi varuhi okolja. Nastajal je več kot pol leta in skupina, ki

je bdela nad nastajanjem je opravila izjemno delo. Avtorje ne bom poimensko imenoval, saj so vsi navedeni na zadnji strani zbornika. Se jim pa iskreno zahvaljujem za opravljeno delo. Zbornik je za vse tiste, ki ga niste dobili, na razpolago tudi v Knjižnici Laško. Pri izdaji so pa seveda nastali precej visoki stroški, ki jih sami čebelarji ne bi zmogli pokriti, zato smo se obrnili po pomoč k nam najbližjim, se pravi družbeno odgovornim sosedom, ki so nam tudi tokrat stopili ob stran. Za dolgoletno pomoč in sodelovanje se zahvaljujem Občini Laško, STIK-u, Thermani, d. d., Pivovarni Laško Union ter Komunali Laško. Ti pa še niso vsi, ki so podprli izdajo tega zbornika, ostali so navedeni na zadnjih straneh. Na samo akademijo pa smo povabili predstavnike omenjenih donatorjev, predstavnike vseh sosednjih čebelarških društev, Laščane - zveste naše sopotnike, ki nas redno spremljajo. Za konec pa smo bili še s strani STIK-a pogoščeni s prigrizkom in pijačo. Hvala vsem.

NAJ MEDI!

»Lepo je biti čebelar v Laškem.«

Franci Šolar,
predsednik ČD Laško

Srebrno odlikovanje Antona Janše II. stopnje

Čebelarji veterani stari nad 70 let in nad 30 let člani ČZS

SOBODAJALSTVO IN KATEGORIZACIJA NASTANITVENIH OBJEKTOV

Imate nepremičnino in jo želite oddajati turistom, a ne veste kje začet?

Potem je današnja tema prispevka kot za nalašč za vas. V nadaljevanju vam bomo poskušali podati čim več uporabnih informacij o sobodajalstvu ter zakonodaji, ki ureja področje sobodajalstva in kategorizacije nastanitvenih obratov.

Sobodajalstvo se lahko opravlja na več načinov. Lahko ga opravljate kot:

1. **fizične osebe**, če opravljajo dejavnost le občasno (150 dni ali skupno ne več kot pet mesecev v koledarskem letu) in gostom nudijo do 15 ležišč ter so vpisane v Poslovni register Slovenije
2. **pravne osebe**, ki so registrirane za opravljanje gostinske dejavnosti,
3. **samostojni podjetniki**, ki so registrirani za opravljanje gostinske dejavnosti,
4. **društva**, ki imajo gostinsko dejavnost določeno v svojem temeljnem aktu.

Drugih dovoljenj ni potrebno pridobiti. Imeti morate določeno **dokumentacijo v zvezi z nepremičnino**: dokazilo o lastninski ali razpolagalni pravici stanovanja ali počitniške hiše, kjer se opravlja gostinska dejavnost, uporabno dovoljenje za stanovanjske prostore, soglasja solastnikov v primeru večstanovanjske hiše, požarni red, varnost inštalacij.

Upoštevati morate minimalne tehnične pogoje za opravljanje gostinske dejavnosti po **Pravilniku o minimalnih tehničnih pogojih** in o obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti, minimalne tehnične pogoje, pogoje glede storitev ter pogoje glede zagotavljanja varnosti živil ter varnosti in zdravja pri delu. Stanovanje oziroma objekt morate urediti v skladu s **Pravilnikom o kategorizaciji nastanitvenih obratov**, ki določa minimalne vrste in površine nastanitvenih prostorov, standarde opremljenosti in storitev glede na kategorijo ter opraviti kategorizacijo. Nastanitveno kapaciteto je potrebno poimenovati (apartma, zidanica, počitniška hiša itd.) in kategorizirati s številom zvezdic v skladu s kriteriji Pravilnika o kategorizaciji nastanitvenih obratov. Preko spletnega portala (elektronska kategorizacija nastanitvenih obratov) je možno izvesti samoocenitev do 3***, nastanitvene objekte višjih kategorij pa morajo oceniti za to usposobljeni ocenjevalci.

Davčna osnova od dohodka iz dejavnosti, se lahko ugotavlja z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v višini 80 % prihodkov. Fizična oseba ugotovi akontacijo dohodnine oziroma dohodnino od dohodka iz dejavnosti nastanitve gostov v davčnem obračunu, ki ga mora davčnemu organu predložiti najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

DDV: Sobodajalec, ki v obdobju zadnjih 12 mesecev ni presegel oziroma ni verjetno, da bo presegel znesek 50.000 evrov obdavčljivega prometa, se ni dolžan identificirati za namene DDV, razen v primeru, če se sobe oddajajo preko posrednikov s sedežem izven Slovenije (Airbnb, Booking.com ...), saj je potrebno od te provizije plačati 22 % DDV.

Pavšalni prispevki 2022: Pavšalni prispevki za zdravstveno zavarovanje se plačujejo v mesečnih zneskih po 4,17 EUR ali v enkratnem letnem znesku 50,04 EUR do 20. 2. ter 12,50 mesečno ali 150,00 v enkratnem letnem znesku. Prispevki za posebne primere zavarovanja se plačujejo v mesečnih zneskih po 17,09 EUR ali v enkratnem letnem znesku 205,20 EUR do 20. 2..

Izdaja računa: Sobodajalec je za opravljeno storitev gostu dolžan izdati račun in je pri plačilu računa z gotovino zavezanec za davčno potrjevanje računov. Davčno potrjevanje računov ni potrebno v primeru, če sobodajalec sprejema turiste, ki nočitve pri sobodajalcu plačajo agenciji, sobodajalec pa na podlagi nočitev svoje storitve zaračuna agenciji, ki mu račun plača na transakcijski račun. Davčno potrjevanje tudi ni potrebno za račune za turistično takso.

Register nastanitvenih obratov: Sobodajalec je zavezan za vpis nastanitvenega obrata v Register nastanitvenih obratov ter za poročanje podatkov o gostih in prenočitvah iz knjige gostov v sistem eTurizem.

Če sobodajalstvo opravljate kot s. p. ali pravna oseba, morate imeti registrirano ustrezno dejavnost po SKD in upoštevati Zakon o gostinstvu. Prav tako kot fizične osebe pa morate opraviti kategorizacijo, se vpisati v register nastanitvenih obratov in poročati o gostih v aplikaciji eTurizem.

Povzeto po informacijah e-spot.si in informacijah FURS-a za sobodajalce.

Izobraževanje odraslih Laško, ki deluje v okviru Šolskega centra Slov. Konjice-Zreče na lokaciji Trg svobode 6, Laško (Kulturni center Laško, prvo nadstropje, stranski vhod s ceste), ponuja jezikovne in računalniške tečaje ter izvaja delavnice s področja kulinarike. S tem lahko pridobite koristna znanja, ki vam bodo koristila na novi poslovni poti.

V novembru se nam pridružite na brezplačni delavnici **Registracija nastanitvenih obratov, kategorizacija nastanitvenih objektov, Booking in Airbnb**.

V okviru Šolskega centra Slovenske Konjice-Zreče deluje tudi točka **SPOT svetovanje Savinjska**, kjer lahko pridobite **podjetniške informacije** o aktualnih tematikah na področju podjetništva, o finančnih spodbudah. Na nas se lahko obrnete tudi v primeru, ko se šele odločate za poslovno pot in razmišljate o odprtju s. p., d. o. o., osebnega dopolnilnega dela ali sobodajalstva.

*Šolski center Slovenske Konjice-Zreče,
Polona Klokočovnik, SPOT svetovalka
in Anja Švab Podkubovšek,
organizatorica izobraževanja odraslih*

KAJ SE GODI V DRUŽBI DOBREGA POČUTJA?

V začetku septembra smo proslavili svetovni dan fizioterapije in v ta namen organizirali brezplačno vadbo v terapevtskem bazenu. Tema letošnjega svetovnega dneva fizioterapije je bila **osteoartrza**, bolezen sklepov, ki močno otežuje vsakdanje živl-

jenje. Pri osteoartrzi pomaga gibanje v vodi, ki je zaradi vzgona olajšano, sklepi in hrbtenica pa so razbremenjeni. V sklopu brezplačne vadbe smo preizkusili hojo na tekalni stezi v vodi, vaje z vodnimi utežkami, ročno vodno kolo ter uživali v dobri družbi.

Od oktobra dalje znova vabimo na organizirano vadbo za seniorje, ki je prilagojena potrebam in zmogljivostim starejšim in poteka pod vodstvom fizioterapevta Thermane Laško. Podrob-

V sklopu svetovnega dneva fizioterapije smo organizirali brezplačno vadbo v terapevtskem bazenu, ki premore dvižno dno, tekalno stezo in protitočno napravo.

nosti o vadbi prejmete na 03 734 51 62. Vabljeni, da se nam pridružite!

Od oktobra dalje je pri nas znova na voljo vadba za seniorje, ki poteka pod vodstvom in nadzorom fizioterapevta. Poteka vsak četrtek, ob 11. uri, v Centru fizioterapije Zdravilišča Laško.

V septembru je 120 let slavilo Čebelarstvo društvo Laško, s katerim nas odlikuje odlično sodelovanje. V ta namen smo september posvetili našim medenim zgodbam. Smo čebelarjem prijazno podjetje in v skladu s čebelarjem prijazno filozofijo smo

Septembra smo slavili skupaj s čebelarji ČD Laško in gostom predstavili naše številne medene zgodbe. Med drugim smo v družbi čebelarja izvedli voden ogled po vrtu medovitih rastlin.

kot prvi v Sloveniji razvili edinstvena medena razvajanja. Med ne deluje zdravilno le v telesu, temveč tudi na njem. Je prava zakladnica zdravja, v naših wellness centrih pa lahko uživate v izbranih medenih wellness tretmajih. Z medom je obogatena tudi Laška medenka, hišna specialiteta Thermane in destinacijska sladica Laškega, ki v sebi skriva še eno posebnost – pregreto smetano. V septembru smo v družbi čebelarja Jožeta izpeljali tudi vodene sprehode po vrtu medovitih rastlin, ki ga je zasnovala Katarina Drobež Vrščaj, pri njegovem nastanku pa smo pomembno sodelovali s čebelarji ČD Laško. Vabljeni k ogledu vrta medovitih rastlin tudi v jesenskem času, ko se Zdraviliški park obarva v številne odtenke jeseni. Čebelarjem ČD Laško, pa ob njihovem skupnem kot tudi ob izjemnih posameznih jubilejih, iskreno čestitamo.

V septembru smo gostili tudi prav posebno skupino obiskovalcev – šolarje 8. razreda Osnovne šole Primoža Trubarja Laško in podružnične šole Debro, ki imajo pred sabo pomembno odločitev – izbiro smeri srednješolskega izobraževanja. Upamo, da smo jim s predstavitvijo nekaterih delovnih profilov, ki jih najdete pri nas, pri odločitvi vsaj malo pomagali in jih navdi-

Ekipo zaposlenih Thermane je osmošolcem matične šole in podružnice Debro predstavila nabor nekaterih delovnih profilov in poklicev, ki jih najdete v naši družbi.

hnili. Želimo si, da v prihodnosti tudi oni pomagajo soustvarjati kolektiv družbe dobrega počutja, ki danes predstavlja **največjega zaposlovalca v občini in pomembnega delodajalca v regiji.**

V času zaključka redakcije Laškega biltena je v organizaciji Thermane Laško in Biljardne zveze Slovenije v dvorani Tri lilije potekalo **biljardno prvenstvo**, ko se je za najvišja mesta borilo preko več sto biljardistov iz več kot 20 evropskih držav, med drugim tudi številčna ekipa slovenskih biljardistov. Reference številnih športnih skupin in športnih tekmovanj postavljajo Thermano Laško in destinacijo Laško tudi na zemljevid športnega turizma na pomembno mesto. Želimo si, da ta potencial prepoznamo vsi deležniki v turizmu in ga obrnemo v prid tako sebi kot tudi nadaljnjemu razvoju kraja.

Prispevek pa zaključujemo še z eno pomembno najavo. Od 14. do 16. novembra se bodo v Thermani Laško odvijali **Dnevi slovenskega turizma z bogatim spremljevalnim programom**. Prepričani smo, da bodo ustvarjalci slovenskega turizma, ki bodo ob tej priložnosti zbrani v Laškem, začutili tako turizmu predane zaposlene kot tudi pregovorno laško gostoljubnost.

Več na www.thermana.si

NPT

Foto: www.lasko.info,
fotoarhiv Thermane Laško

SLOVO POLETJU 2022

Poletje se je poslovilo nepričakovano hitro in že je tukaj jesen, ki jo bomo v TD Rimske Toplice izkoristili za izvedbo še zadnjih aktivnosti ter priprave na hitro prihajajoče leto 2023.

Poletno sezono v Aqua Romi in odboj-karskih igriščih smo zaključili s tradicionalnim dogodkom Slovo poletju 2022, ki smo ga izvedli 26. in 27. avgusta. Zaradi zares slabega vremena je bil program izveden v okrnjeni obliki, saj smo odpovedali načrtovano zabavo z DJ-jem na nočnem kopanju, prav tako pa nismo izvedli animacije na sobotnem kopalnem dnevu. Uspeli smo izvesti odbojkarški turnir, na katerem so sodelujoče ekipe pokazale odlično odbojko. Udeleženci so bili tako kot vedno navdušeni nad organizacijo in pogoji igranja v Rimskih Toplicah, za kar poskrbi vodja sekcije Tilen Seliškar. Zahvaljujemo se tudi Občini Laško in Aqua Romi za pomoč in sodelovanje pri izvedbi prireditve.

Dogodek smo izkoristili tudi za naknadno podelitev medalj za drugo mesto na letošnjem tekmovanju Naj golaž 2022 članom Društva upokojencev Rimske Toplice. Zaradi naše napake so člani ekipe DU RT, Angela Žveplan, Alojz Lapornik in Vera Bezgovšek na prireditvi Rimske so fejest, ostali brez srebrnih medalj. Medalje sta tekmovalcem podelila nekdanji in sedanji predsednik TD Rimske Toplice g. Samo Lah in g. Miha Gartner. Upamo, da smo s to pozornostjo vsaj deloma popravili nastalo škodo.

Strokovna ekskurzija na Dunaj in v Bratislavo (foto: Alma Lah)

V začetku jeseni, 10. in 11. septembra, smo se odpravili na tradicionalno strokovno ekskurzijo članov društva na Dunaj in v Bratislavo. Pot med glavnima mestoma Avstrije in Slovaške smo prepotovali z rečno turistično ladjo ter si ogledali številne znamenitosti obeh prestolnic. Za odlično pripravo in organizacijo izleta se iskreno zahvaljujemo Jožetu Jamšku in agenciji UI turizem.

V soboto, 8. oktobra, smo se člani in podporniki društva odpravili na nordijsko hojo na Roglo. Sprehodili smo se do Lovrenških jezer, se okrepčali v Zrečah in na povratku obiskali Žičko kartuzijo, ki

se ponaša z nedavno prenovljeno streho cerkve sv. Janeza Krstnika. Za pripravo in izvedbo tega dogodka gre zahvala Mariji in Bogomirju Mastnaku, ki svoj čas z veseljem namenjata tudi urejanju našega kraja. Zadnje pridobitev, ki je nastala s pomočjo prizadevnosti naših članov, lahko krajani opazijo tudi ob obisku medgeneracijskega parka Rimske Toplice, kjer smo s postavitvijo ograje poskrbeli za bolj varen dostop do parka.

Ravno zadnji vikend pred izdajo Laškega biltena, v soboto, 14. oktobra, pa smo v dvorani Krajevne skupnosti Rimske Toplice pripravili še zadnje letošnje strokovno predavanje z naslovom Jesenske trajnice in vrt. Predavatelj Matic Sever je eden izmed največjih slovenskih poznavalcev trajnic, ki je izkušnje pridobival v Belgiji, na Češkem in v Veliki Britaniji, svoje izkušnje deli kot avtor številnih člankov, načrtuje vrtove, svetuje pri zasaditvah zasebnih in javnih vrtov ter vodi lastno vrtnarijo Trajnice Carniole. Za organizacijo predavanj se zahvaljujemo Janku Rodetu, ki ob svojem znanju in izkušnjah pomaga društvu pri organizaciji dogodkov tudi s svojo mrežo poznanstev.

Več o dogajanju na zadnjih prireditvah v letu 2022 bomo z vami delili v decembrski številki Laškega biltena, do takrat pa vam želimo barvit in dogodkov poln preostanek jeseni.

Podelitev medalj za drugo mesto na tekmovanju Naj golaž 2022 (foto: Ema Gartner)

V imenu Upravnega odbora
TD Rimske Toplice Miha Gartner

POIŠČEŠ ZLATOLASKO, SPOZNAŠ ZLATO LAŠKO

Slovenska turistična organizacija je v aprilu objavila Javni razpis za sofinanciranje aktivnosti promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji v letu 2022, namenjen vodilnim turističnim destinacijam, s katerim se želi spodbuditi promocijo trajnostno naravnane turistične ponudbe in spodbuditi digitalno preobrazbo vodilnih destinacij.

STIK Laško je kot nosilec razvoja in promocije turizma vodilne destinacije Laško s prijavo projekta Promocija destinacije Laško v letu 2022 kandidiral na prvem prijavnem roku in uspešno pridobil maksimalno vrednost dodeljenih sredstev sofinanciranja v višini 31.000 €

Primer promocijskega elementa kampanje Poiščeš zlatolasko, spoznaš zlato Laško

(brez DDV). V sodelovanju s strokovnjaki s področja digitalnega marketinga in ključnimi deležniki na področju turizma v destinaciji je bila lansirana **inovativna promocijska kampanja »Poiščeš Zlatolasko, spoznaš zlato Laško«**. Pripravljena je bila krovna marketinška zgodba, kreativna in komunikacijska zasnova ter posebna foto produkcija kampanje. Promocijske aktivnosti so se izvajale v **on-line** (Facebook, Instagram, Google) in **off-line** (zunanje oglaševanje na mestnih plakatih) **medijih na slovenskem in dveh prednostnih tujih trgih** (Italija, Avstrija). Promocija poleg primarnega pro-

dukta zdravje in dobro počutje vključuje tudi predstavitev produktov z višjo dodano vrednostjo, primernih za zahtevnega obiskovalca, ki išče **avtentična, lokalna in edinstvena doživetja** in jih je mogoče doživeti skozi vse leto. Doživetja so predstavljena na posebni pristajalni strani lasko.info/zlato-lasko/.

Skupna vrednost sofinanciranja vseh destinacij iz naslova razpisa znaša 1.200.000 €, delež sofinanciranja destinacij pa je enoten in znaša 90 % vseh upravičenih stroškov.

STIK Laško

SVETOVNI DAN TURIZMA V DESTINACIJI LAŠKO

Svetovni dan turizma vsako leto kot praznik obeležuje vse ljudi, ki so s svojim delom, prijazno besedo in nasmehom povezani v turizmu. Letošnji svetovni dan turizma je bil posebej namenjen

razmisleku o tem, kako ravnamo s turizmom in v njem. V torek, 27. 9. 2022, je v Laškem potekalo **celodnevno dogajanje** z zanimivimi in poučnimi programi vodenj in ogledov.

Najprej sta svoja vrata brezplačno odprla **Muzej Laško** s svojimi stalnimi razstavami in **Laška hiša**, kjer smo obiskovalcem predstavili hišo in njeno okolico. Tekom celotnega dne so svoja vrata od-

prli tudi nekateri ponudniki iz promocijske kampanje **Odprta vrata Laškega**, pri katerih smo doživeli življenje na kmetiji z razgledom, odšli na piknik, spremenili potek zgodovine s pomočjo tehnologije ter raziskovali zgodovino Laškega v sobi pobega in z igro **Unlock Laško**. Svetovni dan turizma smo zaključili z vodenim ogledom **Čez mostove Savinje** in laškega potoka, kjer nam je vodnik predstavil premnoge laške mite. Po ogledu smo se v Laški hiši še malce družili in poskušali dobrote naše destinacije.

Slogan letošnjega svetovnega turizma je bil **»Ponovni razmislek o turizmu«**, s katerim želi Svetovna turistična organizacija (UNWTO) poudariti pomen ravnanja v turističnih dejavnostih za trajnostni in bolj vključujoč turizem. Destinacija Laško je v sklopu Zelene sheme slovenskega turizma v letošnjem letu prejela **platinasti znak Slovenia Green Destination**, ki je zagotovo dober pokazatelj, da smo na področju trajnostnega razvoja turizma napredovali in hkrati zaveza, da bomo po načelih trajnostnega turizma nadaljevali tudi v prihodnosti.

STIK Laško

STIK Laško
objavlja

RAZPIS

za pridobitev in potrditev
pravice do uporabe
kolektivne blagovne znamke
OKUSITI LAŠKO

S kolektivno blagovno znamko OKUSITI LAŠKO želimo poudariti in postaviti prepoznavnost pridelkov in živilskih izdelkov, jedi in pijač postreženih na gostinski način, rokodelskih izdelkov in organiziranih kulinarčnih prireditev ter njihovih ponudnikov na območju destinacije Laško.

Za pridobitev pravice do uporabe kolektivne blagovne znamke OKUSITI LAŠKO (v nadaljevanju: KBZ OKUSITI LAŠKO) se lahko prijavijo registrirane pravne ali fizične osebe za določeno pridelavo, proizvodnjo oz. izvajanje storitev, ki ponujajo pridelke, izdelke in storitve – jedi in pijače postrežene na gostinski način oz. kulinarčne prireditve, kateri izpolnjujejo naslednje splošne pogoje:

- so pridelani oz. proizvedeni, opremljeni in ponujeni po zakonsko določenih predpisih in standardih,
- so pridelani oz. proizvedeni in opremljeni na naravi in ljudem čim bolj prijazen način,

- zagotavljajo ustrezno kakovost,
- izvor-poreklo idej, gradiv, živil, vzorcev, postopkov izdelave izdelkov oz. izvedbe storitev (recepture in tehnologija jedi in pijač), mora biti vsaj 70 % oz. 50 % (živil za jedi in pijače) iz območja, ki ga pokriva KBZ OKUSITI LAŠKO (občine Laško, Celje, Štore, Vojnik in Radeče) oz. 100 % iz območja Slovenije, razen, če gradivo oz. živil za določene izdelke/storitve (jedi in pijače) ni mogoče zagotoviti v Sloveniji,
- rokodelski izdelki in izdelki unikatnega in industrijskega oblikovanja temeljijo predvsem na naravnih gradivih in gradivih, ki so značilna za območje destinacije Laško in upoštevajo rokodelsko kulturno dediščino območja.

Za potrditev pravice do uporabe KBZ OKUSITI LAŠKO se lahko prijavijo registrirane pravne in fizične osebe, ki so certifikat pridobile v letu 2019 in ga želijo potrditi in podaljšati za dve oz. tri leta.

V primeru potrditve pravice ni potrebno vlagati nove vloge in prijave, ampak se pridelki in izdelki samo naštejejo. Potrditev dostavljenih pridelkov in izdelkov poteka na podlagi prvotnih podatkov, ocen in fotografij.

KBZ OKUSITI LAŠKO se uporablja za označevanje kakovosti:

- pridelkov (npr.: sadja, zelenjave, poljščin, svežih zelišč in začimb) in živilskih izdelkov (npr.: iz mleka, mesa, sadja, zelenjave, žit ipd.),
- jedi in pijač postreženih na gostinski način,

- rokodelskih izdelkov ter izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja.

Tokratni razpis je namenjen ocenjevanju in potrditvi rokodelskih izdelkov, izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja ter ocenjevanju pridelkov in živilskih izdelkov. Ocenjevanja bodo potekala v naslednjih terminih:

- Ocenjevanje in potrditev že certificiranih pridelkov in živilskih izdelkov, rokodelskih izdelkov ter izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja bo potekalo **28. novembra 2022, ob 12. uri v prostorih Laške hiše, Mestna ulica 11, 3270 Laško.**
- Vse izdelke lahko prijavite za ocenjevanje **do 21. novembra 2022. Izdelke prinesete v ocenjevanje 28. novembra 2022 od 9. do 11. ure v Laško hišo.**

Obrazce za prijavo na razpis je od dneva te objave do izteka prijavnega roka možno dobiti na spletni strani Občine Laško (www.lasko.si) in STIK-a (www.lasko.info) ali pa jo v tem roku zainteresirani lahko dvignete (in izpolnjene oddate) v TIC-u Laško, Valvasorjev trg 1, 3270 Laško. Vse podrobne informacije dobite pri koordinatorici za ocenjevanje ponudbe za pridobitev pravice do uporabe kolektivne blagovne znamke OKUSITI LAŠKO, Poloni Zorko, na tel. št. 03/733 89 50, e-naslov: polona.zorko@stik-lasko.si.

Veslimo se sodelovanja in se zavedamo, da lahko le z vašo pomočjo dosežemo višjo kakovost ponudbe, označene s KBZ OKUSITI LAŠKO.

Tina Belej, direktorica

POSLOVIL SE JE JURE JAN (1938-2022)

V torek, 27. septembra, se je poslovil Jure Jan. Skozi svoje življenje je bil tesno povezan s kulturo. Več let je bil občinski referent za kulturo, pred upokojitvijo pa je dva mandata, od leta 1995, kot direktor vodil Prireditveni center Laško, ki je združeval Kulturni center Laško, Športno dvorano in muzejsko zbirko.

Bil je tisti, ki je ustvaril in na ploščadi pod gradom organiziral otroško prireditev Pisani balon. V času njegovega vodenja Prireditvenega centra je organiziral večkratne kiparske delavnice in v Laško pripeljal svetovno znane kiparje, mesto pa je pridobilo številne kiparske mojstrovine. Med drugim tudi kip kralja piva in številne druge. Skrbel je za kulturni program občine, pred-

vsem Kulturnega centra Laško, v poletnem času so bile na gradu Tabor izvedene odmevne grajske prireditve s številnimi znanimi umetniki in pevci, v razstavišču Kulturnega centra je gostil zna- ne likovne in kiparske umetnike. Bil je velik ljubitelj starin in je bil tudi pobudnik rednih avkcij starin in sejmov.

Ob njegovi osemdesetletnici, ko je prejel tudi najprestižnejšo nagrado Občine Laško – zlati grb, je Kulturni center praznoval tudi svojo 25-letnico, ki jo je praznoval skupaj z nami. Ostal je zvest obiskovalec prireditev v Kulturnem centru, predvsem koncertov, ki jih je spremljal iz sedeža v 15. vrsti.

V letih svojega delovanja je pustil močan pečat na kulturnem področju naše občine, ga močno obogatil in ponesel ugled laške občine tudi širše.

Ostal nam bo v spominu.

Tina Belej, STIK Laško

Prireditveni utrip Knjižnice Laško

V prejšnji številki biltena smo obširno napovedali avgustovske prireditve v organizaciji naše knjižnice. O izvedenih dogodkih naj pričajo fotografije, in sicer o ...

... vrhunskem koncertu sopranistke Andreje Zakonjšek Krt in Primoža Krta v Rimskih Toplicah v okviru 10. lurškega koncerta ...

... zanimivem pogovoru Marka Radmiloviča s smučarsko legendo Tonetom Vogrincem ob njegovi biografiji ...

... glasbeno-pravljicnem popotovanju violinistk Inge Ulokin in Tonke Pirnat Pogačnik ter pianistke Olge Ulokine obletu Ele Peroci ...

... navdihujočem pogovoru z založnikom in pisateljem dr. Samom Rugljem o hoji, gorah in hribih ...

Tudi jesen v naših knjižnicah bo obarvana z zanimivimi prireditvami. Obeležili bomo dan reformacije z osrednjo prireditvijo v Kulturnem centru, kjer bo naša gostja bibliotekarka Lilijana Klemenčič; tradicionalno Martinovo; teden splošnih knjižnic, v katerem bomo med drugim predstavili avtobiografijo rojaka dr. Jožeta Mačka *Moje življenje – splet naključij*; zaključili Planinsko bralno značko ob mednarodnem dnevu gora in še kaj.

Za točne datume dogodkov spremljajte obvestila v knjižnici in na različnih spletnih medijih. Že zdaj pa lepo vabljeni, da se jih udeležite!

Matej Jazbinšek
Foto: Jure Šantej

Branje in gibanje – Nacionalni mesec skupnega branja: branje je za duha to, kar je telovadba za telo

V okviru Nacionalnega meseca skupnega branja (NMSB), ki je letos potekal od 8. septembra do 9. oktobra, smo posebno pozornost namenjali branju in gibanju. Skozi mesec nas je vodila misel irskega pisatelja in politika Richarda Steela, ki poudarja povezanost med umom in telesom, med gibanjem, športom in duševnim razvojem: »Branje je za duha to, kar je telovadba za telo.« Namen NMSB je z raznolikimi dogodki in dejavnostmi poudarjati pomen razvijanja bralne pismenosti ter dviga bralne kulture.

Z dogodki v okviru NMSB smo v naši knjižnici pričeli že v začetku septembra, ko smo z zaključno prireditvijo uspešno do konca pripeljali naš tradicionalni projekt *Poletni bralci*. V Knjižnici Radeče smo s slovesnostjo obeležili 20 let delovanja tamkajšnje enote v »novih prostorih«.

V mesecu branja in gibanja smo na Šmohorju – v naravi, na planinski koči – gostili znanega založnika in pisatelja **dr. Sama Ruglja**, ljubitelja hoje ter gora in hribov.

Nismo pozabili tudi na naše najmlajše. Za njih smo pripravili **pravljlično urico** o Zlatem želodu. Branje smo združili z gibanjem in ustvarjanjem.

S podružnično osnovno šolo Šentrupert smo se družili na **Noči branja**. V sklopu projekta smo pričeli z obiskovanjem vrtcev naše občine ter otrokom razdelili knjige in mape za **Predšolsko bralno značko**.

S **knjižničnimi nahrbtniki** bomo obiskali podružnične osnovne šole naše občine in jih razdelili učencem.

Otroci vedno radi prisluhnejo lepi besedi, zato vas spodbujamo k temu, da tudi doma skupaj beremo. V NMSB se namreč vključuje tudi akcija **Beremo skupaj**, projekt, ki si z najrazličnejšimi dejavnostmi prizadeva dvigniti zavedanje vseh generacij o pomenu in pomembnosti branja. Družinsko branje, ko starši skupaj z otroki odkrivajo bogastvo pisane besede, zbližuje, otrok pa ob tem osebnostno raste. Ob branju se stkejo intimne in močne vezi med otrokom in odraslim. Če kaj šteje, šteje čas, ki ga aktivno namenimo drug drugemu! In ne pozabite – skupaj se imamo dobro! Se srečamo!

Martina Ajdnik in Alenka Tratnik

Poletni bralci Knjižnice Laško – že osmič

V četrtek, 8. septembra 2022, smo zaključili že 8. izvedbo bralne akcije za otroke Poletni bralci. V letošnjem poletju je v njej **uspešno sodelovalo kar 220 mladih bralcev iz naših enot – Knjižnic Laško, Radeče in Rimske Toplice**.

Poletnih bralcev je v naših knjižnicah vsako leto več, kar nas izredno veseli. Veliko otrok v akciji sodeluje že več let zapored, vsako poletje pa privabimo tudi nove mlade bralce. Vsem smo

se za njihovo sodelovanje zahvalili s spominsko stekleničko ter zaključno prireditvijo v Kulturnem centru Laško. Naš gost je bil vsestranski **Nik Škrlec**. Poleg tega, da je poklicni igralec, je tudi rekorder v sestavljanju rubikove kocke in recitiranju decimalk števila π ter še marsikaj. Tokrat je za naše Poletne bralce odigral svojo predstavo **Povodni mož** (na istoimensko Prešernovo pesnitev), s katero je tako otroke kot njihove starše večkrat spravil v glasen smeh in vsekakor navdušil za branje poezije.

Ob koncu predstave, ki so jo otroci pospremili z močnim aplavzom, je Nik izžrebal še 20 nagrajencev, ki so prejeli knjižne nagrade, in dobitnika glavne nagrade. Ta se bo s svojo družino zabaval v trampolin parku WOOP! v Ljubljani, zato mu bodo letošnji Poletni bralci verjetno še dolgo ostali v posebnem spominu.

Iskreno se zahvaljujemo donatorjem, ki so nam omogočili nakup spominskih stekleničk in izvedbo zaključne prireditve ter s tem pripomogli k spodbujanju bralnega opismenjevanja med mladimi. To so: Vemimont, d. o. o., Lekarna Cizej, Turnaplast, d. o. o., Gerčer, d. o. o., Zobozdravstvo Benedek in M_M International. Iskrena hvala tudi založbam Mladinska knjiga, Epistola, Avrora, Učila, Zala, Skrivnost in Celjska Mohorjeva družba, ki so prispevale knjižne nagrade ter WOOP! parku iz Ljubljane za glavno nagrado.

Hvala tudi vsem mladim bralcem, ki ste letos sodelovali v akciji **Poletni bralci**. Upamo, da vam je bilo v veselje poletne dneve preživljati (tudi) ob knjigah in da se do naslednjega poletja čim večkrat srečamo v naših knjižnicah. Naj svet branja postane in ostane del vašega vsakdana!

*Nika Gobec
Foto: Jure Šantej*

Univerza za tretje življenjsko obdobje pri Knjižnici Laško

Od začetka epidemije koronavirusa sta iz znanih in razumljivih razlogov pretekli dve leti aktivnosti Univerze za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) potekali v precej zmanjšanem obsegu. Letos pričakujemo, da bo situacija drugačna.

Oktobra tradicionalno začnemo z nekaterimi utečenimi aktivnostmi, ki so v močno okrnjeni obliki potekale tudi v času omejitvev. To sta oba krožka angleškega jezika in različni vsebin-

ski tečaji v sklopu računalniškega izobraževanja. Še v tem mesecu se bomo srečali tudi v okviru domoznanskega in popotniškega krožka. V tekočem študijskem letu si bomo poleg naštetega prizadevali izvesti nekaj zanimivih predavanj v dopoldanskem času.

Imamo tudi ideje za kakšno novo aktivnost, odprti pa smo seveda za vaše predloge. Izvedba eventuelnih novih dejavnosti bo odvisna od vašega interesa in tudi zunanjih okoliščin.

V vsakem primeru vas vabimo, da se vključite v dejavnosti UTŽO – v prvi vrsti tisti, ki ste bili člani UTŽO že pred epidemijo, kot tudi tisti, ki se nam boste pridružili na novo. Za več informacij nas lahko pokličete na tel. 03 73 44 300; najbolj pa bomo veseli, če se oglasite v knjižnici, kjer se bomo lahko o vsem pogovorili.

Matej Jazbinšek

20 let prostorov Knjižnice Radeče

Knjižnica Radeče je enota Knjižnice Laško in se na sedanji lokaciji - v samem središču mesta, v bližini šole in vrtca, kulturnega doma, občine in drugih ustanov – nahaja 20 let.

12. septembra 2002 je bila otvoritev novih prostorov, na kateri sta predstavnici Ministrstva za kulturo »novo« knjižnico zaradi nekaterih podobnosti s pravim poimenovali kar **radeški NUK**. Najbolj zaslužni za nove prostore so bili takratni župan Občine Radeče Ludvik Sotlar z občinskim svetom in občinsko upravo, direktorica Knjižnice Laško Metka Kovačič ter višja knjižničarka Veronika Drašček.

Lepi in funkcionalni prostori so vplivali na kvaliteto in rast knjižnične dejavnosti, omogočili so hiter razvoj in pomenili preskok oz. dvig splošnega knjižničarstva na višji nivo. Zbrane številke rezultatov delovanja radeške knjižnice v 20 letih so fascinantne: 782.000 enot izposojenega gradiva, 132 prireditev za odrasle, 933 dogodkov za otroke, 53 razstav, večinoma z otvoritvami, in vse skupaj cca 350.000 obiskov.

Obletnico smo obeležili na prijetno septembrsko popoldne, točno 20 let pozneje (12. 9.) na novo urejeni ploščadi pred

knjižnico. V kulturnem programu so se predstavili skoraj vsi tisti, ki so nastopili ob otvoritvi – tudi osrednja gostja, vrhunska violinistka **Tanja Sonc**, takrat še učenka, danes pa koncertna solistka na svetovnih odrih in stalna članica Zürcher Kammerorchester iz Züricha.

Veseli smo, da je v govoru župan Občine Radeče Tomaž Režun obljubil, da bo Občina našla, ne samo posluh, ampak tudi sredstva, s katerimi bi poskrbeli za nadaljnji razvoj knjižnične dejavnosti, pri čemer je seveda imel v mislih v prvi vrsti večje prostore.

Usmeritev knjižničarske dejavnosti v razvitem svetu namreč predvideva dovolj velik prostor, ki se šele lahko vzpostavi kot tretji prostor določene lokalne skupnosti ter posledično omogoči razvoj storitev in dejavnosti v današnjem svetu in življenju posameznika, ki je vsakodnevno soočen s toliko novostmi in izzivi. Zato še toliko bolj potrebuje trdna središča v svojem okolju, kar splošne knjižnice vsekakor smo.

Ob koncu bi rad poudaril še, da bi bili tudi rezultati za 20 let delovanja, tako Knjižnice Laško kot tudi Knjižnice Rimske Toplice, podobno navdušujoči kot radeški. In prav tako podobni so tudi izzivi ter nujne spremembe, predvsem na področju knjižničnih prostorov v Laškem, za nadaljnji razvoj knjižnice, ki posledično pomeni možnost napredka za vse občane določene lokalne skupnosti. Prepričan sem, da se vsi odgovorni tega zavedamo in da bomo skladno s tem svoje poslanstvo opravljali v prihodnje.

Matej Jazbinšek

Foto: Doroteja Jazbec

Plečnikovo leto

Vlada Republike Slovenije je ob 150-letnici rojstva arhitekta **Jožeta Plečnika** razglasila leto 2022 za **Plečnikovo leto**. Največji pečat je umetnik pustil v slovenski prestolnici, zaradi česar jo mnogi imenujejo Plečnikova Ljubljana. Nekatera izmed njegovih del v Ljubljani so lani vpisali na UNESCO-ov Seznam svetovne kulturne in naravne dediščine. To pomeni visoko mednarodno priznanje za varovanje in vrednotenje arhitekturne dediščine, pomembne za človeštvo, obenem pa zaveza za njeno še skrbnejše varovanje in vključevanje v sodobno življenje.

Jože Plečnik je pomembno zasnoval tri evropske prestolnice: Dunaj, Prago in rodno Ljubljano. Veliko je ustvarjal tudi v Beogradu, Zagrebu in Dalmaciji. S premišljenimi posegi v urbano tkivo Ljubljane (Tromostovje, arkade z osrednjo mestno tržnico, zapornica na Ljublanici, osrednje sprehajališče v Tivoliju, Čevljarski most, pokopališče Žale) je Plečnik nekdane provincialno habsburško mesto z baročnimi in secesijskimi poudarki spremenil v slovensko prestolnico. Kot njegova najpomembnejša arhitektura v Sloveniji je ovrednotena Narodna in univerzitetna knjižnica.

Veliko se je ukvarjal tudi z načrtovanjem, prenovami in opremljanjem cerkva doma in po svetu. Poleg zgradb je oblikoval tudi različne izdelke umetne obrti, zlasti cerkveno posodje in opremo knjig. Njegovo zadnje veliko delo je prenova nekdanjega samostana **Križanke**. Nekateri njegovi načrti so ostali neurešeni, npr. stavba slovenskega parlamenta.

Plečnikovo delo je pomembno tudi na pedagoškem področju, saj velja za duhovnega očeta arhitekturne šole ljubljanske univerze.

Jožeta Plečnika lahko po raznolikosti in obsegu ustvarjenega uvrščamo med najpomembnejše arhitekta 20. stoletja.

V laški knjižnični zbirki hranimo vsa najpomembnejša dela o Plečniku – članu SAZU-ja, častnem meščanu Ljubljane, Prešernovem nagrajencu, častnem doktorju Tehniške visoke šole v Ljubljani in na Dunaju. Omenimo le nekatere imenitne monografije, katerih avtorji so Peter Krečič, Andrej Hrausky, Marjan Mušič in Damjan Prelovšek.

V letošnjem letu pa so izšla naslednja dela, posvečena velikega umetniku:

France Stele: Plečnik – arhitekt Jože Plečnik v Italiji, 1898–1899

»Eden največjih slovenskih umetnostnih zgodovinarjev France Stele je imel dostop do zapuščine Jožeta Plečnika, v kateri se je med drugim ohranilo gradivo, ki se nanaša na prelomno leto Plečnikovega življenja, ko je po diplomi na Dunaju prejel stipendijo, ki mu je omogočila nekajmesečno študijsko potovanje po Italiji, s čimer je prvič prišel v osebni stik z italijansko in zahodnoevropsko umetnostjo. Delo o Plečniku, je prvič izšlo pred več kot pol stoletja,

ob 150. letnici Plečnikove smrti pa izhaja v prenovljeni, rahlo dopolnjeni (študija dr. Petra Krečiča in uredniški predgovor) in predvsem likovno osveženi ter obogateni podobi.« (Založba Beletrina)

Blaž Vurnik, Zoran Smiljanič: Plečnik

Zgodovinar Blaž Vurnik in stripar Zoran Smiljanič sta se po stripovski biografiji Cankarja lotila še enega velikana slovenske kulture in ustvarila strip o Jožetu Plečniku. Le-ta nas seznani z nadvse bogatim Plečnikovim opusom, z njegovimi osebnimi pogledi na arhitekturo ter miselnim svetom intelektualca in umetnika, ki je mojstrsko izražal svojstvene arhitekturne vizije.

Franci Lazarini: Plečnikova cerkev za Bežigradom

»Franci Lazarini razkriva zgodbo o manj znani, skorajda spregledani Plečnikovi cerkvi za Bežigradom. V urbanistični načrt za hitro razvijajoči se Bežigrad se je Plečnik poglobil že leta 1924, načrte za povečanje baročne cerkve sv. Krištofa pa je izdelal leta 1932 in namesto pričakovanega prizidka zasnoval povsem novo cerkveno stavbo, ki jo je s staro zgradbo domiselno spojil pod rahlim kotom in stični trikotni prostor uredil v kapelo.« (ZRC SAZU)

Jože Plečnik nas tudi dan danes nagovarja, da razmišljamo, kaj sploh je arhitektovo poslanstvo. Zato bomo na Plečnika letos v naši knjižnici še opozorili, morda s kakšno priložnostno razstavo ali predavanjem o njem.

Gabrijela Pirš

LITERARNI KOTIČEK

Reka mojega življenja

Oh, daleč je že tisti čas, ko me je v objem vzela reka mojega življenja. Pravzaprav je začela teči kot mali potoček v hribih, daleč stran od prave reke. Z otroškimi leti sem nabiral življenjske izkušnje in ta potoček se je širil in postajal vedno večji, vedno močnejši, z menoj vred. Menda vse reke tega sveta izvirajo visoko v gorah ali vsaj v hribih, tako je tudi reka mojega življenja začela teči v hribih. Z leti sem prerasel kratke hlače in vsak dan me je moj potok - reka mojega življenja - vabila s seboj v dolino.

Prišel je čas, ko je moj potok, moja reka narasla, podal sem se ji v objem in skupaj sva odbrzela v dolino. Tam me je naplavila in me pustila samega, da naj reko mojega življenja usmerjam sam.

Uff!

Bil sem neveden in prestrašen. A sem vseeno veselo poprijel za delo in pridno začel nabirati les in šibje ter začel graditi ladjico, da bom z njo lahko plul po reki svojega življenja. Neumorno sem vsak dan nosil skupaj dele za ladjico. Neverjetno sem užival op pogledu na svojo ladjico, ki je zgledno rasla. Razmišljal sem, koga naj povabim na potep z lepo ladjico! Samodejno sem vzel s seboj vse tiste kreposti, ki sem jih dobil od svoje družine, svojih staršev, poštenost, delavnost, resnicoljubnost, ponižnost, iskrenost. Tudi nekaj nečednosti se je hotelo vkrcati na krov, pa sem skrbno zapiral vrata, da ne bi prišle za menoj. Sama boginja ljubezni, Venera me je pogledala z neba in mi pomežiknila, da naj s seboj povabim tudi ljubezen. Povabil sem jo z odprtimi rokami. Oh, kako je bila lepa. Dišala je po medu. Prišel je tisti srečni dan in ladjica je zaplula po reki mojega življenja. Res lepo in veličastno. Takrat sem s ponosom krmaril po reki mojega življenja.

Toda ne dolgo!

V zenitu mojega življenja se je moja ladjica začela nevarno nagibati. Pri hitri gradnji moje ladjice nisem bil dovolj pozoren in izkušen, pa sem vanjo vgradil dele, ki so potem ladjico začeli razžirati. Sam demon je nevidno skočil v mojo ladjico in se skril. Sploh ga nisem opazil. Tudi nisem vedel, da za vsakim človekom, ki ga vidimo, stoji še en človek, ki ga naše fizične oči ne vidijo in ta je drugačen od

onega, ki je za nas viden. Čez čas me je demon, ki je prišel z mojo ljubeznijo na ladjico, v imenu ljubezni hinavsko odrinil od krmila in on prevzel vodenje v svoje roke. Pri tem se je grozovito krohotal in me poniževal. Svetloba na moji ladjici ja začela umirati. Čutil sem praznino ob moji ljubezni. Demon, ki je sodeloval z mojo ljubeznijo, me je ponižal do dna in še naprej. In satansko je užival, ko je videl, da mi duša krvavi od zadanih ran. Vedno težje sem krmaril svojo ladjico. Grozilo mi je, da me bo pogoltnilo v neslutene globine reke smrti. V moji ladjici se je začela nabirati smrdeča strupena brozga. Od nekod so zapihali divji viharji in moja nekdanja ljuba ladjica je izgubila ravnotežje ter se sredi reke mojega življenja začela nevarno nagibati. Grozila mi je, da me bo s sabo vred potegnili v globine pogube. Zadnji trenutek sem skočil z nje in s seboj vzel samo svoje življenje. In moja nekdanja tako ljuba ladjica je zajela črna tema in izginila je v nič.

Ja, ostalo mi je življenje in polna vreča življenjskih izkušenj. Ponovno sem začel graditi novo ladjico življenja, to pot manjšo in iz materiala, ki ga bom v vsakem momentu lahko zamenjal, če bi moja ladjica zopet hotelo potegniti v smrtne globine reke pogube. Še prej sem se skrbno posvetoval z najboljšim prijateljem, sam s seboj. Kaj potrebujemo na moji novi ladjici? Na njej sem naredil stranska vrata, skozi katera bom lahko zavrzel vse tisto, kar ne spada nanjo. Vhodna vrata sem trdno zaklenil, da se ne bi spet prikradel demon. Na njej sem uredil tudi prostor, kjer me lahko obsije sonce sreče mojega življenja. Na vidno mesto sem postavil svoj ponos, ki mi je bil v prvi ladij potepan. Na svojo ladjico sem povabil tudi novo ljubezen, zavedajoč se, da idealne ljubezni na svetu ni. Nanjo sem povabil tudi mir, spoštovanje, razumevanje, odpuščanje, prizanesljivost, potrpežljivost, dobrovoljnost. Skrbno bom ta čustva negoval in pazil, da mi te lepe lastnosti ne pobegnejo iz moje ladjice. S seboj sem vzel tudi odpuščanje, čeprav je včasih trmasto.

Zdaj krmarim svoj čolnič življenja v mirnejše vode svojega življenja proti izlivu v večnost. Verjamem, da bo moja ladjica varno in mirno krmarila v onstran proti neznanemu. Tam se bo moja duša pridružila vsem, ki so že onkraj. In lepo mi bo.

Valentin Deželak
Foto: Boris Vrabec

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

**Fran Orožen, prvi predsednik
Slovenskega planinskega društva
(1853–1912) [3]**

Prof. Fran Orožen je kot ugleden geograf, izvrsten poznavalec slovenskih dežel in njihove zgodovine ter narodno

zaveden Slovenec aktivno sodeloval na prvem posvetovanju o ustanovitvi Slovenskega planinskega društva (SPD) 15. oktobra 1892 v gostilni Pri Zajcu v Ljubljani. Pripravljalni odbor je sestavil pravila, ki jih je cesarsko-kraljevo notranje ministrstvo potrdilo 10. januarja 1893 pod številko 30637.

Ustanovni občni zbor SPD je potekal 27. februarja 1893 v vrtnem salonu pri Maliču v Knafljevem prehodu v Ljubljani. Kot eden izmed ustanoviteljev je bil Orožen izvoljen za prvega predsednika oz. načelnika SPD. Le-to je pod njegovim vodstvom zraslo v vseslovensko organizacijo, ki je uspešno kljubovala nemškemu pritisku in odigra-

la pomembno vlogo v narodnostnem pogledu. Organiziral je predavanja, družabne ples in na ta način pridobil članstvo, predvsem s slednjimi pa tudi finančna sredstva za uresničevanje smelih načrtov društva. Kot predsednik je bil odgovoren za gospodarjenje društva, za gradnjo številnih koč in markacijsko delo. SPD je kot branik slovenskega jezika striktno stremel k uporabi slovenščine pri označevanju poti in imen gora, markacisti pa so pomagali celo vojnemu geografskemu zavodu na Dunaju pri risanju zemljevidov slovenskih dežel.

V prvem letu delovanja je imel SPD že sedem sej in pridobil 225 članov ter ustanovil dve podružnici – Kamniško (19. 7. 1893) in Savinjsko (20. 8. 1893). Po odstopu s funkcije predsednika l. 1908 je Orožen ostal v SPD kot častni član in še naprej gojil znanstveno gorništvu.

Se nadaljuje.

*Prispevala: Gabrijela Pirš,
Matej Jazbinšek*

*Članska izkaznica je last Slovenskega
planinskega muzeja*

Rubriko pripravlja Knjižnica Laško

Vir: www.kamra.si

Razstava je v oktobru na ogled na občinskem dvorišču v Laškem

Članska izkaznica SPD dr. Josipa Oblaka za leto 1904, s podpisom predsednika Frana Orožna

ALBUM LAŠKEGA

**Cerkev blaženega Antona Martina Slomška v Zgornji
Rečici pri Laškem**

V letu, ko obeležujemo 150-letnico rojstva velikana slovenske arhitekture Jožeta Plečnika in 160-letnico smrti škofa, narodnega buditelja in pisatelja bl. Antona Martina Slomška, v rubriki predstavljamo cerkev v Rečici, ki je povezana z obema osebnostma.

Cerkev, zasnovana po načrtih Janeza Valentinčiča, asistenta arhitekta Jožeta Plečnika, je bila zgrajena leta 1939. Kot prva v Sloveniji je bila leta 2000 posvečena blaženemu Antonu Martinu Slomšku (26. 11. 1800–24. 9. 1862).

Pobudo za gradnjo je dal domačin Nikolaj Šergan, ki se je v ruskem ujetništvu zaobljubil, da bo ob srečni vrnitvi storil vse, da bodo v Rečici postavili cerkev. Domov se je vrnil leta 1920 in nato kot ključar skupaj z drugimi vaščani po več letih prepričevanja za gradnjo pridobil še župnika Jožeta Lončariča. Cerkev so gradili od leta 1936 do 1939 na zemljišču, ki ga je podaril Matija Golouh. Mariborski škof Ivan Jožef Tomažič jo je 20. maja 1939 začasno posvetil Slomškovega krstnemu zavetniku Antonu Puščavniku. Ta začasnost je nato trajala dobrih 60 let. 19. septembra 1999 je papež Janez Pavel II. med

Fotografija cerkve blaženega Antona Martina Slomška iz l. 1959

svojim drugim obiskom pri nas Slomška razglasil za blaženega in tako je lahko leto kasneje, 17. septembra 2000, mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej cerkev posvetil blaženemu Antonu Martinu Slomšku.

Vir: Herek, B.: *Rečiška lepota*, 2020
(<https://www.druzina.si/clanek/recica>)

Besedilo in fotografijo je prispeval: Gvido Jeran
Rubriko pripravlja Knjižnica Laško
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije

»GLASBE JE BILO PRI HIŠI VEDNO DOVOLJ«

Z Jožetom Ojsterškom smo se dobili v vadbenih prostorih Laške pihalne godbe. V času intervjuja so godbeniki ravno začeli z vajo in ko smo ga vprašali, če se jim bo kasneje pridružil, je odgovoril: *»Ne bom šel na vaje. Tisto, kar bomo igrali na Šmihelu (bila je vaja pred šmihelsko nedeljo, op. p.), znam na pamet. Nekaj stvari mi je še tako znanih, da tudi če bi me zbudil ob polnoči, bi znal zaigrati.«* S ponosom pripoveduje o Laški pihalni godbi, o letih in mnogih trenutkih, ki jih je preživel kot član godbe, zato nas ni presenetilo, ko si je zaželel, da pred intervjujem naredimo skupinsko fotografijo.

Sedemdeset let je preteklo, odkar je Jože prvič zaigral z laškimi godbeniki. Bilo je leta 1952, ko je njega in brata Milana starejši brat Franc navdušil za igranje pri godbi in ju prepričal, da se ji pridružita. *»Podpiral nas je tudi naš oče, ki je bil ponosen, da so njegovi trije sinovi igrali pri laški godbi,«* razlaga Jože. Prvih 20 let je v Laški pihalni godbi igral krilni rog, vse do leta 1972, ko se je pri godbi pokazala potreba po trobenti. Ker je bilo krilnih rogov takrat dovolj, je Jože sprejel izziv in naslednjih 20 let igral trobento. Z leti je opazil, da mu je igranje na trobento zaradi razmaka med zobmi povzročalo manjše težave, zato se je odločil za novo spremembo in poprijel za pozavno, na katero pri godbi igra zadnjih 30 let.

Glasba ga je spremljala tudi v času služenja vojaškega roka, ki ga je opravil v Dubrovniku. Vmes je šest mesecev preživel v Splitu, kjer je opravil tečaj za bolni-

čarja, po vrnitvi v Dubrovnik pa je v zadnjem letu služenja postal trubač. *»Imeli smo tudi ansambel v zasedbi šest do deset inštrumentalistov. Igrali smo na proslavah za potrebe kasarne in za dan JLA, silvestrovo, za oficirje in njihove družine v Dubrovniku in Cavtatu.«* S tem je imel možnost, da je lahko vadbi inštrumenta posvetil tudi do osem ur na dan. Posledično je Jože, sicer po poklicu mizar, začel razmišljati, da bi glasbi tudi po odsluženem vojaškem roku posvetil več časa. *»Poklic mizarja je bil premalo za moje vizije.«* Po prihodu domov, julija 1962, mu je takratni kapelnik Alojz Covnik pomagal, da je dobil sprejemno avdicijo pri policijskem orkestru v Ljubljani. *»Bil sem navdušen. Med čakanjem na avdicijo sem si priskrbel vse potrebne dokumente za sprejem, ki jih imam še danes shranjene. Pred avdicijo pa so mi sporočili, da bom moral eno leto odslužiti kot navaden policaj, šele nato bom redno sprejet v orkester. Tega pa nisem sprejel,«* pripoveduje. Razočaranje je seveda bilo veliko, se je pa zato vpisal na glasbeno šolo v Celje, kjer je igral trobento in kontrabas, z lahkoto pa je zaradi izkušenj opravil po dva letnika v enem letu.

Sedem desetletij glasbenega udejstvovanja

Poleg igranja pri Laški pihalni godbi je v 60. letih igral še v ansamblu, s katerim so nastopali na sobotnih in nedeljskih plesih v Laškem, Rimskih Toplicah, Celju in Dobrni. Hkrati je pri godbi kot prostovoljec poučeval okoli 16 mladih glasbenikov na trobilih in pihalih. Jože se spominja, da je godba razcvet doživela ob ponovni oživitvi Glasbene šole Laško, saj se je h godbi priključevalo več glasbeno izobraženih godbenikov, še bolj pa po letu 1985, ko je sponzorstvo društva prevzela Pivovarna Laško. *»Leta 1986 smo dobili cel komplet novih instrumentov, kar je bil velik zalogaj. Z novimi instrumenti smo bili še bolj atraktivni. Imeli smo veliko nastopov po vsej Sloveniji in izven naših meja,«* razlaga. Da bi bili godbeniški nastopi prijetni tako za uho kot oko, se je vodstvu porodila ideja, da bi se jim pridružile tudi mažorete. *»Sam osebno sem se zavzel, da smo oktobra 1989 ustanovili svojo mažoretno skupino in konec istega leta že imeli prvi nastop z novimi uniformami in novimi palicami. Zanimivo, pri glasbi smo takoj imeli več kandi-*

datov. Fantje so radi pogledali za dekleti. Par porok pa smo imeli med mažoretami in godbeniki,« smeje pripoveduje.

A širitev društva se ni končala z mažoretno skupino. Na občnem zboru februarja 1997 je bila podprta Jožetova ideja o ustanovitvi bobnarske skupine. *»Takrat sem ravno dopustoval v Španiji, kjer sem opazil zanimivo bobnarsko skupino in sem menil, da moramo nekaj takšnega imeti tudi v Laškem. Danes so bobnarski znani po svojih atraktivnih in samostojnih nastopih.«* Pet let kasneje je Jože svoja prizadevanja vložil še v pridobitev društvenega praporja. *»Vsa boljša godbeniška društva so imela svoje praporje, zato sem šel v akcijo. Veliko mi je pomenilo, da smo ga dobili. Z njim smo prvič šli na Dunaj, na dvodnevno parado plehmuzik.«*

Sedem desetletij Jožetovega igranja pri Laški pihalni godbi je ustvarilo mnoge spomine. Zamenjalo se je kar nekaj kapelnikov, generacije so se zamenjale, a ena stvar je ostala enaka – tisto, kar povezuje vse člane društva, in to je glasba. *»Ko igraš, te nekaj prevzame in doživiš notranje zadovoljstvo. Ugotoviš, da si se na vaji imel fino in prideš še na naslednjo in na naslednji nastop in cikel se ponovi. Na koncu dojameš, da je minilo 70 let, kot se je zgodilo meni.«* Dodaja, da je glasba oz. glasbeno udejstvovanje nekakšna uteha, ko lahko pobegneš vsakdanji rutini. *»Preusmeriš misli in malo ubežiš. Nekateri uživajo v športu, nekaj pa nas je takih, ki v glasbi.«* Danes je Jože eden starejših godbenikov. *»Ni vsakemu dano, da se lahko postavi v vrsto in nastopa s sedanjo glasbeno-izobraženo mladino. Nekateri si mogoče ne upajo in pravijo, da ne bodo mogli tako dobro igrati kot mladi. Jaz pravim, da to ni res. Mladi se učijo od starejših in starejši moramo biti mladim za vzor. Povsod. Tudi pri delu.«*

Otroštvo in mladost na kmetiji

»Imel sem res lepo otroštvo,« pravi Jože. Odraščal je na podežlju, na kmetiji – ne v razkošju, a otroštvo je ob skrbnih starših ter v družbi sedmih bratov in sester bilo neponovljivo, še dodaja. Bilo je več lepih dogodkov kot slabih, čeprav je del njegovega otroštva zaznamovala tudi 2. svetovna vojna, v začetku 50. let pa tudi obdobje obvezne oddaje kmetijskih presežkov. Vsako jutro so morali v mlekarino, ki se je takrat nahajala na Orožnovem trgu, oddati več kantic mleka, medtem ko mleka za domačo rabo ni ostalo niti za belo kavo. »To so bili težki časi. Ostalo mi je v spominu, da so po kmetijah hodili kontrolorji in preverjali, koliko glav živine je na domačijah. Oddajati smo namreč morali tudi jajca in ker sva z bratom vedela, da bodo prišli preverjat živino, sva polovila vse kokoši in jih skrila v staro krušno peč. Vedela sva, da bo v peči tema in da bodo tam tiho,« smeje pripoveduje prigo do iz tega obdobja.

Ob nedeljah se običajno ni delalo, ta dan je bil namenjen počitku. Še preden je prestopil prag pubertete je zelo rad posegel tudi po knjigah. »Na teden sem prebral po eno knjigo. Čez dan smo delali, zvečer pa sem najraje bral v soju petrolejke. Elektrike takrat še nismo imeli. Večkrat so mi doma rekli, da ne morem brati ob večerih, ker bo zmanjkalo petroleja. Sicer bi lahko bral ob nedeljah, ko nismo delali, a smo se otroci raje igrali in podili po vasi.«

Z glasbo je Jože povezan že od rane mladosti. »Glasbe je bilo pri hiši vedno dovolj,« pravi. Njegov oče je zelo dob-

ro igral orglice, z glasbo pa ga je okužil tudi starejši brat. Zaključil kmečkih opravil so bili vedno pospremljeni s petjem, igranjem in plesom. »Od majhnega sem bil navdušen nad glasbo. Osnove sem tako dobil že doma, leta 1952 pa sem se pridružil laški godbi.«

Z obema bratoma je pogosto igral na raznih likofih, godovnih dnevih in ofiranjih. Ko je starejši brat šel v vojsko, je igranje nekoliko zamrlo, kasneje pa sta z bratom Francem ustanovila še en ansambel, kvintet, s katerim so igrali na veselicah v Sedražu, Rečici, Šentlenartu. Ko je v vojsko odšel Jože, so z igranjem ponovno začasno prenehali.

Večerni ritual

Z ženo sta poročena že 57 let, v zakonu sta se jima rodili dve hčerki. Jože razlaga, da je pri glasbenem udejstvovanju vedno imel podporo družine, sploh žene. Obe hčerki sta zaključili nižjo glasbeno šolo iz klavirja, vendar ju glasba ni navdušila v takšnem obsegu kot njega.

Delovno dobo je preživel v lesni industriji, v podjetju Bor Laško. »Tam sem se začel učiti in ostal vse do stečaja. Najprej sem zaključil srednjo lesarsko šolo, nato pa tudi ob delu zaključil višjo šolo. Dobil sem delo tehnologa, kasneje sem bil vodja razvoja, ob koncu pa vodja uvoza in izvoza.« Zaradi pripadnosti firmi ga je stečaj potrl. »Imel sem krizo, vendar sem rane blažil tudi z glasbo, ki me je držala pokonci in mi dala polet.«

Po upokojitvi leta 1999 je začel z novim ritualom. Vsak večer piše dnevnik.

»Pišem o vseh dogodkih, tudi o današnjem bom napisal – kako sva se srečala in o čem sva govorila. Vsak dan napišem eno stran in do danes sem napisal že 22 knjig.« Če mu ob večerih čas dopušča, rad pregleda časopise ali prebere kakšno knjigo. Že ob nastopu penzije si je rekel, da bo več bral, največ oz. najraje pa prebira čtivo s področja psihologije. »Predekal sem Antona Trstenjaka, patra Karla Gržana, Immanuela Kanta.«

Pravi, da se ne boji konca. »Vsakemu je dano toliko let, kot je določeno. Zado voljen sem s svojim življenjem in s tistim, kar sem dosegel.« Še vedno igra pri laških godbenikih, zadnjih sedem let pa je aktiven tudi v veteranski godbi, kjer sodeluje 27 godbenikov iz sosednjih in bližnjih občin. Tudi družinsko glasbeno sodelovanje še ni povsem zaključeno – z bratom Milanom sta posnela zgoščenko z 12 skladbami, s tistimi, ki jih je Jože igral v obdobju sobotnih in nedeljskih plesov. »Zgoščenke sem razdelil svojim kolegom, zdaj pa imam še eno željo, a ne vem, če bo izvedljiva. Pripravljenih imam 24 pesmi, ki smo jih peli na likofih. Skladbe bi bile samo z melodijo, dvo- ali triglasno, ob katerih bi se lahko pelo.« Glasba Jožeta spremlja od nekdaj – od prvih tonov, ki jih je zaigral v domačem okolju, do danes, ko še vedno z veseljem poprime za pozavno in zaigra z godbeniki. Zato verjamemo, da bo Jože tudi po več kot 70. letih ustvarjanja še pripravil kakšno glasbeno presenečenje.

Nika Teraž

Foto: Damjan Kolšek

SREČANJE V DEŽJU

V septembru so nam godbeniki zopet ogreli srca. Predstavili so se s koncertom, prvič v Zidanem Mostu, trije orkestri, in sicer poleg naše Godbe Slovenskih železnic iz Zidanega Mosta, še Gradska glazba Sinj iz Sinja na Hrvaškem in Mestni pihalni orkester Škofja Loka. Bilo je prisrčno, spektakularno, čeprav mokro, nepozabno.

Če sem pogrešala na jubilejnim koncertu naše godbe Zidani Most, besede hvale bivšemu dirigentu, gospodu Ivu Guliču, gostujočemu ob 120-letnici naše godbe, je bil tokrat izpostavljen v vsem siju in spoštovanju, kakršnega si velika osebnost zasluži. Koncert je bil prav zaradi njega in zanj. Gospod Gulič je namreč rojen v Sinju. Bil je vojaški glasbenik, glasbeni učitelj, aranžer glasbe in dolgoletni dirigent. Kar 37 let je vodil orkester v Škofji Loki, vmes je vodil tudi godbo Zidani Most. Leta 1999 je predal dirigentsko palico uspešnemu, mlademu (po srcu je tak še zdaj) glasbeniku, aranžerju glasbe in dirigentu **Franciju Lipovšku**. Brez Francijevega truda, znanja, potrpežljivosti in glasbene vneme, ne bi bila godba Slovenskih železnic iz Zidanega Mosta to, kar danes je. Le z njegovim osebnim angažiranjem, s trdno voljo in navdušenjem zmore vsakič navdušiti publiko. V duhu mladosti, predanosti glasbi in veselju, je zadonela sinjska godba, s plesnimi ritmi in vonjem po morju. Čudovito ozadje se je pričaralo med njihovim koncertom. Le nekaj drobnih lučk, ki so obsevale staro, obnovljeno statično lokomotivo in vožnja najnovejšega vlaka, ki je odpeljal s postaje in slavnostno zapiskal v pozdrav, vmes pa dež, nalive, tema pa zopet snop reflektorjev in zopet tema. Vse to ni zmotilo glasbenikov, ne dirigenta iz Sinja, čeprav ga je dež zalival po hrbtu, je nadaljeval in publiko spod-

budil še k petju nostalgičnih, večno zelenih melodij. Verjamem, da je imel še največ skrbi z nadaljevanjem koncerta tisti, ki je skrbel za optimalno ozvočenje. Zanimivo, da tudi nam, publiku, ni prišlo na misel, da bi odšli. Mirno smo sedeli, da se je začasno ustavil dež in da so ozvočenje in luči delovali. K še boljši izvedbi prireditve pa je pripomogla lepa, prijazna, preprosta napovedovalka naša

Bernarda, prvi obraz televizije, **Bernarda Žarn**, ki je spretno napovedovala z mikrofonom in tudi brez, v temi in v soju reflektorjev. Nič je ni zmotilo, čeprav je tudi njo močil dež. Po krajšem odmoru,

ko je dež malo ponehal, so udarno nastopili škofjeloški glasbeniki z mladim dirigentom **Romanom Grabnerjem**. Tudi njih ni motila tema, ne medle luči, vse so izpeljali vrhunsko. Zadnji so nastopili naši godbeniki, na katere smo v kraju še posebej ponosni. Njihove uniforme so se tokrat še bolj svetile. Večina mladih, veselih obrazov je sijala z odra, pred njimi pa nasmejani dirigent Franci Lipovšek, z dvignjeno dirigentsko palico. Zanimivo je gledati izobražene glasbenike, ko sem jih poznala še kot otroke, mnogi imajo sedaj že družine, nekaterih ni več. Vsakič z očmi iščem v zadnji vrsti še nedavno najstarejšega člana godbe, gospoda **Rudija Glavača**, ki ga ni več, a činele se še oglašajo ... Vroči španski ritmi in koračnice zadonijo v noč. Predstavijo se vedno novi solisti z instrumenti. Bernarda napove jubilejno pesem, 120 let, katere besedilo je napisala naša krajevna pesnica in ljubiteljica odrskih desk, gospa **Marija Schuller**, vokalno pa sta skladbo Tovornika iz Celja izvedla **Ema Petavar** in **Janez Krivec**. Godbenice in godbeniki zvenijo doma najlepše in tudi tokrat ni bilo drugače. Hvala vsem, ki ste ustvarjali za nas, ki se vas vedno razveselimo. Naj bo tako še naprej. Se že veselimo božično-novoletnega koncerta!

Ob koncu sestavka sem povzela besede gospoda Iva Guliča: »Vedno sem verjel, da je glasbena govorica univerzalna, da glasba ne pozna meja med narodi, verstvi, kulturami, da z glasbo enkrat izražamo veselje, drugič se z njo poslavljamo od svojih najbližjih, da z njo kažemo svoja najgloblja čustva.«

Zvonka Krivec

Foto: arhiv Godbe Slovenskih železnic iz Zidanega Mosta

SLAVNOSTNI KONCERT OB 30. OBLETNICI MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA KORAL LAŠKO

»Ustvaril si me neskončnega,
tako ti je bilo všeč.

Spet in spet prazniš to krhko posodo
in jo venomer polniš z novim življenjem.»

(Tagore: Darovanjke)

Bil je poseben večer, hvaležno in nostalgичno stkan iz mozaika zborovske in klasične glasbe, poezije ter gledaliških prizorov. Člani MePZ Koral smo se vse poletje z zborovodkinjo Nežo Ulaga, študentko orgel v Gradcu, pripravljali, da bi ob 30. obletnici zase in za obiskovalce Kulturnega centra Laško zazveneli kar najbolj očarljivo. Neža je skrbno izbrala program, pevcem predstavila sporočilnost vsake skladbe in nas motivirala, da se jim z izraznostjo čim bolj glasovno in empatično približamo.

Vezno besedilo, ki so ga prebirali Dorotheja Berložnik, Rok Matek in Svit Stisovič je pripravila Magdalena Hrastnik, njegova rdeča nit pa je bil izbor iz Tagorejevih Darovanjk.

Skupina 4 Murus, njihov idejni vodja je Tinkara Kramer, nas je navdušila z improvizacijo Andersenove pravljice Kakor napravi stari, je zmerom prav.

V svet poezije Kajuha, Lermontova, Tagoreja, Baudelaira in Minattija nas je ob nežni spremljavi harfistke Lare Hrastnik popeljala Dramska skupina Lux Theatrum (idejni vodji sta Magdalena Hrastnik in Rok Matek).

Da je »Mladost kot vihar«, so nam s pesmijo nazorno pokazali člani Veroučnega pevskega zbora Lilija, ki ga vodita Manica Slapšak in Ana Marija Ojsteršek. Podali smo se tudi v svet opere in operete. Pri odlomkih iz Straussovega Netopirja (solistka Ana Marija Ojsteršek) in Bizetove Carmen (solist - gost ba-

ritonist Lovro Korošec) se nam je pridružil godalni kvartet v zasedbi: Katarina Kralj in Dora Rakar Hrastnik, violina; Manica Slapšak, viola; Domen Hrastnik, violončelo in Teja Štremfelj, klavir.

Ob sklepnem delu koncerta smo iz rok Dimitrija Grila, vodje Oddelka za družbene dejavnosti, pravne in splošne zadeve, prejeli bronasto jubilejno listino – priznanje Občine Laško ob pomembnih obletnicah obstoja.

Čestitali pa so nam predstavniki Moškega pevskega zbora Sedraž, Vokalne skupine Vodomke, Mešanega pevskega zbora DU Laško in Karla Cvikl, nekdanja članica zbora.

Besedo zahvale izrekamo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k izvedbi tega lepega jubilejnega dogodka. Za vso finančno, moralno in duhovno podporo se zahvaljujemo Občini Laško, JSKD OI Laško, Kulturnemu centru Laško, Društvu Šmocl, Otročjemu centru Kino Laško, Nadzupniškemu uradu Laško, Nove-mu Tedniku, Laškemu biltnu in Radiu Ognjišče. Hvala Damjanu Kolšku za fotografiranje na koncertu, Kaji Škorjanc, ki je oblikovala brošuro, ki nas bo spomi-

njala na ta večer, ter Heleni in Brini Maček za zasnovu plakata.

Kako pa so naši obiskovalci doživljali slavnostni koncert, nam ilustrirajo naslednji zapisi, za katere smo jim člani MePZ Koral iz srca hvaležni.

Marko Žagar: »V zboru Koral sem sodeloval 5 let. Pomenil mi je odlično odskočno desko za mojo nadaljnjo glasbeno pot, saj sem se naučil, kako razvijati glas in poslušati sopevca, kar se mi zdi najbolj pomembna vrlina pevca v zboru. Mislim, da je, zaradi preteklega sodelovanja v zboru, moja izkušnja koncerta še bolj dragocena. Ne le zato, ker nekatere pesmi poznam, ampak, ker vem, koliko truda, organizacije in vaj je potrebnih, da je koncert tematsko, pevsko in vizualno obarvan. Zelo mi je bila všeč raznolikost programa, ki je naredila koncert še bolj zanimiv. V veselje mi je bilo poklepetati s pevci in tudi kakšno zapeti. Hvala lepa vsem, ki ste pripomogli k lepemu koncertu. Iskreno čestitam zborovodkinji Neži Ulaga za pozitivno energijo in trud. »Koralovci«, le tako naprej!«

Dragica Črepinšek: »Sončnost povabila je tkala gotovost udeležbe na koncertu. Večer se je prelival v harmonijo radosti. Rojevalo se je brezčasje lepote in segalo k nebu. Neizmernost hvaležnosti ob vprašanju, kdaj nam jih bo dano slišati znova ...«

Ana Maček: »Ko sem sedela v dvorani, v kateri se je čutila posebna energija, sem bila vsa raznežena, polna nostalgije.

4 Murus

Ana Marija Ojsteršek
in Martin Hrastnik

Dramska skupina Lux Theatrum

MePZ Koral z godalnim kvartetom in solistom Lovrom Korošcem

MePZ Koral Laško

Spomnila sem se na otroška leta, kako smo doma radi prepevali. Pa tudi kasneje smo se ob različnih priložnostih družili in se je vedno oglasila tudi pesem. Ponosno, navdušeno, hvaležno in radostno sem med pevci na odru opazovala moje tri otroke in vnukinjo. Vseskozi že spremljam delovanje zbora in menim, da so zelo napredovali. Imajo zelo raznovrsten program, sama pa najrajši prisluhnem skladbam slovenskih avtorjev. Občudovala sem jih tudi zato, ker so se v zelo kratkem času, sploh ker je bil to čas dopustov in počitnic, uspeli dobro pripraviti na ta jubilejen koncert. Še nekaj se me je zelo dotaknilo - izraznost dirigentke Neže, kako je z gibi rok in čustvenostjo obraza vodila pevce, da je vsaka pesem s sporočilnostjo zaplavala do nas.«

Rok Metličar: »Na slavnostnem koncertu ob 30. letnici so se vrstili številni prizori, da sem s hvaležnostjo v srcu obujal mnoge spomine, saj sem z vami kot laški župnik prehodil skoraj polovico časa vašega delovanja. Vaše priprave na nastope, pevske vaje, vaše sodelovanje pri bogoslužju ... V dobesednem pomenu »živim z vami«, saj je toliko vaših dejavnosti, neprešteto število ur vaj, sodelovanja pri bogoslužju, v prostorih našega javnega in mojega zasebnega življenja. Vaše delo, prepleteno z mnogimi dejavnostmi, sem doživel kot druženje pod plaščem sv. Martina. Doživljam ga kot darovanje, prepotrebno, prezebleno in pomanjkljivo oblečenemu popotniku skozi življenje. Vaša dejavnost, dobra volja in vztrajnost je primerljiva širokosrčnosti našega farnega zavetnika, aktualizirana današnjemu prostoru in času. Ljubezen do Boga in bližnjega naj vas še naprej krasi in oblači ter napolnjuje z veseljem do življenja, petja in igre, ki sporoča ter oznanja umetniško plat in duhovno izkustvo Božjega med nami.«

Mateja Škorja: »Prve misli ob prihodu Korala na oder so bile: »Kako lepo jih je videti v takem številu in kako lepo je videti toliko znanih obrazov, ki so tudi malo »moji«.« Malo »moji« zato, ker smo z večino na neki točki sodelovali, z nekaterimi tudi pri Koralu, ki sem ga nekaj časa vodila. Druga misel: »Kako morata biti Martin in Magdalena ponosna, ko pridejo njuni domači, vrhunski glas-

beniki, od vsepovsod, da zapojejo s Koralom, kateremu posvečata vsa leta toliko pozornosti in časa.« Na koncertu sem zelo uživala, bil je krasen izbor skladb, z žarom odpetih in čudovito je bilo videti zborovodkinjo, ki je na odru žarela. Vsi taki dogodki človeku sežejo v srce, zato ljudje z glasbo v srcu živimo lepše.«

Matija Kovačič: »Jubilejni koncert zbora Koral je bil prelepo darilo vsem prisotnim. Za tako uspešno dejavnostjo pa običajno stoji nekdo, ki ima v sebi darove, predvsem pa ideale, za katere se je pripravljen žrtvovati. Tukaj je potrebno izpostaviti družino Martina in Majde Hrastnik, ki je na različnih glasbenih področjih edinstvena, ne samo v Laškem, ampak tudi veliko širše. V Koralu so uspeli ustvariti odprto in povezovalno vzdušje, ki združuje generacije, povezuje amatersko kulturo s profesionalno in jo na ta način plemeniti. Mnogi mladi so v tem zboru rasli in njegove vrednote poneli naprej. V tem ozračju se je našla tudi sedanja uspešna zborovodkinja Neža Ulaga. Kot eden od članov iz začetnih let delovanja tega zbora (tokrat poslušalec) menim, da je bilo čudovito vzdušje na koncertu in odziv poslušalcev najlepša in zaslužena nagrada nastopajočim in vsem, ki zbor kakorkoli podpirajo in z njim živijo. Iskrene čestitke in najlepše želje za nadaljnjo pot.«

MePZ Koral

Foto: Damjan Kolšek

OB 20. OBLETNICI VOKALNE SKUPINE VODOMKE

Vokalna skupina Vodomke letos obeležuje 20 let delovanja. Slavje, ki bo z različnimi dogodki in aktivnostmi trajalo kar celo leto, začenjajo z odprtjem razstave v Muzeju Laško. Dobrodošli!

Vabljeni, da njihovo delovanje spremljate na FB socialnem omrežju pod imenom Vokalna skupina Vodomke.

**Vabljeni na odprtje razstave
ob 20. obletnici
Vokalne skupine Vodomke,
ki bo v sredo, 9. 11. 2022,
ob 18. uri v Muzeju Laško.**

Veroučni pevski zbor Lilija

26. SREČANJE KRAJANOV SEDRAŽA S PEVCI MOPZ SEDRAŽ

Tudi letos so pevci MoPZ Sedraž pripravili zaključni koncert na predvečer dneva državnosti, 24. junija 2022. Koncert se je že drugo leto odvijal na parkirišču ob domu KS, kjer je več prostora kot pred cerkvijo sv. Jedrta.

Datum za tradicionalni koncert, ki je bil letos že 26., so pevci izbrali v spomin na zasaditev lipe na predvečer razglasitve samostojne Slovenije. Takrat je skupina krajanov Sedraža posadila lipo pred cerkvijo in zraven je bilo nekaj pevcev zbora. Že med posaditvijo so nekateri izmed njih dobili pozive, da se morajo javiti na teritorialno obrambo.

Leta 1996 so se pevci MoPZ Sedraž odločili, da bodo vsako leto sezono zaključili na predvečer dneva državnosti.

Dogodek so posvojili tudi krajan KS Sedraž, ki se v velikem številu zberejo na vsakem koncertu. Še več, koncert je prešel v druženje, saj so pevci svoje goste pogostili s kruhom in vinom. Svoje so dodale tudi naše pridne krajanke, saj vsako leto napečejo polno dobrot in jih prinesejo na koncert.

Poleg pevcev MoPZ Sedraž so na koncertih sodelovali še pevci drugih zborov, glasbene skupine, mladi ustvarjalci iz Sedraža pa tudi priznani glasbeniki

kot sta Peter Napret in Janja Brlec. Vsako leto se na koncertu predstavijo tudi učenci POŠ Sedraž. Na letošnjem koncertu je poleg pevcev in otroškega pevskega zbora in folklorne POŠ Sedraž sodelovala še folklorna skupina Grifon iz Šempetra v Savinjski dolini.

Uspešno izveden zaključni koncert in srečanje s krajan je spodbuda, da se tradicija nadaljuje.

*Jožef Lapornik
Foto: Živa Kandolf*

POD STARIM OREHOM SO CITRE ZAPELE

*Pod starim orehom so citre zapele,
in glas je v daljavo donel.
Kopitnik je vabil planince vesele,
za vsakega nekaj radosti je imel.*

Tako se začenja pesem V. Hrovatiča, ki nosi naslov **Dan citrarjev na Kopitniku**, 27. 8. 1994. Tega leta so citre že četrtrič zapele po dolini pod kočo na Kopitniku. PD Rimske Toplice je združilo ljubezen do citer članov društva s planinstvom in tako ni nenavadno, da so se v koči odvijale delavnice učenja citranja pod budnim vodstvom **prof. Petra Napreta** in spretno kuhalnico Milke Požun.

Posledica tega je bila, da se je več citrarjev zbralo in 22. septembra 1991 se je zgodilo **prvo Nedeljsko popoldne ob**

Trio Rožej

citrah, domačem petju in krušni potici. Popolno popoldne mile glasbe citer z obveznim Cvetjem v jeseni, s prepevanjem

ljudskih pesmi in slastnimi dobrotami izpod rok članic društva in okoliških gospodinj.

Tri leta kasneje je PD poskusilo še s Plesom pod kozolcem, na katerem so 11. junija 1994 prvič zaigrali Razborškovi fantje iz Brodnice in se za vedno vtisnili v srca planincev in ljubiteljev Kopitnika.

In tekla so leta, prireditve se je iz septembra prestavila na prvo soboto v avgustu, ljudsko petje se je umaknilo vse številčnejšim citrarjem in citrarkam, pa tudi sladkih dobrot je bilo vse manj.

Prireditve Pod kozolcem se ni prijela, a **ansambel Dori** je ostal in požlahtnil letošnje 30. **Popoldne ob citrah**, ki je bilo 6. avgusta.

Obiskovalci so prisluhnili številnim glasbenikom, ki jih je zopet skupaj »zbandal«
prof. Napret. Njegovemu povabilu so se odzvali: Banda citrarska (Kulturno društvo Ihan), Asja Stanonik,

Prof. Napret z učenci

Mlada Banda citrarska

Tinkara Tušek, Janez, Vid in Andrej Kepic, Zala in Ana Pogorevc, Manca in Klara Ferlež, Aleksander in Anja Starc, Ubrane strune, Živa Župevc, Maruša Vidmar, Lea Grmšek, Nika Šeler, Ladica Drobne, Silva Polajžer, Irena Štrajhar, Majda Založnik, Jan Jevšnik, Denis Levičar, Študijski krožek LUŠ'ni, Luka Demšar, Ožbej Klemen, Pavel Švikart, Majda Jakončič, Citrarska skupina Notice, Jasmina Levičar, Zvone Horvat.

Posebej veseli smo bili **Dejana Praprotnika**, ki je popoldnevu zvest že 30 let.

Popoldne pa ne bi bilo popolno, če ga ne bi oplemenitil nastop naše **Janje Brlec** in domače družine Rožej - **Trio Rožej** (Monika, Luka in Matevž Rožej).

Igranje priznanega Tomaža Plahutnika je bilo tokrat še bolj zanimivo, saj se mu je s petjem pridružil Simon Eržen.

Prof. Napret pa ni samo povezoval program, ampak je tudi nastopil s svojimi učenkami in s Silvom Girandono /orglice/.

Na tej prireditvi so skozi leta igrali številni znani citrarji iz vse Slovenije in tudi iz tujine: Tanja Zajc Zupan, Miha Dovžan, Cita in Jože Galič ..., ki sta zaigrala in zapela tudi tokrat.

Med drugim je 30. Popoldne ob citrah PD Rimske Toplice izkoristilo tudi za podelitev priznanj PZS, česar v lanskem letu zaradi epidemije ni bilo mogoče izvesti.

Zlati častni znak PZS so prejeli: **Jože Knez, Drago Seme, Silvester Peklar.**

Bronasti častni znak PZS so prejeli: **Cvetka Železnik, Marija Mastnak, Milan Cvek, Miha Seme.**

Ob dobri hrani, kapljici in poskočni glasbi ansambla Dori sta si sedanost in preteklost podajali roke. Po dolgem času so se spet srečali stari znanci in v letih se je nabralo veliko snovi za pogovor. Veliko novega, drugačnega, nekaj dobrega, več slabšega je bilo v preteklih letih. Vsi pa so bili enotni: »Citre so in bodo vedno del Kopitnika in še dolgo se bo njih mili glas razlegal tod naokoli.«

Valerija Seme, Milena Suhodolčan

STARE NOVE POTI

Življenje je pot, ki jo prehodimo v krajšem ali daljšem času, kakor je komu usojeno, od začetka do konca. Imamo pa na tej poti nekaj kašipotov, ki nas usmerjajo, da ne zaidemo preveč. V življenju so ti kazalniki poti lahko, in velikokrat so, dobronamerni ali manj dobronamerni ljudje. Od nas pa je odvisno ali jih bomo poslušali ali ne. Če zaidemo preveč levo ali desno, potem po daljši poti pridemo spet na »pravo«.

To pa ne velja popolnoma za Aškerčevo pot, ki se vije od Globokega do Zidanega Mosta. Prof. Košakova jo je skupaj z učenci in domačini zasnovala tako, da pohodnika na pravo pot popeljejo lesene črke A. Izdelal jih je Stanko Horjak in postavili so jih vzdolž Aškerčeve poti. Tako so letošnji pohodniki 11. junija sledili opomnikom, ki sta jih vestno popravila in pobarvala Dani Gorišek in Bogomir Mastnak. Seveda pa so jim pri orientaciji pomagali vodniki in domačini Širja, Breznega, Velikega Širja, Lukovice, Senožet ..., da so prispeli do Aškerčeve domačije, kjer je bila prireditev, na kateri so pohodniki prisluhnili pozdravu župana Franca Zdolška, programu učencev OŠ Antona Aškercarja in besedam Kristijana Koželja (besedilo je zaradi bolezni avtorja prebral g. Rode).

Vsak pohod je skupek truda društev, ki se potrudijo po najboljših močeh. Letos pa je imelo TD Rimske Toplice levji delež pri hrani in pri mučnem prevozu in postavljanju klopi. Prejšnje

čase, ko rečemo, da je bilo še vse lepo in prijazno, so to delo opravili člani PGD.

Res so drugi časi, ki zahtevajo drugačne pristope in tisto »po domače« ne zdrži več. Vse več zakonov in predpisov je treba upoštevati. Tako smo s pomočjo STIK-a Laško pridobili soglasja lastnikov ob poti od ŽP Rimske Toplice do Globokega, da smo lahko postavili nove stebre s kašipoti, kakršni so po vsej občini Laško. Obiskovalec se lahko ustavi ob novi informacijski tabli in se pouči o poteku celotne Aškerčeve poti. To področje skrbno nadzoruje Dean Muhovec, ki marsikatero delo opravi kar sam z lastnimi rokami.

Globoko je bila Aškerčeva igralnica v najnežnejših letih in morda prav zato k Aškerčevemu obeležju najraje povabimo mladino. Naj je še tako skrbno organizirana prireditev, se na koncu vedno sprevrže v tekanje po travniku, raziskovanje rastlin, kar spodbujata g. in ga. Peteršiljček /Janko Rode, Jelka Kapun/, ranjanje v krogu in lovljenje metuljev.

In tako se vse poti znova začenejo, znova po istih poteh hodimo ljudje, a z različnimi nameni. Če so včasih po teh poteh hodili ljudje po opravkih, v službo, k maši ... danes hodimo zaradi rekreacije, druženja. Člani KD Antona Aškercarja Rimske Toplice pa želimo, da z ohranjanjem teh poti ohranimo tudi spomin na preteklost in vedno znova opozorimo na pomen pesnika Aškercarja. Saj je vendar naš rojak.

Poleg lesene črke A je nov steber s kašipotom - staro in novo, z roko v roki. Vse za varen korak na »pravi« poti.

Milena Suhodolčan

V JURKLOŠTRU JE LEPO ...

Sredi avgusta so se mladi člani našega društva udeležili kmečkih oz. spretnostnih iger, ki jih pripravljajo na Slogah. Člani so se v res vročem popoldnevu močno trudili in poskrbeli skupaj z ostalimi ekipami za zabavno nedeljsko popoldne.

Vsako leto, konec avgusta, v Jurkloštru praznujemo krajevni praznik. Člani društva smo skupaj s člani sveta krajevnosti pripravili nekoliko drugačno prireditev. Ker je bila to, po sprejemu novega datuma, 20. obletnica praznovanja naše KS, smo se dogovorili, da se na prireditvi predstavijo zaselki. Mnogi krajanje so skupaj s predstavniki sveta KS ta predlog vzeli zelo resno in tako smo na prireditvi videli izvirne predstavitve Lahovega Grabna, Polane, Marijine vasi in Jurkloštra, nekaj pa je bilo tudi iz Paneč. Predstavitve so popestrili tudi najmlajši iz vrtca in učenci PŠ Jurklošter. Pevci pa so, tako kot vsako leto, najprej zapeli ob spominskem obeležju na Njivcah, nato pa še ob začetku proslave. Pred in po prireditvi pa si je bilo mogoče v dvorani kartuzijske pristave ogledati razstavo del nekaterih ustvarjalcev iz Lahovega Grabna.

Jesen je v polnem razmahu in kljub sušnemu in vročemu poletju nas je razveselila z mnogimi dobrotami. Letos je bila tudi letina koruze dobra. Tako smo imeli priložnost, da smo se družili tudi na kožuhanju. Pri Bevčevih nas je na podu pričakal ve-

Ekipa KD Jurklošter na konjerejskih igrah

Marijina vas se predstavi

Kožuhanje pri Bevc

lik kup koruze. Ob prijetnem druženju smo je kar nekaj okužohali, a je bilo vseeno nekoliko preveč, da bi delo dokončali. Preživeli smo lep večer, poln smeha in prijetnih doživetij, za kar se Bevčevim najlepše zahvaljujemo.

V novembru pa pripravljamo kulturni večer in pohod po poteh Jurkloštra, na kar vas zopet vljudno vabimo.

*Za KD Jurklošter
Magdalena Stopinšek*

KO SE PESMI IN STARI OBIČAJI SLIŠIJO IN VIDIJO DALEČ NAOKROG

Po obdobju, ki je precej zaznamovalo naše kulturno udejstvo vanje, smo v KD Miklavž res veseli, da lahko v kraju spet pripomoremo h kulturnemu življenju.

Ravno ob vstopu v poletje smo bili priča čudovitemu koncertu, ki so nam ga pripravili člani MoPZ Miklavž pod vodstvom gospe

Mojce Lukmar. Predstavili so nam osem pesmi s posameznimi solisti. Večer so nam popestrile tudi Tinkara, Katarina in Doroteja Horjak z narodno Tri tičice. Pevci pa so v goste povabili še Mešani pevski zbor Jesen iz Laškega, ki nam je zapel štiri pesmi. Glasbeni del večera pa so zaključili s skupno zapeto narodno pesmijo, Pijmo šentjanževca. Glede na to, da smo v društvu koncert pripravili na petek, 24. 6. 2022, smo datum in konec tedna izkoristili še za prijetno druženje ob kresu. Člani MoPZ so za prijetno vzdušje poskrbeli še s petjem ob toplem ognju kresa.

Kulturno društvo Miklavž pa ni aktivno le na glasbenem področju, pač pa tudi pri obujanju starih običajev. Več kot deset članov društva se je udeležilo prikaza starih običajev v okviru Zveze Možnar Laško na letošnjem festivalu Pivo in cvetje. Predstavljali so »oblanje tresk za razsvetljavo« in s tem privabili veliko radovednežev tudi iz drugih delov Evrope, ki so si z zanimanjem ogledovali ta običaj.

V KD Miklavž si želimo takšnih, boljših časov za kulturo, udejstvovanja na tem področju in vsi že nestrpno pričakujemo

tudi koncert MoPZ Miklavž, ki bo posebej posvečen 40-letnici njihovega delovanja. Pripravljajo nam ga ravno na martinovo, v petek, 11. 11. 2022, ob 18. uri v prostorih KD Miklavž v Lazišah. Želijo si, da bi njihovo petje slišalo čim več poslušalcev, zato vas vse vabijo, da jim ta večer prisluhnete.

Karmen Keše

Foto: Kristina Kovač

... sreča je, ko se delo dobro opravi in ko imaš nekoga rad ...

Za Likovno društvo Laško - cb

BARVE JESEN

20. avgusta letos je pri kartuziji Jurklošter potekalo druženje in slikanje na prostem v okviru prireditve Po Orionovi poti. Likovniki LD Laško in Radeč so razstavili svoja dela, ki so si jih pohodniki z veseljem ogledali. Hvala Krajevni skupnosti Jurklošter za gostoljubje in Občini Laško za sponzorstvo.

Sicer so se člani našega društva tekom poletja udeležili več dogodkov in slikanj na različnih koncih Slovenije.

14. septembra smo v Kulturnem centru postavili razstavo s tematiko projekta Atelje ob Savinji in Lepote Slovenije. Razstava je v nadstropju Kulturnega centra Laško in si jo lahko ogledate v času odprtega centra.

Ker je aktualna »korona« podrla marsikak plan, bomo letos po dolgem premoru spet pričeli z izobraževanjem, in sicer enkrat tedensko, saj brez dela ni napredka.

Jesen je tu in s tem večkrat tudi slabo vreme in morda bo zdaj več časa za slikanje.

Naj tokrat zaključim z mislijo Toneta Pavčka za nas, kot skupino, ki nas povezuje ljubezen do barv in vsega lepega in za vse ostale v času pobiranja sadov narave in sadov našega letošnjega dela:

LETNI ČASI

Ko dan ima
vse krajši rep,
poletje odide
na potep.

Sonce vse
kasneje vzide.
jesen megljena
- glej že pride.

Gozd si barve
pisane nadene:
škrlatne in rjave
pa rdeče in rumene.

Odpada listje -
veter z njim se poigrava,
prišla bo zima
in zaspala bo narava,

da spomladi
zdrava, čila,
vse bo nas
iz spanca prebudila.

Hermina Palčnik

23. SEPTEMBER DAN SLOVENSKEGA ŠPORTA

Začetek organiziranega športa na Slovenskem sega davno v leto 1863, ko je bilo ustanovljeno prvo telovadno društvo Južni sokol.

Sokol je bilo prvo telovadno društvo na Slovenskem, ki je s polnim nazivom **Gimnastično društvo Južni sokol** nastalo po zgledu češkega Sokola.

Južni sokol oziroma njegov neposredni naslednik - *Ljubljanski sokol* - ni bil samo prvo telovadno društvo v Sloveniji, postal je matično društvo za vsa slovenska sokolska društva in je spodbudil tudi nastanek prvega sokolskega društva v Zagrebu. Sokolstvo je proti koncu 19. stoletja že preraščalo v gibanje in druženje ob telovadbi. S tem so bili postavljeni temelji za razvoj organiziranega športa v Sloveniji.

Slovenski vrhunski športniki nas postavljajo na svetovni zemljevid sveta, nas navdajajo s ponosom in krepijo našo narodno zavest. Hkrati pa slovensko javnost motivirajo, da se tudi sami ukvarjamo s športom, ki ima izredno pozitivne učinke na posameznika in družbo.

Letos mineva 23 let od trenutka, ko je na olimpijskih igrah prvič zaigrala slovenska himna. Zdravljica je v čast našim olimpijcem, veslačema Iztoku Čopu in Luki Špiku ter strelcu Rajmondu Debevču, prvič zaigrala 23. septembra 2000 na olimpijskih igrah v Sydneyu.

Ob slovenskem dnevu športa smo se v Zdravstvenem domu Laško odločili, da prav tako prispevamo del svojega znanja in veselja do športa ter opomnimo, kako pomembno je gibanje ter s tem povezan zdrav način življenja. V ta namen smo organizirali test hoje v sodelovanju s fizioterapijo, ki nam prikaže aerobno

sposobnost posameznika. Še vedno smo mnenja, da so tovrstna testiranja izjemno pomembna, saj se na osnovi teh rezultatov lahko svetuje posameznikom, kako in kje se lahko pridružijo različnim preventivnim delavnicam, kjer se bodo naučili živeti zdravo in aktivno. V Zdravstvenem domu Laško imamo dobro organiziran preventivni program, ki pa si ga želimo v prihodnosti še razširiti. Prav tako pa si želimo, da bi se različna populacija ljudi odločila pristopiti k tovrstnem testiranju in se informirala, kakšno aerobno in telesno sposobnost še ohranjajo.

TIM ZVC ZD Laško

MOJE ZDRAVJE JE TUDI DUŠEVNO ZDRAVJE

V oktobru obeležujemo svetovni dan duševnega zdravja. To je tudi priložnost, da spregovorimo o pomenu in ohranjanju duševnega zdravja. Slednje je izrednega pomena, saj posame-

zniku omogoča najti in izpopolniti svojo vlogo v poklicnem, družbenem in zasebnem življenju. Menimo, da je potrebno nameniti veliko pozornost promociji duševnega zdravja celotne populacije, zato navajamo 10 korakov kako do boljšega duševnega zdravja.

*Tim referenčnih medicinskih sester
ZD Laško*

ROŽNATI OKTOBER – MEDNARODNI MESEC OSVEŠČANJA O RAKU DOJK

Oktober je svetovni mesec osveščanja o raku dojke, ki je tudi v Sloveniji najpogostejša oblika raka pri ženskah. V Združenju Europa Donna Slovenija tudi letos osveščajo z različnimi dejavniki in dogodki ter s sloganom BODI IN OSTANI POGUMNA.

Rak dojke ni izključno bolezen žensk. V Sloveniji za rakom dojke vsako leto zboli okoli 1300 žensk in do 15 moških. Je dobro ozdravljiv, če je odkrit dovolj zgodaj.

Številne raziskave kažejo povezovalno med zdravim načinom življenja in manjšim tveganjem za razvoj raka dojke. Po podatkih zdravstvene organizacije bi lahko z zdravim načinom življenja preprečili od 30 do 50 odstotkov primerov vseh rakov. Z redno telesno dejavnostjo, zdravo in uravnoteženo prehrano, vzdrževanjem telesne teže in pozitivno naravnostjo lahko veliko prispevamo k svojemu zdravju.

Pomembno je tudi, da se ženske odzovejo na vabila preventivnega presejalnega programa DORA, ki je namenjen zgodnjemu odkrivanju raka dojke, in na kate-rega vsake dve leti povabijo vse slovenske ženske med 50. in 69. letom.

Pomembno vlogo pri odkrivanju te bolezni pa imamo ženske same. Redno mesečno samopregledovanje pripomore k zgodnjemu odkrivanju raka dojke. Vsaka ženska bi morala že v mladosti začeti s samopregledovanjem in spoznati svoje dojke. Do menopavze naj bo to reden pregled vsak sedmi do deseti dan po začetku menstruacije, kasneje pa na izbrani dan v mesecu. Le tako boste svoje dojke dobro poznale in takoj prepoznali morebitne spremembe.

Pri samopregledovanju dojke je potrebno skrbno pregledati in pretipati obe dojki ter biti pozoren na zatrdline, spremembe v velikosti in obliki dojke ter barvi kože, uvlečenost bradavice ali izcedek iz nje.

Če odkrijete neobičajne spremembe, se posvetujte s svojim osebnim zdravnikom ali ginekologom.

Za pravilno samopregledovanje vam je lahko v pomoč tudi prikaz na spletni strani www.europadonna.si ali mobilna aplikacija Breast Test.

Zavedajmo se svojih dojke, ne pozabimo na redno in pravilno samopregledovanje dojke ter udeležujmo se preventivnih pregledov.

Mojca Mraz, dipl. babica

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA LAŠKO

Kljub dopustniškemu času na Rdečem križu ni počitka

Čeprav naj bi poletni čas izkoristili za nabiranje novih moči, smo imeli v avgustu in septembru na sedežu Rdečega križa polne roke dela.

V času počitnic namreč kar nekaj dijakov izkoristi svoj prosti čas zato, da se pričnejo pripravljati na opravljanje voznškega izpita, zato se med drugim intenzivneje, kakor v ostalih mesecih pri nas prijavljajo za opravljanje prve pomoči, ki je sestavni del izpita za bodoče voznike. Zato smo, kolikor je bilo v naši moči ustregli večini in zanje izvedli kar tri tečaje in izpite iz prve pomoči. V juliju in avgustu smo poskrbeli, da je odšlo na sedemdnevno, brezplačno letovanje na Debeli rtič kar 24 učencev osnovnih šol laške in radeške občine. V avgustu smo na novo vpisali še nekaj beguncev iz Ukrajine, tako da jih je sedaj pri nas vpisanih 48. Vsem, ki v tistem času še niso imeli urejenega statusa prejemnika pomoči, smo pomagali s prehrano iz Evropskega sklada za pomoč najbolj ogroženim in z zbrano pomočjo v vozičku iz Supermarketa TUŠ na Celjski cesti, med katero je bilo tudi nekaj higienskih pripomočkov. Nekaj živil smo nabavili tudi iz lastnih sredstev. Beguncem, ki še niso prejeli denarne pomoči od države, smo namenili tudi vrednostni bon Rdečega križa Slovenije, s katerim so si lahko v eni od Tuševih prodajaln nabavili nujne potrebščine.

Iz krvodajalske akcije v Rečici, ki vsakič poteka v tamkajšnjem Sindikalnem domu.

V avgustu smo pristopili tudi k projektu pomoči družinam pri nakupu šolskih potrebščin. Predlaganih je bilo 21 družin s 102 družinskima članoma, s finančno pomočjo v obliki delnega povračila stroškov nabave šolskih potrebščin, pa smo pomagali 56 učencem in dijakom. Zadovoljivo smo izpeljali krvodajalski akciji, ki sta bili, avgusta v Rečici pri Laškem in septembra v Radečah.

V zadnjih dneh septembra smo pregledali stanje defibrilatorjev na vseh 22 lokacijah laške in radeške občine. Poleg čiščenja omaric in aparatov smo morali ponekod zamenjati baterije in elektrode z novimi, ker so bile tik pred iztekom roka veljavnosti.

V večini je stanje zgledno, ponekod pa porazno, zlasti v omari-
cah, ki so bile med zadnjimi nameščene in omogočajo vstop žu-
želkam in pajkom. Eden takšnih je denimo na šoli v Rečici pri
Laškem, kjer je poleg vsega mrčesa in pajčevine nekdo pokrov
omarice poškrbnil z neodstranljivo snovjo, kar je žalostno.

Našim občanom, upravičencem do pomoči, smo v zadnjih
dneh septembra in prve dni oktobra razdeljevali četrti krog po-
moči, tokrat v obliki prehranskih paketov in pralnega praška.
Sodelovali smo tudi na regijskem preverjanju usposobljenosti
ekip prve pomoči na Polzeli, štirje predavatelji pa so šli na ob-
novo licence na Ig pri Ljubljani.

Prizadevanja za opravljanje nalog potekajo tudi v Krajevnih
organizacijah Rdečega križa. Marsikje so že, drugje pa so aktiv-
nosti s pobiranjem članarine v zaključni fazi. Nekatere Krajev-
ne organizacije RK so se odločile, da izkažejo pozornost svojim
krvodajalcem s srečanji in podelitvami priznanj za darovano
kri. Ponekod so že, spet drugje pa še bodo pripravili srečanja
krajanov nad določeno starostno mejo. Eni so šli še dlje in pri-
pravili celo druženje s člani v obliki ekskurzije. Kmalu pa se bodo
v KO RK pričeli pogovarjati tudi o razdeljevanju koledarjev in
obiskih naših občanov.

Pri nas, na Območnem združenju Rdečega križa Laško-Ra-
deče poteka v oktobru kar nekaj usposabljanj v prvi pomoči za
zaposlene na delovnem mestu, svetovni dan oživljanja, to je 16.
oktober, pa bomo posvetili izvedbi nekaterih izobraževanj na
terenu ob predstavitvah AED, kjer jih doslej še nismo izvedli.

Vlado Marot

Iz krajevnih organizacij Rdečega križa

V Sedražu so med prvimi pripravili srečanje krajanov

Po treh letih smo se zadnjo nedeljo v septembru zbrali kraja-
ni Sedraža, stari 70 in več let na srečanju in druženju, ki smo ga
pripravili na Turistični kmetiji Nemec.

Udeležila se ga je dobra tretjina povabljenih. Po kosilu smo
imeli program, ki so ga pripravili učenci Osnovne šole Sedraž
z učiteljicami in Moški pevski zbor Sedraž. Nekaj spodbudnih
besed so nam namenili tudi povabljeni gostje, med njimi pred-
sednica Območnega odbora Rdečega križa Laško-Radeče Lidi-
ja Dovjak, predsednica Sveta KS Sedraž Julita Piliš, predsednik
Društva upokojencev Sedraž Branko Pavčnik, predsednik Kul-
turnega društva Sedraž Jože Lapornik in župnik Klemen Jager.
Za dobro voljo pa je poskrbel tudi mladi harmonikar Andrej

V Sedražu so se znova srečali krajanjani.

Knez. Da smo prireditve lažje izpeljali, se moramo zahvaliti Tu-
ristični kmetiji Nemec za gostoljubje in donatorjem za finančno
pomoč. Srečanje je minilo v prijetnem vzdušju in zadovoljstvu.

Danica Debelak, KO RK Sedraž

Foto: Dragica Vene

Rečica: Prišla je jesen

Krajevna organizacija RK Rečica je 18. avgusta skupaj z OZ
RK organizirala krvodajalsko akcijo. Akcije se je udeležilo 44
krvodajalcev, kar je nekaj manj kot smo pričakovali. Vsem, ki so
se akcije udeležili se iskreno zahvaljujemo. Hvala tudi donator-
jem, ki so nam znova priskočili na pomoč, da smo za krvodajal-
ce pripravili manjša darila.

Na obisku pri eni od slavljenk ob 80. rojstnem dnevu, Alojziji Jošt.

Prišla je jesen in s tem začetek šole. Za marsikatero družino
predstavlja nakup šolskih potrebščin velik izdatek. In še toliko
bolj, če je v družini več otrok, ki se šolajo. Skupaj z OZ RK smo
več družinam finančno pomagali pokriti del stroškov.

Stroški za preživljanje neusmiljeno rastejo, zato smo stisko
družin in posameznikov poskušali omiliti z razdelitvijo FIHO
paketov, nekaterim tudi s pomočjo pri plačilu položnic. Poza-
bili nismo na naše člane, ki so praznovali svoj jubilej. V juniju
je praznovala Alojzija Jošt, v septembru pa Štefka Pušnik, Ivan
Pinter in Andrej Šmauc. Vsem še enkrat iskreno čestitamo in
želimo predvsem veliko zdravja.

Pogostejša srečanja s člani so nam bila zaradi epidemije one-
mogočena, zato smo si želeli, da se bomo lahko ponovno ude-
ležili ekskurzije, kar nam je uspelo na prvi dan oktobra. Morda
nekateri še vedno skrbijo okužbe s koronavirusom, tako da je
nekaj sedežev na avtobusu ostalo praznih. Vsi zbrani smo bili
dobre volje, verjeli smo, da dežja ne bo, kar se je uresničilo, saj
nam je v Prekmurju posijalo tudi sonce. Hvala Andreju, ki je
pripravil program in nas sproti obveščal o tem, kaj bomo videli.
Ogledali smo si Plečnikovo cerkev v Bogojini, v Filovcih smo
si ogledali lončarski muzej
in delavnico, kjer nam je
domačin Gregor Bojnec v
živo pokazal, kako se izde-
la posoda za peko kolača.
Sprehodili smo se po Bu-
kovniškem parku, se na-
polnili z dobrimi energij-
ami na zdravilnih točkah
in pili zdravilno vodo iz
studenca sv. Vida, ki izvira

V Filovcih smo si z zanimanjem
ogledali ročno izdelovanje glinene
posode.

poleg kapelice, si vzeli čas za kosilo in za konec šli še na razgledni stolp »Vinarium« v Lendavi. Z vrha smo lahko pogledali na naše mejne sosede Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško. Na stolp, ki je visok 53,5 metra, se pride po 240 stopnicah, lahko pa se do razglednega mesta na osemtridesetih metrih pripelješ z dvigalom. Imeli smo srečo, da je sijalo sonce in je bil razgled zares lep. Obogateni z lepimi doživetji smo se vrnili nazaj domov.

Marija Šmauc

PRI NAŠIH JUBILANTIH

Že v prejšnji številki Laškega biltena smo zapisali, da je bilo v juniju in juliju večje število jubilarov, ki so praznovali 90-letnico svoje življenjske poti, zato smo večino tudi obiskali. Zato smo skupaj z Občino Laško, krajevnimi skupnostmi, Rdečim križem in društvoma upokojencev ter invalidov, v kolikor so bili njihovi člani, pri njih opravili kratke obiske. Že v pretekli številki biltena smo jih tudi poimensko našteali. Obljubili smo, da bomo del vrzeli s kratkim opisom nadoknadili v tej številki, drugi del pa smo prihranili še za naslednjo številko. S telegramskim voščilom in darilcem smo v avgustu voščili edini, ki je praznovala 90-letni jubilej, in sicer Mariji Požlep iz Rožnika. Kot zanimivost naj omenimo, da v septembru nihče od naših letošnjih slavlencev ni imel rojstnega dneva.

Na obisku pri Alojziji KNEŠAK

V začetku junija je najprej praznovala visok življenjski jubilej, na dan sv. Alojzija pa tudi god, Lojzka Knešak, iz Debra pri Laškem. Iz Tremarij pri nekdanjem podvozu se cesta, za katero se trudijo in prosijo, da bi jim jo pomagali urediti, vije visoko pod Malič. Dolga je bila pot do šole v Laško in potem nazaj, kakopak peš, nam pove Lojzka.

Po domače se je pri njih reklo pri Krejan in tako se je Lojzka tudi pisala. Od treh otrok, je ona ostala doma, se поблиže spoznala s sosedom Ivanom Knešakom, bila sta si vseč in se poročila. Tako sta složno več kot 50 let živela in gospodarila, hodila vsak v svojo službo, ker kljub zahtevnemu in napornemu delu doma, zemlja ni dajala toliko, da bi bilo za preživetje. Ona je 35 let hodila, kar čez hribe, ob lepem, deževnem in zasneženem dnevu, da se včasih ni videlo prave poti, na delo v Keramično industrijo Liboje, on pa v rudnik Liboje. Ob službi in delu doma, je bilo na starost potrebno skrbeti za njene bolne starše in vzgojo njunih treh otrok, Vinka, Zvonke in Janka. Sedaj je že 37 let v pokoju, sin Janko z družino, ki je ostal doma pa skrbi, da

ji je sedaj na stara leta lepše. Čas si kratkočasi z gledanjem televizijskih oddaj na različnih programih, rada ima šport, domačo glasbo in verske oddaje.

Seveda pa domov in k njej, ki je vesele narave, radi pridejo tudi ostali domači, med drugimi tudi 5 vnukov in 4 pravnuki.

Konec junija smo bili pri Vinku Krajncu v Leskovci

Dan po njegovem rojstnem dnevu, ki ga je imel 29. junija, smo se podali v Rjavček, kakor se lokalno reče delu naselja med Leskovco in Oleščami v Krajevni skupnosti Vrh nad Laškim, kjer je svoj lep življenjski jubilej praznoval Vinko Krajnc. Prišli

Obiskali smo slavljenca Vinka Krajncu iz Leskovce.

smo do urejene domačije, kjer sedaj že skoraj polovico življenja, kmalu po odhodu v zasluženi pokoj, živi in gospodari naš slavljenec. Vinko je izjemno delaven in prijeten sogovornik, zato smo mu radi prisluhnili. Veliko nam je povedal o težkem življenju, ki ga je kot rudar preživel v rudniku Huda Jama, pa seveda tudi doma. Svet je hribovit in ogromno je bilo treba postoriti na roke. Zato sedaj kar ne more razumeti, kako je malo tistih, ki bi imeli zemljo radi in bili celo pripravljeni delati. Spominja se časov, ko so še peš hodili na delo v Hudo Jamo, za pot tja in nazaj izgubili veliko časa in kako so se veselili potem starega avtobusa in še malo kasneje tovornjaka, s katerim so se prevažali na delo, da le ni bilo treba pešati. Vinko, še vedno ima v hlevu troje glav živine, in še vedno kar velik del trave zanje pokosi sam, na roke. Kljub zdravju, ki mu je pred leti močno ponagajalo, je sedaj še pravi korenjak. Vesel je obiskov njegovih štirih hčera Verice, Metke, Marije in Dragice z družinami ter 10 vnukov in 15 pravnukov, ki mu vsi radi pomagajo, če je potrebno. Čeprav je Vinko šele leto in pol star moral v rejniško družino, kjer je bilo že sicer devet otrok, nam pove, da so ga imeli lepo in niso delali razlik, a vseeno si je zaradi revščine želel čim prej na svoje. To mu je tudi uspelo in sam nase je ponosen, ker je vse to zmogel. Včasih pa preganja samoto in mu je hudo, ker vsega dobrega in slabega ne more več deliti s svojo ženo Karolino, ki mu je žal umrla pred nekaj leti.

Lepo petje ob jubileju pri Zdovčevih v Oleščah

Na sosednjem bregu našega prejšnjega slavljenca Vinka smo se na godovni dan oglasili še pri 90-letniku Alojzu Zorku iz zaselka Vrbon v Oleščah pod sv. Petrom, saj nismo želeli delati gneče na dan, ko je nekaj dni pred tem praznoval svoj rojstni dan v krogu svojih najožjih domačih, saj že teh ni tako malo. »Kar mimogrede nas je okrog trideset,« nam je povedal zet Milan Škorjanc.

Na kmečki peči vseh šestih Zdovčevih deklet s slavljenecem Alojzom Zorkom in ob njej vsi, ki smo mu prišli voščiti.

V družbi župana Franca Zdolška, predstavnice Sveta KS Marija Gradec Marije Čater, predsednika Rdečega križa Šentrupert Vinka Knafelca in koordinatorja obiskov Vlada Marota smo ga razveselili na njegovem domu pri Zdovčevih, kjer preživlja vsa leta svojega življenja. Počastili pa so ga tudi Ofirovci in koledniki iz Laškega. Veselo je bilo, ko se je znova okrog njega zbralo vseh šest hčera, Marina, Jožica, Stanka, Justi, Anica in Tina, ki sicer ne živijo doma, a rade z družinami prihajajo pogosto k njemu domov, še zlasti zadnja leta, ko je prav tako ostal sam, saj je tudi njega doletela podobna usoda in potrebuje pomoč. Njegova, deset let mlajša, žena Anica je pred dobrimi tremi leti po hudi bolezni odšla k večnemu počitku. Sicer pa si je tudi Alojz zaslužil pokojnino kot rudar in pridno delal z družino doma na kmetiji. Uredili so si lepo domovanje, postavili nova gospodarska poslopja, prenavljali hišo in postavili lepo kapelico v spomin na njegovega očeta, ki je tragično umrl v travniškem požaru. Njega samega pa je tudi doletela nesreča pred 15 leti, ko se

je močno poškodoval pri delu s cirkularno, da je življenje skoraj viselo na nitki.

Sicer pa je bilo pri Zdovčevih vedno veselo in veliko se je pelo. Vse njegove hčerke zelo lepo pojejo in so vključene v različne pevske skupine, nekaj njih se je poročilo z imenitnimi muzikanti, zato so tudi ob obisku vsem nam in atu v čast zapele nekaj ljudskih pesmi. Vesel in počaščen je bil, ker smo ga obiskali v tako imenitni družbi in nam večkrat izrekel besede hvaležnosti, kakor vsi ostali, pri katerih smo bili.

Ob zaključku tega zapisa naj še spomnimo, da ponovno prosimo vse, ki bi želeli imeti obisk ob praznovanju vašega 90-letnega jubileja, da nam to pravočasno sporočite na Rdeči križ, na telefonsko številko 734-34-60 ali 041-736-166. Hvala!

Povabilo na še dve krvodajalski akciji v decembru

S krvodajalskima akcijama, ki bosta **8. in 15. decembra še v Thermani Laško**, zaključujemo niz devetih akcij letošnjega leta. Krvodajalci boste o tem pravočasno obveščeni.

Obe akciji bosta potekali za potrebe celjske bolnišnice in v obeh primerih bo vpis potekal od 7. do 10. ure. Že od epidemije se morate vsi, ki se boste odločili za darovanje, predhodno prijaviti v Transfuzijski center SB Celje, v delovnih dneh, med 7.30 in 15. uro, tako da pokličete na telefonsko številko 03 423 35 97. Ob potrditvi udeležbe se boste z njimi uskladili tudi za uro prihoda. Vse, ki vas bomo še pisno povabili na eno od omenjenih akcij, boste o vsem tem seznanjeni v tej obliki in z SMS sporočilom. Vsem krvodajalcem se za razumevanje iskreno zahvaljujemo in vas vljudno vabimo ter pričakujemo na eni od akcij v mesecu decembru.

Vlado Marot

PREDSTAVITEV GLASILA SLOVENSKEGA DRUŠTVA HOSPIC NA TEMO PRAVICA DO POSLOVITVE

Slovensko društvo Hospic je v mesecu juliju 2022 izdalo glasilo, katerega predstavitev je 12. avgusta potekala v prostorih Slovenskega društva Hospic na območnem odboru v Celju, na Kocenovi ulici 4.

Navzoče je nagovorila tudi predsednica Slovenskega društva Hospic Renata Jakob Roban. Osrednja tema je bila PRAVICA DO POSLOVITVE. Gosta sta bila Špela Klara Jambrek in Matija Tomc, oba prostovoljca Slovenskega društva Hospic.

Skozi pogovor, ki ga je vodila Alenka Križnik, strokovna delavka OO Celje, sta razmišljala o minljivosti in umiranju. Izpostavila sta tudi nekaj lastnih življenjskih izkušenj, ki so ju vodile do Slovenskega društva Hospic. Predstavila sta projekt Facing death (Soočanja s smrtjo),

ki se razvija v sodelovanju s Slovenskim društvom Hospic.

Pogovor je tekel predvsem o Pravici do poslovitve, ko smo se dotaknili stisk umirajočih in njihovih svojcev, ki jim ni bila dana možnost za poslednji objem, za poslednji poljub, za poslednje slovo. Žalujejo svoji ob tem doživljajo poleg globoke žalosti še travmatično izkušnjo, ker se od ljubljenih osebe niso mogli posloviti.

Poslovitev od ljubljenih osebe v sebi nosi moč, ki pozitivno vpliva na sam proces žalovanja.

V Slovenskem društvu Hospic si prizadevamo opozarjati na pravico do izbire do poslovitve. Podpreti želimo umirajoče in njihove svojce, biti ob njih zanje, jih sprejeti, poslušati in slišati v vsej njihovi bolečini in stiski.

Izvajamo več programov, kot so spremljanje umirajočih bolnikov in njihovih svojcev, žalovanje odraslih, žalovanje otrok in mladostnikov, detabuizacija smrti ter prostovoljstvo. Programi potekajo v obliki skupnih srečanj ali individualnih pogovorov.

Vsem, ki doživljajo stisko zaradi bolezni ali izgube bližnjega smo na voljo v vseh odborih Slovenskega društva Hospic po Sloveniji, v Celju pa se nahajamo na Kocenovi ulici 4, kamor se lahko oglasite tudi po brezplačen izvod glasila. Pokličete nas lahko na telefon 03/54 86 011, 051/418 446 ali 051/415 446.

Lepo vabljeni, da spremljate dejavnosti društva (FB) in se v prihodnje udeležite tudi kakšnega dogodka, kjer boste v sproščenem vzdušju lahko zastavili vprašanja, ki vas morebiti begajo, a zanje v današnjem svetu ni prostora.

Katja Juh,

Slovensko društvo Hospic OO Celje

1. MEDGENERACIJSKI SPREHOD, 6. SPREHOD ZA SPOMIN, EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI IN FOTOGRAFSKA RAZSTAVA DARJE GRDINA: TRENUTKI VESELJA

V Evropskem tednu mobilnosti smo tudi v letošnjem letu sodelovali z gibanjem, ki v sebi nosi, poleg energije, tudi vsebino.

Z Domom starejših Laško smo v **torek, 20. septembra**, ko je po dežju posijalo toplo jesensko sonce, pripravili **1. MEDGENERACIJSKI SPREHOD**. Prostovoljci Hiše generacij Laško in učenci višjih razredov OŠ Primoža Trubarja Laško - tako matična šola kot šola Debro, skupaj s svojimi mentoricami, smo se zbrali v atriju Doma starejših Laško, kjer so stanovalci že izvajali redno telesno aktivnost. Po uvodnem pozdravu vodje Doma ge. Janje Podkoritnik Kamenšek, smo se razdelili v dve skupini, glede na to, kako dolgo pot bomo zmogli skupaj prehoditi. Krajša pot je udeležence peljala okoli Doma, daljša pa je segala do debrskega vrtca, kjer so nas s pesmijo in prijazno besedo prišli pozdraviti otroci skupine Lunca. Na pot smo se odpravili s hoduljami, berglami, palicami in tudi vozički. V lahkotnem sprehodu smo s sproščenim pogovorom gradili mostove med generacijami in posodili naše zdrave noge tistim, ki s svojimi ne zmorejo več samostojno hoditi. Ob koncu smo si povrnili energijo še s posladkom in obljubo, da se kmalu spet vidimo

V **sredo, 21. septembra**, ko v svetu obeležujemo svetovni dan Alzheimerjeve demence, smo že 6. leto zapored organizirali, skupaj z Domom starejših in Zdravstvenim domom Laško, **SPREHOD ZA SPOMIN**, kjer smo v obliki predavanja Natje Jajčević, dipl. m. s. iz Zdravstveno vzgojnega centra ZD Laško, Janje Podkoritnik Kamenšek, vodje Doma starejših Laško in Petre Kolšek, koordinatorke aktivnosti Hiše generacij Laško dodali vsebino sprehodu, ki se je tudi letos odvijal samo v dvorani Hiše generacij Laško, ki je medse sprejela lepo število vseh, ki se zavedajo, da je demenca ena iz med bolezni sodobnega časa.

Demenca je kronično napredujoča bolezen možganov, kar nikakor ne smemo zamenjevati s splošno pozabljivostjo, prav

tako pa je zmotno, da mislimo, da če je človek star, da je demenčen, saj demenca ni del normalnega staranja. Je pa dejstvo, da s starostjo narašča možnost, da zbolimo za demenco. V starosti nad 65 let ima demenco že vsak 5. človek, v starosti nad 80 let pa vsak 3. A kradljivka spomina pri starosti človeka ni izbirčna; dr. Zvezdan Pirtošek, slovenski nevrolog, navaja, da je bila njegova najmlajša bolnica z Alzheimerjevo boleznijo stara le 23 let. Ne smemo pa prezreti tudi dejstva, da na svetu vsake 3 sekunde za demenco zboli ena oseba in da je obolelih za demenco v Sloveniji med 30 in 50 tisoč ljudi, za katere skrbi vsaj 100 tisoč svojcev, v svetu pa ocenjujejo, da je dementnih oseb prib. 48, v Evropi pa 9 milijonov ljudi (letno zabeležijo prib. 7,7 milijonov novih primerov).

PRVI ZNAKI DEMENCE

1. postopna izguba spomina
2. težave pri govoru (iskanje pravih besed)
3. osebnostne in vedenjske spremembe
4. upad intelektualnih funkcij, nezmožnost presoje in organizacije
5. težave pri vsakodnevnih opravilih
6. iskanje, izgubljanje in prestavljanje stvari
7. težave pri krajevni in časovni orientaciji
8. neskončno ponavljanje enih in istih vprašanj
9. spremembe čustvovanja in razpoloženja
10. zapiranje vase in izogibanje družbi

V letošnjem letu smo postavili ob sprehajalni poti okoli Savinje, ob Domu starejših in Hiši generacij Laško, informativne table, ki jih prepoznate po 3 modrih spominčicah, ki simbolizirajo Demenci Prijazno Točko.

V Sloveniji deluje že 344 DPT (do konca leta 2022 je v načrtu 400 DPT), v občini Laško pa od leta 2018 delujejo 3 DPT: v Domu starejših Laško, v Hiši generacij Laško in na Upravni enoti Laško. Tako kot informativne table tako tudi DPT informirajo in ozaveščajo obolele z demenco, njihove prijatelje, svojce, znance in širšo javnost o bolezni, nudijo podporo in usmerjajo posameznika v razreševanje stiske, zagate ipd.

ČE SREČAMO STAREJŠO OSEBO, KI:

- ne ve: kdo je, kje je, zakaj je tam in kam je namenjena,
- je zbegana, begajoča, prestrašena, negotova ali vznemirjena,
- neprimerno oblečena (npr. sredi zime nosi sobne copate in majico s kratkimi rokavi),
- ima težave z izražanjem (govor se ji zatika, išče prave besede, sredi govora umolkne),
- ponavlja stavke in vprašanja ...

POMISLIMO, DA JE TO LAHKO OSEBA Z DEMENCO

Poiščite ustanovo z nalepko na vhodu, kar pomeni, da so v njej zaposleni, ki so usposobljeni za pomoč osebam z demenco.

V mestu Laško boste takšno nalepko našli na vratih: HIŠE GENERACIJ LAŠKO (Savinjsko nabrežje 6), UPRAVNE ENOTE LAŠKO (Mestna ulica 2) in DOMA STAREJŠIH LAŠKO (Zdraviliška cesta 20).

Prav je, da smo pozorni do sočloveka, ki se znajde v trenutku kot ga opisuje Jaša L. Zlobec: »Je tisto, ko ne veš: ne kdo si, ne kje si, ne kdo so ljudje okoli tebe.« jih pa čutiš in zaznavaš svojo senzibilnostjo.

KAKO SE SPORAZUMEVATI Z OSEBO Z DEMENCO?

- PRISTOPAJMO prijazno in mirno

- GLEDAMO jo v oči
- pazimo na GOVORICO TELESJA, saj jo najbolje razume
- GOVORIMO jasno, razločno, z mirnim glasom, uporabljamo KRATKE in JASNE STAVKE
- uporabljamo VPRAŠANJA na »K«: kdo, kaj, kje, kako, kdaj, NIKOLI zakaj!!! (odgovor na zakaj zahteva utemeljitev, tega ni sposobna)
- NE silimo je v IZBIRO
- NE NASPROTUJEMO ji
- ob neprijetnih temah preusmerimo pogovor

»Pomembno je, da so ljudje okoli tebe prijazni. Potem je vse mogoče.« (iz knjige: Stari kralj v izgnanstvu)

6. sprehod za spomin smo zaokrožili z odprtjem razstave ljubiteljske fotografije Darje Grdina, ki je tokrat v Hiši generacij Laško razstavljala že tretjič. Darja ni samo ljubiteljska fotografinja, s svojimi talenti moderira razne prireditve in druge dogodke, igra v Gledališki skupini KUD Šmartno v Rožni dolini in v Lutkovni skupini Društva za medkulturno sodelovanje Gallus. Svojo razstavo Trenutki veselja je pospremila z mislijo Schopenhauerja: »Kadar se pojavi veselje, mu moramo odpreti vrata in okna, ker nikoli ne pride ob nepravem času«. Tudi narava z lepimi motivi, ki jih je v svoj fotografski objektiv ujela Darja, vedno znova razveseljuje ob ravno pravem času. Naše druženje pa je razveselil s skladbo Hokus Pokus Jakob Škorja, ki obiskuje 4. razred Glasbene šole Laško-Radeče, pri učiteljici Nevi Marn Hafner, drugače pa rad, s svojim saksofonom, zaigra skupaj z atijem, bratom, dedijem, bratrancem in s stricem.

Petra Kolšek, koordinatorka aktivnosti v Hiši generacij Laško

KITICE IZ HIŠE GENERACIJ LAŠKO NA KOROŠKEM

V sredo, 17. avgusta 2022, smo se klekljarice Hiše generacij Laško skupaj s sorodnimi društvi iz Zasavja odpravile proti Koroški na ogled razstave.

Društvo klekljaric Koroške, sekcije Črna na Koroškem so pripravile razstavo z naslovom »Ko čipka se v listje ujame«.

Dan je bil prečudovit ob druženju, klepetu in prelepih izdelkih.

Razstava je bila res vredna ogleda.

Marjana Jančič

PLESNI VRTEC HIŠE GENERACIJ LAŠKO

Plesne urice v Hiši generacij Laško so zopet zaživele. In to v kakšnem številu se nas je zbralo?! Še malo in bi bila dvorana naše Hiše generacij Laško premajhna za vse migajoče nogice in nasmejane obraze.

S Saro sva zelo veseli vseh novih in pogumnih plesalk ter že poznanih plesalk in plesalcev, ki smo jim sedli v srce.

Še naprej bomo ponudile plesnim črvekom sprostitev, s tem pa krepile telo in duha. Veliko se bomo smejali, delili objeme. Z gibi se učili izražanja, gibalnosti, ustvarjalnosti. Poskusili bomo biti pogumni in sami zaplesati ter pokazati, kaj vse znamo.

Hvala plesni črveki za zaupanje, vaš nalezljiv smeh – vsak ponedeljek je energijska bombica za cel teden.

Se vidimo!

Sara in Sabina

NAPOVEDNIK PRIHAJAJOČIH DOGODKOV V HIŠI GENERACIJ LAŠKO,

kjer ste dobrodošli mlada, srednja in zlata generacija, ki si želi kvalitetno preživeti svoj prosti čas preko različnih aktivnosti v medgeneracijskem sodelovanju:

KROMPIRJEVE POČITNICE S HIŠO GENERACIJ LAŠKO

- na brezplačnih druženjih, ki bodo potekala v dvorani Hiše generacij Laško, med 10. in 12. uro, bomo:
- v sredo, 2. novembra, izdelovali JESENSKI IRIS FOLDING (zgibanje in zlaganje papirnatih trakov v model poljubnega motiva),
- v četrtek, 3. novembra, si izdelali NETOPIRSKE in POŠASTNE IGRE ter v njih tekmovali za slastne bonbone,
- v petek, 4. novembra, prinesli predpasnike ter stopili v svet JESENSKE KUHARIJE.

BREZPLAČNO INDIVIDUALNO PRAVNO SVETOVANJE

v ponedeljek, 7. novembra in 5. decembra 2022. Za prosti termin obvezno pokličite v Hišo generacij Laško: 051-436-240 ali 03-734-18-80 ali pišite na: center.starejsih@siol.net

MEDNARODNI DAN PRIJAZNOSTI, 13. november

bo v znamenju drobnih kamenčkov z lepo mislijo, ki vas bodo v bližini Hiše generacij Laško nagovarjali, da jih vzamete - zase, za neznanca, prijatelja, soseda in mu ga pustite na okenski polici, pred vrati ipd. ter s tem naredite drobno dejanje prijaznosti zanj/zanjo ter zase. Ne iščimo prijaznost, bodimo mi tisti, ki jo z veseljem delimo.

EVROPSKI TEDEN ZMANJŠEVANJA ODPADKOV- PONOVA UPORABA TEKSTILA

Med 21. in 25. novembrom vabljeni v dvorano Hiše generacij Laško, kjer bodo razstavljeni izdelki, narejeni iz rabljenega tekstila, z namenom, da ozavešimo nujnost zmanjševanja količine odpadkov, ki jih proizvedemo kot potrošniki. Vabljeni pa tudi na delavnice, kjer se bomo naučili reciklirati tekstil, ki bi ga v nasprotnem primeru zavrgli:

- ponedeljek, 21. 11., ob 9. uri: SNEŽAKI, ZAJČKI, BUČKE in ŽOGICE IZ BOMBAŽNIH NOGAVIC,
- torek, 22. 11., ob 9. uri: ROŽE IZ NAJLON NOGAVIC,
- sredo, 23. 11., ob 9. uri: PLETENJE ADVENTNIH VENČKOV Z ZELENJEM IN TEKSTILOM,
- četrtek, 24. 11., ob 9. uri: OBLECIMO CVETLIČNE IN DRUGE LONČKE S TEKSTILOM,

Zahvala ob slovesu Toma Korošca

Po možganski kapi in nekajdnevne bivanju v Bolnišnici Celje je bil moj mož odpuščen v domačo oskrbo, kjer je do svoje smrti ostal še skoraj tri tedne. Potrebovala sem pomoč in se obrnila na Center za socialno delo Laško, Pomoč na domu. Brez negovalk, ki so prihajale k možu dvakrat dnevno, oskrba na domu ne bi bila mogoča. Njihovi strokovnosti, človečnosti in prijaznosti gre zahvala, da je nega na domu potekala tako kot je edino pravilno in zaželeno. Zdaj, ob slovesu moža, se zahvaljujem vsem, ki so mi stali ob strani in mi pomagali v teh težkih trenutkih. Iskrena hvala negovalkam, mojim prijateljicam Zvonki, Marjeti, Jerici, Petri, Tanji, Vikici, Branki in Darji.

Miroslava Korošec

- petek, 25. 11., ob 9. uri: VOŠČILNICE IN NOVOLETNI OKRASKI IZ BLAGA

17 LET HIŠE GENERACIJ LAŠKO, sredo, 30. november 2022

Ob 17. uri vas vabimo, da se nam pridružite ob medgeneracijsko obarvanem kulturnem programu ter druženju ob domačih dobrotah v dvorani Hiše generacij Laško.

ADVENTNI VENEC IN BOŽIČKOV NABIRALNIK

V času letošnjega adventa vas bo na brežini Hiše generacij Laško razveseljeval velik adventni venec, ki ga bodo spletle spretno roke prostovoljcev Hiše generacij Laško (v sredo, 23. 11., ob 9. uri - VABLJENI). Poleg venca pa bo stal tudi BOŽIČKOV NABIRALNIK, kamor lahko otroci (tudi tisti po srcu) oddate svoje pisemce, namenjeno Božičku. Na vsako pismo bo Božiček odpisal, zato ne pozabite napisati svojega naslova!

FOTO ČAROBNI KOTIČEK

V Hiši generacij Laško na široko odpiramo vrata domišljiji in v letošnjem adventu boste imeli priložnost, da se fotografirate - sami, ali vas fotografira naš fotograf (v tem primeru nas morate obvezno poklicati: 051-436-240) v čarobnem kotičku, ki se bo nahajal v dvorani Hiše generacij Laško.

MALA POZORNOST ZA VELIKO VESELJE

Kljub vsej tehnologiji in napredku je voščilo, napisano na roko, položeno v voščilnico in poslano po »navadni« pošti še vedno darilo, ki se ga razveseli vsak, še posebej v prazničnih dneh ob iztekajočem se letu.

Hiša generacij Laško se pridružuje, skupaj z vami, akciji MALA POZORNOST ZA VELIKO VESELJE, ki ga organizira DEOS Center starejših Notranje Gorice. Namen akcije je zbrati praznična voščila za starejše, ki bivajo v domovih in centrih za starejše po Sloveniji. Akciji se pridružite tako, da na roke, z velikimi črkami (pisanimi ali tiskanimi) napišete kratko voščilo, pozitivno misel. Če ste spretni in ustvarjalni, lahko voščilo položite v doma narejeno voščilnico, v nasprotnem primeru, pa bomo vaše voščilo v Hiši generacij Laško opremili z voščilnico.

Voščilnico z voščilom pošljite ali prinesite v Hišo generacij Laško (Savinjsko nabrežje 6, 3270 Laško) do vključno 1. 12. 2022.

Ne pozabite priložiti zraven svoje podatke (ime, priimek, naslov).

Če boste pri ustvarjanju naleteli na oviro (npr. zmanjka papir, lepilo, založite škarje ...) se obrnite na nas, z veseljem vam bomo pomagali.

ZAHVALA negovalkam in ostalim na Centru za socialno delo, Enoti Laško

Beseda hvala je premalo za voščilo ob 91-letnici, predvsem pa za delo, ki ste ga opravile zame. Starostniki se premalo zavedamo, kaj nam nudite. Lahko ste ponosne nase, da ste sprejele to delo, zato naj gredo vse čestitke vsem dobrim negovalkam.

Hvala tudi vsem, ki so pripomogli, da se je izpostavila ta oblika dela in ima podporo občinske oblasti. Veseli me, da je bil med njimi tudi moj mož Matevž Kolar, ki je pokojni že 12 let. Iz tega podatka lahko vidite, koliko let ste nam že posvetile.

Zato bodite zdrave in še naprej tako potrpežljive. Oprostite nam, če smo kdaj nerodni.

Včasih so rekli: ko starost dojde, veselje pojede. Zdaj pa lahko rečemo: ko starost dojde, veselje lahko ostane, saj nam nudijo pomoč negovalke prave iz sociale.

Ni lahko, a živeti je lepo.

Marija Kolar

AKTIVNOSTI V DOMU STAREJŠIH LAŠKO

V Domu starejših Laško smo hvaležni, da delujemo v okolju, ki nas sprejema in podpira ter sodeluje pri izvedbi aktivnosti za naše stanovalce. V sodelovanju z različnimi društvi, zavodi, klubi in posamezniki smo izpeljali mnoge dogodke s katerimi smo stanovalcem polepšali prosti čas.

V začetku meseca septembra nas je obiskala manjša skupina varovancev Nogometnega kluba Laško, ki so nam pod vodstvom trenerja Francija Privška predstavili njihove metode dela na treningih. Spoznali smo lahko, da so disciplina, trdo delo, vztrajnost in timski duh ključ do uspeha. Stanovalci so predstavitev z zanimanjem spremljali in imeli veliko vprašanj. Ena izmed stanovalk nam je tudi zaupala, da je pred dvajsetimi leti igrala nogomet v ženski reprezentanci, kar je bila za tiste časa prava redkost.

Obiskale so nas tudi predstavnice Zavoda Rajhenburške zanke, ki so za naše stanovalce, ki so na invalidskih vozičkih spletle čudovite odejice, ki jih bodo grele v hladnejših mesecih. Vse odejice so bile izdelane s srčnostjo in smo jih s hvaležnostjo sprejeli. Članicam Zavoda in njihovi predsednici gospe Širić se je pridružila tudi gospa Barbara Pirš iz Laškega, ki je Zavodu donirala 30 kilogramov volne. Vsem se iskreno zahvaljujemo za tako prijazno in srčno gesto, ki nas povezuje. V kolikor ima tudi, kdo od vas odvečno volno je Zavod Rajhenburške zanke pravi naslov za donacijo.

Vesli smo bili tudi obiska ljudskih pevk Taščice, članic KUD France Prešeren iz Vojnika in članov Kulturnega društva Ofirrovci in koledniki iz Laškega. Slednji so popestrili ličkanje, ki smo ga za stanovalce pripravili z željo, da ohranimo stare običaje. Da smo dogodek lahko izpeljali, je tudi letos zaslužna naše zaposlena Suzana Pušnik Aleš, ki se ji iskreno zahvaljujemo.

V sodelovanju s prostovoljci Hiše generacij Laško, učenci OŠ Laško in Debro ter vrtcem Debro smo teden mobilnosti obeležili z medgeneracijskim sprehodom. Veseli smo bili številčne udeležbe otrok in prostovoljcev, ki jim je mar za naše stanovalce. Skupaj smo se podali na sprehod do vrtca Debro, kjer so nas otroci z vzgojiteljicami presenetili z nastopom.

Mednarodni dan Alzheimerjeve bolezni pa smo obeležili z druženjem stanovalcev enote Spominčica, njihovih svojcev in zaposlenih. Stanovalci so nas pogostili s kruhom in pecivom, ki so ga spekli skupaj z zaposlenimi. V starosti nad 65 let ima demenco že vsak peti človek. V Sloveniji je obolenih več kot 32.000 oseb. Gre za bolezen, ki lahko prizadene vsakogar. Pomembno

je prepoznavanje prvih znakov in čim prejšnje ustrezno zdravljenje. Slogan letošnjega mednarodnega dne Alzheimerjeve bolezni je: »Skupaj lahko naredimo več.« V znak tega smo tudi letos združili moči s Hišo generacij in Zdravstvenim domom Laško ter skupaj pripravili predavanje za zainteresirano javnost. Prav tako smo na pobudo Hiše generacij sodelovali pri izdelavi »SPOMINČIC« - informativnih tablic, ki so bile postavljene na različnih lokacijah po Laškem. Na njih ste si lahko prebrali mnogo koristnih napotkov in dejstev o demenci, s čimer smo želi prispevati k oblikovanju demenci prijaznega okolja.

Ob 1. oktobru - mednarodnem dnevu starejših, ki ga letos obeležujemo že dvaintridesetič zapovrstjo, pa smo pripravili dvanajste tradicionalne športne igre stanovalcev, kjer so se med seboj pomerili v različnih zanimivih aktivnostih. Tekmovale so štiri skupine in vse so bile odlične, pomembno nalogo pa so imeli tudi stanovalci, ki so za tekmovalce navijali in jih spodbujali. Skupaj smo preživeli prijeten dan, ki nam bo ostal v lepem spominu.

V Sloveniji je 440.000 prebivalcev starejših od 65 let, zato je prav da temu namenimo posebno pozornost in ustvarjamo starosti prijazno okolje in družbo. Vabimo vas, da tudi vi s kakšno prijazno gesto razveselite katerega izmed starostnikov iz vašega okolja.

Janja Podkoritnik Kamenšek

DOGODKI V DRUŠTVU INVALIDOV RIMSKE TOPLICE

V začetku leta, ko se je še med nami na široko bohotal covid in smo bili omejeni na določene aktivnosti, smo se trudili, da svojim članom omogočimo, da se družimo in pogovorimo o težavah, ki so morale nastale v tem času. Društvo invalidov Rimske Toplice je bilo v prvem polletju leta 2022 aktivno na različnih področjih. Razdelili smo počitniške kapacitete, ki jih prejmemo od ZDIS-a za oddih in rekreacijo. V mesecu marcu smo imeli volilni zbor članov, izvolili smo novo predsedstvo, izvršni in nadzorni odbor. Po končanem zboru smo imeli pogostitev in druženje ter se pogovarjali s člani o njihovi problematiki.

Medicinska sestra nam je izmerila sladkor in holesterol v krvi. Izvedli bomo še eno merjenje, ki bo 30. novembra 2022. Obiskali smo tudi bolne ter

naše oskrbovance v domovih za ostarele za velikonočne praznike in jih skromno obdarili.

V maju smo organizirali srečanje in druženje invalidov na ekskurziji. Ogleдали smo si protokolarni grad Strmol na Gorenjskem in cerkev s samostanom v Adergasu. Tam nas je sprejel gospod župnik Slavko Kalan in nam predstavil zgodovino samostana ter cerkve. Pozdravil nas je tudi župan Občine Cerklje na Gorenjskem Franc Čebulj.

Aktivni smo bili tudi na športnem področju. Udeležili smo se tekmovanj, ki jih organizira ZDIS v šahu, streljanju, kegljanju in balinanju in na slednjem je ženska ekipa zasedla 2. mesto. Udeležili smo se druženja športnikov na Boču, kjer smo osvojili dve medalji. Ob praznovanju krajevnega praznika Rimskih Toplic smo or-

ganizirali tekmovanje v ruskem kegljanju in balinanju. Naši člani so se tekmovanja udeležili v znamenju druženja in zabave. V ruskem kegljanju smo bili šele 12., v balinanju nam je uspelo zasesti 3. mesto.

Na prireditvi »Rimske so fejest« smo se udeležili kuhanja golaža. Skupina, ki je kuhala golaž, je bila razglašena za dobitnico drugega mesta, čez deset dni pa je prišlo obvestilo, da so osvojili 5. mesto.

V mesecu juniju smo izvedli načrtovano petdnevno druženje z rekreacijo v slikovitem Strunjanu. Prijetno druženje smo nadgradili z večerjo, petjem in pripovedovanjem šal. Bilo nam je prav prijetno tako druženje kot plavanje v morju in bazenih ter sprehodi ob morju. Vse to nam je prehitro minilo.

To so dogodki prvega polletja. Upamo, da bomo s srečanji in tekmovanji lahko nadaljevali tudi v drugem polletju.

*Cvetka Teršek,
tajnica DI Rimske Toplice
Foto: Milena Počivalšek*

Uvajalno obdobje skupine Polžki

»Otročki« so prvič v svojem življenju prišli v vrtec. To je bil za njih nov košček sveta. Pred enajstimi meseci še v trebuščkih mamic, zdaj pa že na svoji novi celini. Spoznati, razi-

skati novo okolje, nove ljudi ni bilo enostavno; verjemite! Pustimo jim jokati, vendar jim ob tem stojimo ob strani, da se sami do konca ne zjočejo.

Odzovejo se na tople odzive in objeme. Slišijo prijazne in spoštljive besede.

Naši Polžki tudi zelo radi poslušajo glasbo in petje odraslih. Vrtijo se kot atomi, ko zaslišijo dobro glasbo. Če pa še ne hodijo, vstanejo ob opori in migajo z boki. Igra z žogo jim je zelo blizu, kar je vseh tudi vzgojiteljicam. Veliko časa preživijo na sončku, na svežem zraku, kar jim zelo koristi.

Vseh jim je, ko sami kaj odkrijejo in dosežejo v igralnih kotičkih, da se veselimo z njimi, da jih opazimo. S tem mislim, da se krepi njihova čustveno socialna varnost na sekundarni ravni.

Melita Kruhar

Vrtec Debro in NK Laško

V vrtcu Debro se ves čas nekaj dogaja. Že mesec september je poln dogodivščin in raznih iger, srečanj z različni-

mi zunanjimi sodelavci. V četrtek, 15. 9. 2022, smo imeli predstavitev »pravega nogometa« za najmlajše. Obiskali so nas trenerji NK Laško in v šolski telovadnici otrokom predstavili osnove nogometa.

Zanimive so jim bile že igre za ogrevanje, tek med stožci, poskoki čez ovire in seveda so komaj čakali, da so lahko brcali žoge v gol. Nasmeški na otroških obrazih so pokazali vse, ko se je žoga skotalila v gol.

Bilo je zanimivo in nekaj novega, koristnega za vse nas. V našem oddelku Luna že imamo dva prava »nogometaša«, ki obiskujeta NK Laško in verjamem, da bo po tej predstavitvi še kdo dobil veselje in korajžo. Bliža se mesec oktober in z njim teden otroka, katerega geslo se glasi: »SKUPAJ SE IMAMO DOBRO«. Naj nam bo vodilo za celo leto in z veseljem sodelujemo z vsemi zunanjimi strokovnjaki, ki so nam pripravljeni v vrtcu pokazati kaj novega in s tem polepšati otrokom vsakdan. Dobrodošli!

Brigita Lončar, dipl. vzg.

Kolesarsko popoldne

Enkrat na leto združimo moči in na glas pozovemo k spremembi potovalnih navad. Zato smo v ta namen v sklopu Evropskega tedna mobilnosti, ki je potekal od 16. do 22. septembra, na enoti Sedraž izvedli skupno popoldansko srečanje staršev in otrok.

Ob dnevu brez avtomobila na dan 22. septembra smo otroke povabili, da s seboj pripeljejo svoja vozila (kolesa, pogonjalčke, skiroje, trikolesnike ...). Pred preizkušanjem kolesarskih spretnosti so otroci s pomočjo kamišibaj gledališča prisluhnili zgodbi o rački in kolesu ter spoznali primerno opremo, ki jo mora imeti vsak kolesar. Sledila je vožnja s pre-

voznimi sredstvi, najpomembnejša oprema pa je bila seveda čelada. Otroci so se previdno, drug za drugim odpeljali za vzgojiteljico Natašo, ki je otvorila naš prometni poligon, pri tem pa pozorno opazovali in se ravnali po prometnih znakih.

Poligon je bil speljan po šolskem igrišču in tudi po pravi cesti. Ob koncu srečanja pa je mlade voznike čakala podelitev vozniških izpitov.

Mali in veliki iz enote Sedraž

Gozdni škratki

Miške smo že drugo leto vključene v Mrežo gozdnih vrtcev in šol Slovenije. Prvo leto smo delali manjše korake, smo še malce raziskovali, v letošnjem letu, pa smo že kar pogumno zakorakali v raziskovanje gozda.

Zavedati se moramo, kako pomemben je čas preživet z otrokom, še posebej čas, ki ga skupaj preživimo v naravi. Jesenski čas nam ponuja veliko možnosti za preživljanje časa v naravnem okolju. Gozd ponuja najmlajšim otrokom pristno in kvaliteto igro v naravi, mlajši kot so otroci, bolj spontano raziskujejo naravo, v naravi tudi hitro najdejo naravne igrače (si poiščejo naravni tobogan, storži lahko postanejo žoge, izdelajo slike iz jesenskega listja in plodov ...) in tako razvijajo lastno ustvarjalnost.

In kako so otroci iz skupine Miške raziskovali jesenski gozd? Bližnja okolica nam ponuja veliko možnosti za raziskovanje, v gozd se podamo vsaj enkrat na teden in tam preživimo dopoldan. Bodisi kot usmerjeno dejavnost iz področja gibanja, narave, umetnosti, matematike, družbe in jezika (iskanje jesenskih plodov, prepoznavanje jesenskih barv, preskakovanje ovir iz naravnih materialov, hoja po podrtem drevesu, štetje jesenskih plodov, ki jih najdemo po poti, frotaž ...) ali prosto igro. Tudi vreme ni ovira za obisk gozda! Ni slabega vremena, je samo neprimerna oprema.

*Miške
z Mojco in Matejo*

»Oj, lepo je res na deželi«

Jesen je čas za pripravo ozimnice in različna opravila, povezana s tem. Tudi v vrtcu Jurklošter smo poskrbeli za del ozimnice, saj smo se lotili kuhanja slastne marmelade. Otroci so z veseljem pomagali pri pripravi sadja, ki smo ga najprej malo pokuhali, vmes spasirali ter nato nadaljevali s kuhanjem. Na koncu smo s kuhano marmelado napolnili kozarčke, ki smo jih opremili z listki. Vsak otrok je odnesel svoj kozarček marmelade domov, preostanek marmelade pa smo shranili in jo bomo porabili za mazanje slastnih palačink na praznovanju VESELE JESENI. Vsi otroci so bili istega mnenja, da se najboljša marmelada kuha v vrtcu.

Kuhanje marmelade pa ni bilo naše edino jesensko opravilo. Ker se naš vrtec nahaja blizu kmetij oziroma podeželja, nas je zanimalo tudi, kako so včasih ličkali koruzo. Odšli smo na igrišče, kjer nas je čakalo presenečenje – velik kup koruze, ki je čakala na pridne roke, ki jo bodo ličkale, česar so se otroci lotili z velikim navdušenjem. Ko je bila vsa koruza zličkana, smo jo povezali v pare ter z njimi okrasili ograjo igrišča in terase vrtca. Zavrgli pa nismo niti ličja, saj ga bomo porabili za izdelovanje jesenske dekoracije. V naslednjih dneh nas namreč čaka še spoznavanje nekaterih drugih jesenskih opravil.

Lepo je, da vzgajamo otroke tako, da se zavedajo pomena zdrave domače hrane ter ohranjanja ljudskih običajev, saj bodo drugače utonili v pozabo, s tem pa

tudi zavedanje, kako so se naši predniki morali potruditi, da so si pridelali hrano zase in za svojo družino.

Ker pa so vsa ta opravila vesela in so v takem vzdušju potekala tudi včasih, smo si tudi mi prepevali različne pesmi in ena izmed njih je bila naslednja:

*»Oj, lepo je res na deželi,
kjer hišca na samem stoji.
Okol' so pa hribčki zeleni,
to mene najbolj veseli.
Vsak kmetič 'ma svoje veselje,
če pridno, pošteno živi.
Čez dan si zažvižga, zapoje,
zvečer pa prav sladko zaspi.«*

(Ljudska)

*Vzgojiteljici Jasmina Perc
in Zlatka Vešligaj*

Pozdravljen gozd, mi smo pripravljeni ...

Prihajamo iz čudovitega kraja, ki se nahaja stran od mestnega vrveža in je vpet v naravnem okolju, obdanem z gozdovi in travniki. Tudi ime naše skupine spominja na to. Smo »SOVICE« in tudi sova je gozdna žival. V letošnjem letu smo se pridružili »Mreži gozdnih vrtcev« in to bomo zajemali z veliko »žlico«. Dejavnosti, ki smo jih sedaj izvajali v igralnici, bomo prenesli v naravo, gozd in travnik.

Učenje gibalne pesmice

Sprehod v dežju

Izkoristili bomo vse, kar nam ponuja narava. Ta bo postala učilnica za učenje, motivacijo, igro ali zgolj druženje s prijatelji. Za nas ne bodo ovira niti vreme niti letni časi. Vse bomo izkoristili sebi v prid in iz tega izluščili vse, kar se bo dalo, ker vemo, da bo to pozitivno vplivalo na naše počutje, zdravje in dobro voljo. Pri vsem tem pa bomo dobro ozaveščeni za trajnostni razvoj preko izkustvenega učenja o vseh naravnih danostih, ki nam jih ponuja naravno okolje.

Pravijo, da je gozd najlepša učilnica in vir idej, v katerem se skriva vse in še več.

Joga pod drevesom

Da otrok lahko goji misli, da ima svobodo in daljavo, mu moramo zagotoviti primeren učni prostor. Najbolj primeren učni prostor je gozd, kjer otrok lahko opazuje, pridobiva nova doživetja in vtise. Gozd te usmerja k tvoji lastni naravi, kjer najdeš sebe v odnosu do snovi. Zaprt učni prostor ne more zagotoviti toliko ponotranjenega znanja kot učni prostor v naravi (Šubic, 2012).

»Sovice« z Anjo in Vesno

Vir:

Šubic, J. (2012). Gozd kot učilnica za vse predmete otrok vseh starosti. *Trajnostni razvoj*, 6(172), 81-82.

Prvi šolski dan na PŠ Vrh nad Laškim

Kdor čaka, dočaka pravi pregovor in tudi mi smo ga (jih) dočakali. Prvi šolski dan, seveda. Čeprav sončnih žarkov nismo dočakali, nam to ni pokvarilo prijetnega in slavnostnega vzdušja. Šolski prag podružnične šole Vrh nad Laškim je prvega septembra prestopilo 25 pogumnih učencev od 1. do 5. razreda, med njimi šest prvošolcev, ki so se radovedno podali v svet znanja, pisanja, iger in novih prijateljev.

S spodbudnimi besedami so jih v novo obdobje pospremili ravnatelj, gospod

Marko Sajko, učiteljice Karmen Povh, Cvetka Teršek, Jasna Lapornik, Saša Nemec Tahirovič, Katarina Lokošek ter pomočnik ravnateljice Glasbene šole Laško-Radeče, gospod Marko Razboršek.

Starejši učenci so jih toplo sprejeli in jih ob petju pospremili do njihove učilnice. Učiteljica Karmen jih je začarala s čarobnim prahom.

In kaj bi bil prvi šolski dan brez tortice? Ta je prvošolčke čakala na koncu našega druženja. Poslovili smo se, a le za kratek čas. Naslednji dan je učence čakala že »prava« šola.

Dragi prvošolci in ostali učenci. Učiteljice se veselimo šolskega leta, ki je pred nami. Verjamemo, da ga bomo skupaj oplemenitili z uspešno opravljenimi izdigi, medsebojno pomočjo, zaupanjem, razumevanjem, prijateljstvom in dobro voljo.

Naj vas skozi šolsko leto vsak dan spremlja modrost medvedka Puja: **«Obljubi mi, da si boš za vedno zapomnil, da si pogumnejši, kot verjameš, močnejši, kot izgledaš, in pametnejši, kot misliš.»** Srečno.

Kolektiv PŠ Vrh nad Laškim

70 let šole na »Vili« in 180 let šolstva v Zidanem Mostu

Šola v domačem kraju je prostor, ki združuje veliko ljudi - otroke, starše, učitelje, krajanje. Je temelj za napredek domačega kraja in tega so se zavedale mnoge generacije pred nami. Z izgradnjo železnice je Zidani Most še pridobil na pomembnosti in tako se je pokazala tudi potreba po sistemiziranem šolanju otrok.

V letošnjem šolskem letu smo 9. 6. 2022 praznovali 70 let naše šole in obeležili 180-letnico šolstva v Zidanem Mostu.

V šolski avli, kjer je potekala prireditev, se je poleg župana Franca Zdolška, ravnateljev naše in sosednjih šol in vrtca, predstavnikov KS, krajevnih društev, predstavnikov sveta zavoda, nekdanjih učiteljev, učencev in staršev zbralo veliko ljudi. Otroci naše šole in vrtca, bivši učenci in šolski band AART so s plesom, recitacijami, igro in glasbo predstavili šolo nekoč in danes. S prisrčnim programom so popestrili prireditev in obudili spomine na šolske dni. Pomen šole za kraj, pridobitve in prenovo nekaterih prostorov v zadnjih letih ter čestitke ob praznova-

Foto: Lilijana Ratej

nju obletnice, sta v svojem govoru poudarila tudi župan Franc Zdolšek in ravnatelj OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice Andrej Podpečan.

V zgornji avli šole je bila na ogled tudi razstava fotografij številnih generacij otrok, stari učni pripomočki, učbeniki, zvezki in zanimivosti iz obdobja gradnje in otvoritve šole pred 70 leti. Mnogi obiskovalci so se našli na fotografijah in v sproščenem klepetu ob ogledu razstave obujali spomine na svojo mladost.

Foto: Jasmina Oblak

Ob vhodu v šolo smo na stojnici ponudili drobne spominske unikatne izdelke, ki smo jih ustvarjali pri pouku, dnevih dejavnosti in v podaljšanem bivanju. Z zbranimi prostovoljnimi prispevki bomo obogatili našo novo šolsko knjižnico, ki smo jo pridobili v tem šolskem letu.

Ob tej priložnosti smo izdali tudi e-publikacijo, ki je dostopna preko QR kode, ki so jo dobili vsi obiskovalci v posebni zloženki.

Številni gostje, ki so obiskali našo prireditev in pohvale našim otrokom, so dokaz dobrega sodelovanja šole s krajem. Želimo si, da bo tudi prihodnost šole v Zidanem Mostu svetla in optimistična.

Mirica Štaut

Začetek šolskega leta vedno pomeni tudi nove začetke - učenci, ki se z glasbo in plesom srečujejo prvo leto zaznavajo nove začetke v polnem pomenu, za ostale učence pa pomeni začetek šolskega leta priložnost za nove izzive.

A hkrati novo šolsko leto ponuja tudi zaslužene potrditve lanskoletnega dela.

Uspešno zaključen Earsmus+ projekt »ErasMUSica – glasba ohranja in bogati vezi«, ki smo ga izpeljali v sodelovanju z Glasbeno matico Julijske krajine, Italija, je pomenil pomemben doprinos tako za vključene učence kot tudi učitelje. Neposredno je v projektu sodelovalo več kot 80 udeležencev. Posredno pa je k projektu pristopila in ga podprla celotna šola. Učitelji so tekom šolskega leta načrtno vključevali ljudsko temati-

SODOBNI PLES 3. RAZRED
"Ura teče, nič ne reče"

PLESNA PRIPRAVNICA 2
"Kdor prvi pride, prvi melje/pleše"

SODOBNI PLES 4.a RAZRED
"Kjer osel leži, dlako pusti"

Mija Razboršek
"Ki=krpasta izpoved"

ko v učni proces in nastala je vrsta zanimivih tematsko raznolikih nastopov.

Celoten projekt je bil ovit v koncept ljudske glasbe in plesa in je ponudil skupno muziciranje v Italiji in Sloveniji. Rezultat večmesečnega glasbeno-

-plesnega dela pa so bili trije koncerti, na katerih smo razširjali našo ustvarjalno delo na ljudsko izročilo med obiskovalce. Zastavljeni cilji so bili za nas več kot doseženi. Poleg glasbeno plesnih priredb in novo nastalih skladb, ki smo jih v ta namen ustvarili in jih bomo z veseljem uporabili tudi v prihodnje, pa pri tovrstnih sodelovanjih največ štejejo širina, izkušnje in nova poznanstva, ki smo jih preko medkulturnega sodelovanja pridobili.

Lanskoletni uspehi plesalcev, ki so se preko dveh strokovnih selekcij uvrstili na državni nivo, se prav tako rezultirajo sedaj v jesenskih začetkih. Na Festival otroških plesnih skupin »Pika miga«, ki je potekalo v Velenju 8. in 9. 10. 2022 so se uvrstile najboljše plesne skupine iz cele Slovenije in iz našega plesnega oddelka se bodo predstavili: PLESNA PRIPRAVNICA 2 s koreografijo »Kdor

prvi pride, prvi melje/pleše», SODOBNI PLES 3. razred s koreografijo »Ura teče, nič ne reče«, SODOBNI PLES 4. a razred s koreografijo »Kjer osel leži, dlako pusti« in Mija Razboršek je bila s svojo miniaturo »KI=krpasta izpoved« izbrana iz miniaturnega državnega tekmo-

vanja OPUS 1. Uvrstitev na državnem nivo pomeni prejetje zlatega priznanja, za kar našim plesalcem in mentoricam Nikiti Omerzu in Špeli Medved iskreno čestitamo.

Vsi zaposleni se z veseljem oziramo k prihajajočim izzivom in si želimo, da se

v katerem izmed zastavljenih prireditev najdemo tudi za vami. Vabljeni, da spremljate koledar dogodkov na naši spletni strani: www.gslasko-radece.si.

Z glasbo v srcu.

Marko Razboršek

Društvo ŠMOCL aktivno na številnih področjih

Delavnica robotike v Otročjem centru

Kot običajno se tudi pri nas s pričetkom novega šolskega leta začnejo številne dejavnosti, praktično za vse generacije in na številnih področjih. V prostorih Društva ŠMOCL so aktivni številni glasbeniki in ustvarjalci, ki so tudi v preteklem obdobju izdali kar nekaj avtorskih del. V prostorih Otročjega centra kino Laško so stekle že številne dejavnosti, rekreacije, pilates, ples, robotika, petje, razna predavanja, tečaji in delavnice. Poleti smo bili zelo aktivni na področju organizacije dogodkov, kot so otroški festival Pisani balon, glasbeni festival Metaljot Raspljot, v sodelovanju s Turističnim društvom Laško smo organi-

Odbojkarski turnir v Rečici

ziralih nostalgično-kulinaričen dogodek GuštFest in brezplačen koncert Majde in Marjana Petana kot zahvala lokalni skupnosti ter Mavrične dežele, ki v sklopu Piva in cvetja ponuja našim najmlajšim številne predstave, animacije in delavnice.

Sredi avgusta smo v Rečici pri Laškem organizirali turnir v odbojki, tako da so na svoj račun prišli tudi tisti, ki se radi športno udeležujejo. Na turnirju je sodelovalo kar šest ekip, pri čemer poleg rekreacije, ni manjkalo niti kvalitetno medgeneracijsko druženje – torej za vsakega nekaj.

MMC TV Laško prisoten na številnih dogodkih

V sklopu MMC TV Laško smo obeležili kar nekaj pomembnih dogodkov, še posebej tistih, ki se tičejo lokalnih društev in posameznikov. V cerkvi Antona Martina Slomška v Rečici pri Laškem smo bili priča odličnem nastopu Laščana Dejana Kušerja, ki vsekakor velja za pravega virtuozna na harmoniki. V Slovenski filharmoniji smo bili z ekipo MMC TV Laško prisotni na zaključnem koncertu Musice Creative, kjer se je kot dirigent predstavil domačin Gašper Salobir. V Kulturnem centru Laško pa smo obeležili dve pomembni obletnici, in sicer 30-letnico Mešanega pevskega zbora Koral ter častitljivo 120-letnico Čebelarskega društva Laško – vse dogodke, si lahko v celoti ogledate na Youtube kanalu oz. na spletni strani MMC TV Laško.

Dejan Kušer v cerkvi Antona Martina Slomška v Rečici

Boštjan Klemenčič
Foto: MMC TV Laško in Jurij Šuhel

Gašper Salobir na zaključnem koncertu Musice Creative

Poletni dogodki

Za nami je pestro, športno obarvano poletje. Organizirali smo izlet v WakePark Dooplek, s PD Laško smo se odpravili na 3152 m visok Piz Boè v Dolomitih in se v okviru Aquasplash-a družili na kopališču Aqua Roma, kjer je potekal turnir v odbojki, gostilniški triatlon in nočno kopanje. Za dobro vzdušje na slednjem je poskrbel DJ Lliyin.

Blaž Lenko
Foto: Simon Božič

Razstava 18. fotografskega natečaja kLAK na temo Vzponi

V letošnjem letu smo v okviru 18. fotografskega natečaja kLAK sprejemali fotografije in opuse različnih avtorjev, ki so jih letos sestavljali študentje, dijaki in osnovnošolci. S ponosom lahko pritrdimo, da sodelujoči prihajajo z vseh koncev Slovenije. Skupno smo letos prejeli preko 30 fotografij. Osrednji izziv letošnjega natečaja je bil s fotografskim objektivom ujeti vzpone. Zmagovalne in izbrane fotografije bodo prikazane na fotografski razstavi v Muzeju Laško od petka, 14. oktobra, do ponedeljka, 31. oktobra.

Strokovno žirijo, ki je ocenila prejeta dela in izbrala zmagovalce, so zastopali Žiga Gričnik (fotograf, Društvo fotografov Svit), Matjaž Očko (M2O, House of M2O) in Rok Deželak (fotograf, RD2 Photography).

Jakob Pirš

Članstvo v Laškem akademskem klubu

Biti član LAK-a pomeni, da si deležen številnih ugodnosti in subvencij. V člani se lahko vsak študent in dijak iz upravne enote Laško. Zate organiziramo mnogo projektov in dogodkov, katerih se lahko udeležiš ceneje ali celo zastonj. Področja, kjer organiziramo so: **izobraževanje** (tečaji – kuharski, jezikovni), **sociala** (enkratna štipendija, dobrodelni kilometri), **kultura** (fotografski natečaj - kLAK), **šport** (smučanje, joga, rekreacija, karting) in **zabava** (tradicionalni akademski ples, koncerti, izleti in zabave).

Poleg tega na mesečni ravni prejemaš številne ugodnosti kot so kuponi, cenejše karte, popusti in povračila stroškov. Pod ugodnosti, ki jih lahko prevzameš vsak mesec spadajo:

- kuponček za brezplačno članarino v Knjižnici Laško,
- 2 x kupon za Pivnico Savinja ali Hotel Špica,
- 2 x kupon za Cineplexx,
- 2 x kupon v vrednosti 5 € za Thermano Laško s 50 % popustom in 25 % popust za fitnes,
- cenejše karting karte,
- cenejše smučarske karte za Roglo in Krvavec,
- cenejše karte za Fitnes Rimske Toplice,
- brezplačno tiskanje,
- vračilo stroškov za cepljenje do 30 €*,
- vračilo stroškov vezave zaključnih del do 30 €*,
- darila za člane.

Članstvo je popolnoma brezplačno in brez obveznosti! Včlaniš se lahko v času uradnih ur v naših prostorih ali pa kar preko spletne strani www.drustvo-lak.si/postani-clan

Barbara Lapornik

Napovednik jesenskih dogodkov

- Petek, 21. 10. – Pub Quiz v pivnici hotela Špica
- Ponedeljek, 24. 10. – Začetek zbiranja prijav za »Enkratne štipendije«
- Sobota, 5. 11. – Začetek zimske rekreacije v telovadnici OŠ Laško
- Sobota, 19. 11. – Izlet po mikro pivovarnah

100 LET PLANINSKEGA DRUŠTVA LAŠKO

V soboto, 27. avgusta, je na Šmohorju potekala glavna proslava ob 100. obletnici Planinskega društva Laško in 70 let koče na Šmohorju. Pohodnike in pohodnice je pričakalo sončno dopoldne na Planinskem domu na Šmohorju.

Po uvodnem nagovoru napovedovalke Mojce Knez Jovan je udeležence prireditve pozdravil predsednik Planinskega društva Laško Jurij Videc. Nato pa predal besedo županu Občine Laško Francu Zdolšku, ki je čestital društvu ob 100. obletnici in izpostavil uspešno sodelovanje občine s planinskim društvom. Glavni govorec na prireditvi je bil Andrej Mavri, ki je ob 100-letnici Planinskega društva Laško napisal knjigo Stoletje laških planincev. V govoru je na kratko predstavil, kaj vse se je dogajalo v teh letih s Planinskim društvom Laško in Planinskim domom na Šmohorju.

Na prireditvi je navzoče pozdravil tudi podpredsednik Planinske zveze Slovenije Jožef Bobovnik ter ob tej priložnosti podelil priznanja laškimi planincem. Zlati častni znak PZS je prejel Roman Mavri, srebrni častni znak PZS so prejeli Cve-

to Brod, Marko Mavri, Andrej Mavri in Jože Videc, bronasti častni znak PZS pa je prejel Damjan Kolšek.

Po uradnem delu je udeležence pričakal pravi »planinski« golaž izpod rok To-

maža Krpiča, za zabavo pa je poskrbel ansambel Vihar.

*Foto: PD Laško
in PD Brežice*

Z veseljem hodim
PO LASKIH POTEH

Start
ob 9.00
 Valvasorjev trg,
 pred TIC-em Laško

POHOD
 PO TRŠKIH MEJAH LAŠKEGA
 SOBOTA, 5. 11. 2022

Organizator:
 Planinsko društvo Laško
 v sodelovanju s
 STIK-om Laško in
 Občino Laško

Pokrovitelj dogodka:
 Krajevna skupnost Laško

www.lasko.info, Po laških poteh

KK ZLATOROG POGUMNO V NOVO SEZONO

Z mesecem oktobrom se začne nova sezona 1. slovenske košarkarske lige, katere del bo tudi letos Košarkarski klub Zlatorog Laško. Po zahtevni pretekli sezoni, s katero v klubu ne moremo biti zadovoljni, smo v začetek letošnje sezone vstopili bolj optimistično - po sklenitvi sodelovanja z izkušenim trenerjem **Alešem Pipanom** je cilj ekipe, ki je letos sestavljena iz večinoma zelo mladih fantov z nekaj izkušenejšimi igralci, uvrstitev v četrtfinale državnega prvenstva.

Vabilo na prvo domače srečanje in nakup letne vstopnice

Prvo domače srečanje bo članska zasedba KK Zlatorog odigrala v **soboto**,

29. 10. ob 13. uri v dvorani Tri lilije, ko v goste prihaja ekipa GGD Šenčur – **vstop na prvo domače srečanje bo za vse obiskovalce prost!** Ob tem vas vljudno vabimo tudi k nakupu letne vstopnice* za vsa domača srečanja - nakup letne vstopnice bo možen na vseh domačih tekmah, prav tako pa lahko nakup opravite preko spleta**, in sicer:

Otroci, dijaki, študenti Cena: 25,00 EUR	Odrasli Cena: 50,00 EUR
	

* Z nakupom letne vstopnice poravnate tudi letno članarino za vaše članstvo v društvu KK Zlatorog. Če še niste član društva, je za včla-

nitev potreben podpis pristopne izjave, ki jo lahko podpišete pred vsako domačo tekmo oz. v pisarni kluba.

** V primeru spletnega nakupa nam po urejenem nakazilu zneska na e-mail naslov info@kkzlatorog.si posredujte potrdilo o plačilu in letno vstopnico boste lahko prevzeli v klubski pisarni ali na domačih tekmah.

Kadetski državni podprvaki ter kar trije člani KK Zlatorog v kadetski reprezentanci Slovenije

Kadetska ekipa (kategorija U17 let) KK Zlatorog je v pretekli sezoni zabeležila imeniten uspeh, in sicer so se fantje okitili z naslovom državnih podprvakov. Letošnje poletje pa je v Španiji potekalo tudi svetovno prvenstvo za fante do 17 let, na katerem so barve Slovenije zastopali trije člani KK Zlatorog: **Filip Pirš, Nik Urbanija in Blaž Tratar**. Reprezentanca Slovenije je ob dobrih predstavah vseh treh članov Zlatoroga osvojila končno 7. mesto, vsi trije mladi reprezentanti pa bodo v prihajajoči sezoni del članske ekipe KK Zlatorog.

Vabilo k vpisu v krožek »Igriva košarka« in mladinske selekcije KK Zlatorog

Tudi v letošnjem šolskem letu KK Zlatorog organizira krožek »Igriva košarka«, namenjen našim najmlajšim. Vpis v krožek je možen za vse otroke od prvega razreda osnovne šole dalje in je namenjen tako fantom, kot tudi dekletom. K vpisu pa prav lepo vabimo tudi osnovnošolce višjih razredov, ki se lahko priključijo selekciji, skladni z njihovo starostno skupino. Za dodatne informacije o vpisu se lahko obrnete na info@kkzlatorog.si.

Anže Siljan, KK Zlatorog

OBČINSKO PRVENSTVO V TENISU 2022

Tenis klub Marija Gradec Laško je tudi letos v začetku septembra organiziral Občinsko prvenstvo v tenisu. Tekmovanje je potekalo na starih igriščih v Marija Gradcu, udeležilo pa se ga je 12 teniških igralcev. Ženski del prvenstva je zaradi premajhnega števila prijavljenih žal odpadel. Bilo pa je prikazanih nekaj dobrih, zanimivih in tudi kvalitetnih dvbojev.

Občinski prvak za leto 2022 je, ob odsotnosti starega prvaka Aleksandra Grešaka, postal **Jure Ivšek**, ki je v finalu z rezultatom 6:4, 1:6, 10:5 premagal **Alfreda Juričiča**. Tretje mesto je osvojil **Zdenko Leljak**, ki je s 6:3 in 6:2 premagal **Zdravka Aleksovskega**.

Teniški klub Marija Gradec Laško se zahvaljuje vsem za udeležbo in vabi vse ljubitelje tenisa, da se pridružijo klubu.

Zdenko Leljak

SD CELJSKA ČETA MALA BREZA: POSODOBITEV STRELIŠČA IN TURNIR V KOŠARKI

Strelsko društvo Celjska četa Mala Breza ne prekinjeno deluje že od leta 1955 in vse od postavitve osnovnega objekta za delovanje društva leta 1969 ter do danes se je strelišče razširilo iz 5 strelskih linij na 9 ter imelo vmes le nekaj kozmetičnih popravkov. Osnova delovanja je vseskozi ostala na papirnatih tarčah, katere je zob časa prehitel, saj so vsa društva v Sloveniji, ki se resno ukvarjajo s streljanjem z zračnim orožjem, prešla na elektronske tarče. Na podlagi navedenega smo bili primorani, da smo poiskali vse alternativne možnosti, da bi strelišče posodobili z elektroniko. Stroški investicije so bili za naše društvo zelo veliki oziroma težko dosegljivi, vendar nam je s pomočjo Občine Laško, sponzorjev, privarčevanih lastnih sredstev in prostovoljnega prispevka članov ter njihovega prostovoljnega dela uspelo strelišče pripeljati do točke, ko je pripravljeno za treninge in organizacijo strelskih tekmovanj.

Ob tej priložnosti se **zahvaljujemo** Občini Laško, generalnemu sponzorju MONTING SK, d. o. o., ter sponzorjem GV TRADE, d. o. o., OVOS, d. o. o., Boštjan Knafelc, s. p., Montpreis, d. o. o., Delta Matjaž Knez, s. p., M&R mont, Roman Marot, s. p., TESAR-

Strelske linije 1-4 prej in sedaj

STVO-KROVSTVO Ivan Videc, s. p. in AVTOPREVOZNIŠTVO in storitve Blaž Videc, s. p., vsem članom za prostovoljne prispevke in prostovoljno opravljeno delo ter Franciju Dernaču za pomoč pri ureditvi električne inštalacije. Posebna zahvala je namenjena članu **Cvetku Privšku**, ki je prevzel ter uspešno zaključil projekt vgradnje tarč.

Sedaj ste na vrsti vsi strelci ter drugi člani, da tako marljivo trenirate še naprej ter uporabljate novo pridobitev, ki je primerljiva s konkurenco ter vam tako omogoča optimalne treninge. Ob tem vabimo vse zainteresirane, predvsem pa mlajše, da se nam pridružite na treningih, ki potekajo ob torkih in petkih, ter tako postanete nepogrešljiv člen v našem društvu.

Velja omeniti še, da je na zadnjem državnem prvenstvu, ki je potekalo v Ljubljani, iz našega društva sodelovalo 8 strelcev, kar je rekordna udeležba z naše strani. Največ znanja in zbranosti je ta dan pokazal **Nik Benkič** z zračno pištolo, saj je v kategoriji starejših dečkov pos-

tal **državni prvak**, za kar mu še enkrat iskreno čestitamo. Tudi v sezono 2022/23 vstopamo z rekordno udeležbo v državnih ligah, saj bomo s standard puško in pištolo nastopali v prvi ligi. Zelo uspešno pa nastopamo tudi v poletni ligi z zračnim orožjem.

Poleg strelskega področja ostajamo aktivni tudi v drugih športih. Tako smo v soboto, 3. septembra, organizirali tradicionalni **košarkarski turnir**, ki se ga je udeležilo osem ekip iz občine Laško ter sosednjih občin. Zmagovalec turnirja je drugič zapored postala ekipa iz **Kasaz**, sledila je ekipa SK Breze Telemach, po zelo dolgem času je na oder za zmagovalce stopila tudi domača ekipa iz Male Breze, ki je za tretje mesto premagala ekipo Fantov z vseh hribov. Čestitke vsem, ki so stopili na zmagovalni oder ter vsem ostalim, ki so pokazali voljo po sodelovanju in druženju. Zahvala KS Šentrupert za pomoč pri pogostitvi, vsem sponzorjem ter članom za pomoč pri organizaciji dogodka.

Marjan Ocvirk

STRELSKO DRUŠTVO DUŠAN POŽENEL REČICA

Državno prvenstvo pištola 25 M

V dveh zaporednih koncih tedna organizirati mednarodno tekmovanje in vrhunec sezone za slovenske tekmovalce? Izziv sprejet!

In opravljen - z odliko.

Po več kot odlični organizaciji tekmovanja Lapua European Cup je bilo pred nami državno prvenstvo (2. - 4. september). Naj kar takoj povemo - letos je bilo prijavljenih rekordno število tekmovalcev (95)! Prav zaradi tega smo s tekmovanjem začeli že v petek. Tako so državno prvenstvo otvorile članice in kadeti. Nadaljevali smo v soboto zjutraj - kadetinke, mladinci, mladinke (pištola 25 m) in člani (pištola središčni vžig). Sledila je otvoritev državnega prvenstva in podelitev medalj in pokalov najboljšim v prvih disciplinah. Popoldan so člani opravili še tekmovanje standard pištola. Nedelja pa je bil dan za hitrostrelni pištolo. Kljub slabi vremenski napovedi je bilo še vreme na naši strani.

O Europea Lapua Cup in uspehu naših dveh članov

European Lapua Cup je tekmovanje v neolimpijskih disciplinah s pištolo na 25 metrov. Strelci, ki tekmujejo v teh dveh disciplinah - center fire pistol (pištola središčni vžig) in standard pistol (standard pištola) - imajo tako dodatne dogodke in možnosti tekmovanj. Tekmovanje je sestavljeno iz 4 kvalifikacijskih krogov in finala. Kvalifikacijski krogi potekajo med aprilom in avgustom, finale je septembra. Pravico nastopa v finalu dobijo najboljši štirje strelci finala prejšnjega leta in prvi štirje v vsaki disciplini vsakega kroga Lapua Cup tekočega leta. V vsaki disciplini torej 20 tekmovalcev. Letošnje kvalifikacije so potekale na štirih prizoriščih: Suhl (Nemčija), Aarhus (Danska), Talin (Estonija) in pri nas v Laškem. Barve našega društva sta zastopala Jože Čeper in Peter Tkalec. V prvem krogu je Jože v discipli-

ni pištola središčni vžig osvojil srebrno medaljo, Peter 18. mesto, v disciplini standard pištola Jože 5. in Peter 20. mesto.

V Talinu (3. krog) je Jože s srebrno medaljo ponovil uspeh prvega kroga v disciplini pištola središčni vžig, drugi tekmovalni dan (SP) mu je malo zmanjkalo do brona. Osvojiti medaljo v obeh disciplinah mu je uspelo na domačem terenu, v 4. krogu Lapua Cup, kjer je v disciplini pištola središčni vžig zmagal, naslednji dan pa dodal srebrno medaljo (SP). Peter Tkalec je osvojil 13. (PŠV) in 20. mesto (SP). Jože se je po izteku vseh 4 krogov pripravljal na finale Lapua Cup – nastop si je zagotovil že na lanskeoletnem finalu v francoskem mestu Châteauroux. Letos je finale potekalo od

Za dodatno veselje so poskrbeli domači strelci z odličnimi rezultati. Pri članicah je bila najboljša Jagoda Tkalec, ki je osvojila drugo mesto. Valerija Kufner je bila peta, Ksenija Vodopivec šesta. Ekipno 1. mesto. Med mladinci je Aleks Korun osvojil peto mesto. Pri mladinkah (naše strelke so sicer kadetinke, a so tokrat tekmovali v mladinski konkurenci, op. a.) je državna podprvakinja postala Anja Jager, na zmagovalnem odru se ji je pridružila Eva Vodopivec, ki si je pristreljala bronasto medaljo. Zala Kajtna Poženel je osvojila četrto mesto. Ekipno so podrle deset let star državni rekord. Pištola središčni vžig - državni prvak Jože Čeper, Peter Tkalec 2. mesto, Andrej Brunšek 4. mesto. Ekipno 1. mesto. Standard pištola - Jože Čeper prvo mesto, Peter Tkalec srebrna medalja, Peter Jenko šesto mesto in Andrej Brunšek deveto mesto. Ekipno (Čeper, Tkalec, Jenko) prvo mesto. Hitrostrelna pištola - Jože Čeper 1. mesto, Peter Jenko 2., Peter Tkalec 5. in Andrej Brunšek 8. mesto. Ekipno (Čeper, Jenko, Tkalec) prvo mesto.

Torej - v vseh treh članskih disciplinah imamo državnega prvaka (Jože Čeper) in vsaj še srebrno medaljo ter naslove ekipnih državnih prvakov v vseh disciplinah, za dodatek pa še nov ekipni državni rekord kadetinj.

Tudi tokrat gre velika zahvala vsem. Našim članom, ki so pomagali pri organizaciji. Tekmovalcem za odlične rezultate. Sius operaterjema Jerneju Adlešiču in Damijanu Klopčiču. Sodniku Igorju Stajniku in delegatu SZS Martinu Fevžerju. Hvala vsem sponzorjem za finančno podporo.

Po videnem, in po besedah tekmovalcev, smo si lahko spet zaploskali, saj smo tudi organizacijo državnega prvenstva izpeljali na nivoju. Prvi vikend organizacija velikega mednarodnega tekmovanja, že pet dni zatem so bili na linijah prvi tekmovalci državnega prvenstva. Marsikdo bi se izziva verjetno ustrašil. Mi pa smo dokazali, da zmoremo tudi to. Lahko smo ponosni nase in naše strelišče. Če spomnimo, na našem strelišču so se to poletje zgodili vsi dogodki na 25 m - dve kontrolki, regijsko, Petkova liga in vrhunec sezone. Če je nekaj časa nazaj še obstajal kakšen dvom, da česa ne zmoremo, da je kaj za nas preveliko, je ta dvom zdaj izbrisan. Veliki smo mi, naše društvo. Dokazano. Še enkrat!

23. do 25. septembra v Lizboni na Portugalskem. V soboto je igrala slovenska himna, saj je Jože postal zmagovalec finala v disciplini pištola središčni vžig. Da je bilo veselje še večje, je zlati v nedeljo dodal bronasto medaljo. S tema uspehoma si je že zagotovil nastop v finalu European Lapua Cup naslednje leto.

Foto: Andrej Brunšek

90 LET GASILSTVA V SEDRAŽU

20. avgusta so gasilci PGD Sedraž praznovali svojo 90-letnico

Na slavnostni seji so bili poleg gasilcev matičnega društva prisotni tudi ga-

silci ostalih društev iz občine in sosednja društva iz občine Hrastnik ter naši prijatelji gasilci iz Preinsbacha iz Avstrije.

Uvodni pozdrav je podal predsednik društva Zvonko Gračner in poudaril delovanje društva v preteklosti in izpostavil načrte za prihodnost.

Obletnico so počastili tudi cenjeni gosteje: Janko Žuntar, predsednik Nadzor-

nega odbora GZ Slovenije, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo Rudi Medved, župan Občine Laško Franc Zdolšek, poveljnik GZ Laško Gašper Klemenc in predsednica KS Sedraž Julita Pilih.

S pozdravom so nam zaželeli veliko uspeha in se nam zahvalili za naše dosedanje delo.

Delovanje PGD Sedraž

9. oktobra 1932 je bil v prostorih osnovne šole sv. Jedrt ustanovni občni zbor Gasilskega društva sv. Jedrt. Udeležilo se ga je 50 rednih in 62 podpornih članov. Na ustanovnem občnem zboru so imenovali vodstvo društva, prvi predsednik je postal Bratomir Stokavnik, prvi poveljnik pa Franjo Sluga.

Od ustanovitve naprej je gasilstvo v Sedražu zaživelo s polnimi pljuči. Že na prvi vaji, oktobra 1932, je sodelovalo 39 članov. Opremljali so se s potrebnim orodjem in že leta 1935 od podjetja Rosenbauer, podružnica Celje, kupili motorno brizgalno, ki še danes deluje, kapacitete 600 l na minuto in 300 m konopljenih cevi.

V letih do druge svetovne vojne so izgradili dva bazena požarne vode in bili udeleženi na kar nekaj požarih. Med vojno je bilo delovanje društva prekinjeno. Motorno brizgalno so jim Nemci zaplenili in odpeljali, vendar so jo po zaslugi Avgusta Tahmajstra in Znanka Stokavnika uspeli na spreten način rešiti iz okupatorjevih rok.

Po končani vojni so naši gasilci zopet zavihali rokave. Leta 1946 so pridobili svoje prvo rabljeno vozilo. Velika želja gasilcev pa je bil lasten gasilski dom, katerega so z veliko zavzetostjo slovesno prevzeli 31. avgusta 1952.

V letu 1953 je bila ustanovljena prva ženska gasilska desetina in ta tradicija se je uveljavila vse do danes. V letu 1956 pa se jim je pridružila še gasilska mladina.

Ob praznovanju 25-letnice so gasilci razvili svoj gasilski prapor in istega leta

dogradili gasilski dom, s stanovanjem za hišnika.

V naslednjih desetih letih so naši gasilci gasili nekaj požarov v okolici in za svojo 35-letnico prevzeli gasilski avtomobil Fiat companjolo.

Naši pionirji so leta 1968 kot predstavniki GZ Laško sodelovali na 1. srečanju hrvaško – slovenskih pionirjev v Podčetrtku.

Naši člani so bili tudi tekmovalno uspešni, saj so bili v letih 1973 do 1975 zmagovalci občinskega gasilskega tekmovanja in so leta 1976 sodelovali na republiškem gasilskem tekmovanju v Mariboru in osvojili bronasto tekmovalno značko.

Leta 1977 so svoje staro gasilsko vozilo zamenjali z novim vozilom IMV 2200D.

Da je bilo delo z mladino dobro, kaže tudi dejstvo, da je društvo ob praznovanju svoje 50-letnice razvilo pionirski prapor in prejelo občinsko priznanje ob občinskem prazniku. Aktivnost društva in v letu 1988 pridobljeno še vozilo Land Rover je klicalo po razširitvi gasilskega doma. V letu 1993 so se začela gradbena dela in leta 1997, ob praznovanju 55-letnice, s(m)o pridobili prenovljeno stanovanje za hišnika, dodatno garažo, večnamenski prostor in pozidavo stolpa.

V letu 2001 se je pridobilo novo gasilsko vozilo GV1 Mercedes Benz in preuredilo obstoječe vozilo Land Rover v GVGP1 z viskokotlačno črpalko in 400 litri vode.

Na občinskih tekmovanjih je sodelovalo tudi po osem naših ekip, kar je za krajevno skupnost s 750 prebivalci velik uspeh.

Od leta 2005 so velik poudarek dali izobraževanju članstva in to počnejo še danes.

Uspeli so s potrebnim prekritjem gasilskega doma in ob praznovanju 75-letnice razvili nov gasilski prapor.

Začeli so posodabljati tudi vozni park. Tako so leta 2009 zamenjali vozilo Land Rover s precej mlajšim vozilom Toyota in leta 2011 od rečiških gasilcev kupili tudi TAM 125 GVC 12/18, ki so ga še istega leta zamenjali za novejši TAM 130 GVC 16/40, istočasno pa so s pomočjo podjetja AGM Nemec izgradili tretjo garažo.

S posodobitvijo so nadaljevali in v letu 2015 uspeli z nakupom vozila STEIER 16/25, ki je še danes v garaži.

Izobraševanje članov, tako na tečajih v organizaciji GZ Laško, kot tudi v Izobraževalnem centru GZ Slovenije se nadaljuje. Prav tako se intenzivno posodablja vozni park. Prostore sta zapustila GV1 Mercedes Benz in GVGP1 Toyota, ki sta ju nadomestila Man GVGP2 in VW GVM.

Vse to je klicalo k novi dozidavi gasilskega doma, ki je trenutno v teku in za katero upamo, da bo dokončana v prihodnjem letu.

Vse te dejavnosti kažejo na aktivnosti našega članstva, vključno z vodstvom. Prav tako pa ne moremo mimo dobrega sodelovanja s podjetji iz sosesčine, ki nam vedno rada priskočijo na pomoč, za kar smo izjemno hvaležni in se jim zahvaljujemo.

Devetdeset let je že za našimi gasilci, ki z optimizmom korakajo proti stoletnici.

Jožef Lapornik, foto: Živa Kandolf

ZŠAM LAŠKO

Izlet v Slovenske gorice

Pa je uspelo! Po dveh letih »suše« zaradi COVID ukrepov, ki so nam bolj ali manj krojili življenje, je le uspelo, da smo se člani ZŠAM Laško in njihovi najbližji zopet lahko odpravili na izlet. Tokrat smo se 20. avgusta zjutraj odpeljali iz Laškega proti Slovenskim goricam. Vreme je bilo na trenutke bolj kislo, vendar nam to ni pokvarilo vzdušja, saj smo bili vsi dobre volje.

Prvi postanek smo imeli v Lenartu, kjer smo popili kavo oziroma čaj, nato pa nas je pot vodila proti izletniški kmetiji Gundel – Šenveter na Dražen Vrhu. Tu so nas ob prihodu postregli z različnimi domačimi namazi, kruhom in čajem. Na ta dan smo si ogledali še Methausovo hišo, središče občine sv. Ana z obnovljeno občinsko stavbo, cerkev, posvečeno sveti Ani, in spominsko sobo zobozdravnika Romana Lesnike. Po končanem ogledu smo se vrnili na kmetijo Gundel – Šenveter, kjer smo imeli kosilo, nato pa je sledil povratak nazaj domov.

Zahvala vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri organizaciji tega izleta. Posebej gre zahvala predsedniku ZŠAM Laško Martinu Pušniku, agenciji M&M Tours za avtobusni prevoz, šoferju Ma-

teju, da nas je varno vozil. Hvala tudi Romanu in Mojci Jelenc za prijazno povabilo na pijačo ob koncu izleta. Zahvala tudi vsem za prijetno druženje in udeležbo na izletu v upanju, da se naslednje leto zopet odpravimo odkrivat nove kotičke Slovenije.

Lidija Pavčnik

5. državno tekmovanje v pikadu in streljanju s serijsko zračno puško

ZŠAM Laško je letos organiziral že peti memorial za vsa združenja šoferjev in avtomehaničev, ki so včlanjena v Zvezo neodvisnih združenj logistov in mehatronikov Slovenije. Tekmovanje je potekalo v strelskem domu SD Celjska četa Mala Breza, ki je sodobno opremljeno strelišče. Memoriala se je udeležilo osem združenj z 11 ekipami s skupno 55 tekmovalci.

Tekmovanje je potekalo na lepo septembrsko sobotno popoldne, brez zapletov in v prijateljskem športnem vzdušju, za kar so predvsem zaslužni usposobljeni

sodniki ter njihovi pomočniki. Po končanem tekmovanju je bila možna pritožba na rezultate. Med tem pa so prisotni imeli čas za malico in pijačo. Tekmovanje sta spremljala tudi referent za šport rekreacijo in gibanje Bojan Predovnik in predsednik ZNZLMS Franc Plazovnik. Slednja sta podelila pokale za najboljše posameznike v pikadu, streljanju in pokale najboljšim ekipam.

Ekipno v skupnem seštevku so združenja dosegla naslednje rezultate: **1. mesto ZŠAM Hrastnik** (prejeli tudi prehodni pokal), **2. mesto Slovenske Konjice**, **3. mesto ZŠAM Laško**, **4. mesto ZŠAM Spodnja Savinjska dolina**, **5. mesto ZŠAM Slovenj Gradec**, **6. mesto ZŠAM Zgornja**

Savinjska dolina, 7. mesto ZŠAM Velenje in 8. mesto ZŠAM Rogaška Slatina. **Kot posameznika bi posebej izpostavili našega člana Andreja Pavčnika, ki je zasedel odlično tretje mesto v streljanju.**

Čestitke vsem tekmovalcem, predvsem prejemnikom pokalov so izrekli predsednik ZŠAM Laško Martin Pušnik, predsednik ZNZLMS Franc Plazovnik in referent za šport pri ZNZLMS Bojan Predovnik. Slednja sta izrekla tudi zahvalo sodniškemu osebju za izvrstno izpeljano tekmovanje in organizatorju ZŠAM Laško za dobro počutje v občini Laško na tem prijateljskem športnem dogodku.

Za konec bi se zahvalil vsem predstavnikom ZNZLM Slovenije, da so nam že petič omogočili to športno prireditev. Zahvala gre tudi ekipi strelske družine Celjska četa Mala Breza za izvrstno izpeljano tekmovanje, predvsem Jožetu Cverletu. Našim ženam za peko izvrstnih peciv, ki smo ga postregli obiskovalcem med športno prireditvijo in hvala Občini Laško za pomoč pri izvedbi prireditve, saj smo s tem lahko omogočili gostoljubje in prijetno počutje v Laškem, kar so zaznali tudi tekmovalci in predstavniki zveze. Vsem, ki ste pripomogli k uspehu te prireditve želim veliko osebnega zadovoljstva in v prihodnjem letu ponovno sodelovanje ob prireditvah.

S šoferskim pozdravom **Srečno vožnjo!**

Martin Pušnik,
predsednik ZŠAM Laško

OTVORITEV DRUGE FAZE MUZEJA RUDARSKEGA DRUŠTVA SVETA BARBARA V GOVCAH

Ob izgradnji in vzpostavitvi muzeja v Govcah nad Sedražem se je članom Rudarskega društva porodila želja, da dogradijo muzej, ki bo še bolj zanimiv za obiskovalce in pohodnike, ki se podajo na Pot srečno mimo strojnice Liša jaška. Uredili smo notranjost muzeja, tako da so orodja in oprema za obiskovalce bolj pregledni, delno nam je uspelo prikazati tudi odkop premoga z verižnim transporterjem, ki je bil uporabljen na odkopih Rudnika Laško. Uredili smo elektroinštalacije v samem muzejskem prostoru za boljšo vidljivost eksponatov. Za RD je bil zelo pomemben otvoritveni dan, 17. junij 2022. Rudarji Rudarskega društva sv. Barbara smo zgrabili še zadnjo priložnost, da ohranimo zavržene rudarske eksponate, ki bodo na ogled sedanjim in poznejšim rodovom. Posebna zahvala gre lastniku muzeja, Občini Laško in celot-

nemu kolektivu, za vsestransko pomoč pri izvedbi otvoritve, županu pa še za podelitev monografije zaslužnim članom, ki so ustvarjali muzejsko zbirko.

Za podarjene eksponate gre posebna zahvala Prostovoljnemu gasilskemu

društvu Rečica, Radovanu Grešaku, Vinku Križniku, Marku Peklarju, Zavodu za gozdove, Komunali Laško, STIK-u in vsem, ki niso poimenovani, a so kakorkoli pomagali. Takšen projekt zahteva precej denarnih sredstev, pri čemer so nam pomagali podjetja AGM Nemec, d. o. o., Gero inoks in EEA Medved, za kar gre zahvala tudi njim.

Novo ustvarjeni Rudarski muzej v Govcah bo na voljo za ogled tako pohodnikom na Poti srečno, kot drugim, in sicer po predhodni najavi predsedniku ali podpredsedniku RD sveta Barbara Sedraž na 041 882 422 ali 041 763 751.

*Drago Podreberšek,
predsednik društva
Foto: Živa Kandolf*

LOVSKO STRELSKO TEKMOVANJE NA ŠMOHORJU

V nedeljo, 21. avgusta, je bilo pri lovski koči na Šmohorju živahno. Potekalo je lovsko strelsko tekmovanje za memorial Vezjak - Horjak, ki ima bogato tradicijo,

saj so pred petdesetimi leti na Šmohorju s ciljem razvoja lovskega strelstva zgradili strelišče na glinaste golobe in strelišče za malokalibrsko puško na tarčo srnjaka. V osemdesetih letih so zgradili še strelišče na gibljivo tarčo, kjer streljajo v tarčo bežečega merjasca. Po izgradnji strelišč so začeli prirejati lovsko strelska tekmovanja, ki so znana po celi Sloveniji in so jih poimenovali Vezjakov memorial. Od leta 1993 pa imenujejo ta tekmovanja »Vez-

jak - Horjakov memorial» še po enem zelo prizadevnem in uspešnem lovcu in strelcu Mihi Horjaku. Letošnje tekmovanje je imelo zaporedno številko 54. Na tekmovanju je sodelovalo 12 tričlanskih ekip in 69 posameznikov. Med temi posamezniki je bilo pet superveteranov, ki so stari nad 65 let, 12 veteranov, ki so starejši od 55 let in štiri tekmovalke ženskega spola. Vsi tekmovalci so streljali glinaste golobe, streljali v tarčo srnjaka in v gibljivo tarčo bežečega merjasca.

Po končanem tekmovanju so v popoldanskih urah razglasili rezultate tekmovanja in podelili pokale in praktične nagrade. Med ekipami je bila najboljša Dobrna, drugo je bilo Velenje in tretje Braslovče. Roman Škornik iz Boštanja je bil najboljši med posamezniki. Najboljša med posameznicami je bila Alojzija Hrastovec iz Vranskega. Med superveterani je zmagal Mi-

ran Freitag iz Dobrne, med veterani pa Dušan Urankar iz Braslovč.

Razglasitvi rezultatov je sledilo prijateljsko druženje, kjer so se lovci pridružili tudi nekateri domačini Rečice.

Andrej Mavri

Foto: arhiv LD Rečica

ALERGIJE PRI PSIH

V zadnjem času opazimo povečano pojavnost alergij različnih vrst pri domačih živalih, predvsem pri psih. Kažejo se v obliki srbečice po celotnem telesu, kroničnih vnetjih ušes, lizanja tačk, težav s paranalnimi žlezami ... Vzroki pa so različni in pri ugotavljanju le teh je potreben čas in predvsem doslednost in potrpežljivost lastnika.

Ko začne pes kazati klinične znake, ki so opisani zgoraj se moramo najprej vprašati ali je žival redno zaščitena proti zunanjim in notranjim parazitom. To pomeni, da dobiva zaščito v obliki ampul, tablet ali ovratnic v skladu z navodili proizvajalca. Kot prvo je namreč potrebno izključiti srbečico, ki je posledica pikov zunanjih zajedavcev.

Če je zaščita pred paraziti redna, nato pogledamo prehrano psa. Pri prehrani se najprej vprašamo po kvalitetni hrani, ki jo pes dobiva. Cenejše hrane imajo dodanih veliko ojačevalcev okusa in malo kvalitetnih sestavin. Že samo ojačevalci okusa so včasih lahko vzrok za alergijo. Vendar še ne pomeni, da bo najbolj kvalitetna ali najdražja hrana ustrezala vašemu psu. Alergija na hrano je alergija na določene elemente v hrani, kot so npr. piščanec, govedina, pšenica, koruza, soja ... Psu ob sumu na alergijo na hrano predstavimo **eliminacijsko dieto**. Eliminacijska dieta deluje tako, da pacient najprej do dva meseca dobiva dietno hrano, posebej izdelano tako, da ne povzroča alergij. V tem času kuža ne sme dobivati nobenih priboljškov in jesti nobene druge hrane. V tej fazi je najbolj pomembna lastnikova doslednost in vztrajnost, saj v primeru da se kuža eliminacijske diete ne drži do potankosti, ne dobimo uporabnih rezultatov.

Če po dveh mesecih doslednega sledenja eliminacijski dieti stanje ostaja nespremenjeno, začnemo razmišlja-

ti o **alergenih v okolju**. Alergije lahko povzročajo različne rastline, ki cvetijo v določenem obdobju, pršice, plesni ... Pri odkrivanju vzroka nam včasih pomaga sezonsko pojavljanje alergije. Če se alergija pojavlja samo v nekem obdobju, lahko skoraj z gotovostjo trdimo, da je vzrok v neki rastlini, ki v tistem času cveti. Obstajajo tudi različni testi, ki nam pokažejo občutljivost na najbolj pogoste alergene v okolju.

Zdravljenje alergij pri psu je različno glede na vzrok. Če je kuža alergik, je najbolj pomembno, da je redno zaščiteno proti zunanjim in notranjim parazitom. Psi alergični na hrano, morajo jesti prilagojeno dieto. Pri psih z alergijami na okolje pa so na voljo individualno prilagojene imunoterapije ali pa se alergije lajša s pomočjo zdravlil.

Pri odkrivanju vzroka alergije je potrebno sodelovanje z veterinarjem, dosledno upoštevanje navodil in predvsem potrpežljivost, saj se v nasprotnem primeru že tako dolgo ugotavljanje vzroka lahko še podaljša.

Neja Resnik, dr. vet. med.

ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI SEVNICA

prava številka za najdene
zapuščene živali in posvojitve

07 81 60 210

vet.post.sev@siol.net

Mali kuža, črno rjave barve, kastriran in zelo razigran. Kuža je prijazen, energičen in vedno dobro razpoložen.

Črna dolgodlaka psička potrebuje lastnika, ki bi ji bil pripravljen nuditi malo več časa in bi imel kaj predhodnih izkušenj z vzgojo psov, saj je še rahlo preplašena, vendar pa zelo prijazna.

Odrasla psička Lučka je stara 5 let in je prava čuvajka. Psička je večje rasti in ima srednje dolgo dlako.

Tigrasto rjava štiri mesece stara mačka samička je še rahlo plašna.

Sivobela muca, stara približno eno leto, je zelo prijazna in nežna.

Jesenska doživetja v Rimskih termah

Á LA CARTE RESTAVRACIJA SOFIJA

- **PREIZKUSITE NOV JESENSKI MENI IN VRHUNSKI SUŠI NAŠIH KUHARSKIH MOJSTROV**
Okusne jedi po naročilu in gurmanska doživetja ob soju sveč.

WELLNESS CENTER AMALIJA

- **OBISK SVETA SAVN VARINIA**
Uravnovesite vaše telo v finskih, parnih in infrardečih savnah.
- **KISIKOVA NEGA OBRAZA** (60 min): 59 €
Nega primerna za vse tipe kože. Kožo izdatno nahrani, osveži, napne in oskrbi s kisikom.

MEDICINSKI CENTER VALETUDA

- **SOLNA TERAPIJA** (40 min): 20 €
Solna terapija je naraven način lajšanja mnogih težav, blagodejno učinkuje na kronično utrujenost, okrevanje po covidu, nespečnost, slabo imunsko odpornost, pospešuje regeneracijo organizma po napornih treningih in tekmah, pospešuje regeneracijo po stresnih dogodkih.

Instagram

Facebook

Brošura

Info: WWW.RIMSKO-TERME.SI, info@rimsko-terme.si, 03 574 2000

NOVA PONUDBA!
v Á la carte restavraciji Sofija

Suši

Jesenska ponudba

RIMSKO-TERME
MDCCCXLVII

PRAVI ČAS ZA NOVA ZNANJA!

SIC – IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH izpostava LAŠKO

na 4-urno **brezplačno** delavnico
Registracija nastanitvenih obratov,
kategorizacija nastanitvenih objektov,
Booking in Airbnb

Prijave: info-scsk@guest.arnes.si ali
na 031 314 809

Še vedno vas vabimo k vpisu v izobraževalne programe za odrasle: Predšolska vzgoja • Ekonomski tehnik
• Gastronomija in turizem • Pomočnik v tehnoloških procesih • Pomočnik v biotehnikah in oskrbi • Oblikovalec kovin – orodjar • Inštalater strojnih inštalacij • Gastronom – hotelir • Bolničar – negovalec • Trgovci – prodajalec
• Strojni tehnik • Tehnik računalništva • Tehnik varovanja

Najdete nas v **Kulturnem centru Laško**, Trg svobode 6, **pisarna v 1. nadstropju**, stranski vhod z glavne ceste,
ob sredah med 8.00 in 12.00. Za več informacij smo dosegljivi vsak dan na:

Telefon: 03 733 89 38, 041 611 172, e-pošta: sic.lasko@siol.net, www.sc-konjice-zrece.si

Spremljajte nas lahko tudi na družbenih omrežjih:

ŠC Slovenske Konjice-Zreče, SIC svetovanje in izobraževanje

sickonjice

Šolski center Slovenske Konjice-Zreče, SIC Izobraževanje odraslih in svetovanje

Županski kandidat MMOL-a je Marko Šantej

Z odličnim volilnim rezultatom izpred štirih let, tako glede županskih volitev kot volitev v Občinski svet, smo postavili trdne temelje za nadaljnje delo v korist občanov občine Laško. Zato se tudi na letošnje volitve podajamo z lastnim županskim kandidatom, **Markom Šantejem**. Marko je zavezen in ponosen Laščan. Po izobrazbi je magister farmacije, zaposlen v največjem slovenskem farmacevtskem podjetju v Novem mestu, kjer vodi proizvodni obrat s 380 zaposlenimi.

Skoraj 20 let je **aktiven na družbeno-političnem področju**.

Je član Odbora za družbene dejavnosti Občine Laško, član sveta zavoda Celjskih lekarn in Zdravstvenega doma Laško.

V preteklem mandatu (2014-2018) je bil občinski svetnik in

član Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Več kot 20 let je aktiven tudi na kulturnem področju, in sicer kot član in aktualni **predsednik Kulturnega društva Laška pihalna godba**. Aktivno se vključuje tudi v projekte Zveze Možnar. Je član Turističnega društva Laško, kjer pomaga in sodeluje pri večjih dogodkih, kot so čistilne in olepševalne akcije, »Laško med obema vojnama«, »Guštfest Laško«. Že več kot 10 let pomaga pri organizaciji festivala Pivo in cvetje: včasih le z nasveti in organizacijsko pomočjo, pogosto pa poprime tudi za metlo, kladivo ali katero drugo orodje. Marko sledi temeljnim načelom: **odgovornost, povezanost in medsebojno sodelovanje**. Prisluhniti zna vsem, tako **mlajšim kot starejšim generacijam**. Vedno išče najboljše rešitve in kompromise za vse. V stresnih situacijah ohrani mirno glavo in sprejema tehtne ter preudarne odločitve. Zaveda se velike odgovornosti, ki jo s seboj prinaša županska funkcija, katero bo v primeru izvolitve opravljal **profesionalno**, hkrati pa se je pripravljen soočiti z novimi izzivi. Prisega na kakovost izvedenih projektov. Verjame, da bo s strokovnim znanjem, motiviranostjo in trdim delom Občino Laško uspešno vodil tako pri strateških in razvojnih vprašanjih kot tudi pri tekočih projektih. Za Markom stoji **številčna in motivirana ekipa članov MMOL**, ki s svojim znanjem in izkušnjami sodeluje pri ključnih vprašanjih, pri kandidaturi pa ga podpira tudi družina, z ženo Andrejo in sinom Svitom na čelu.

Naročnik oglasa: Mlada moč občine Laško

POSEBNA VOLILNA ŠTEVILKA LAŠKEGA BILTENA

20. novembra bodo potekale lokalne volitve. Kakor smo napovedali že v prejšnji številki, bo v **začetku novembra** izšla posebna volilna številka Laškega biltena. Seznami kandidatur in kandidatnih list po izžrebanem vrstnem redu bodo v skladu z ZLV in ZVDZ objavljeni na občinski spletni strani najkasne-

je 15 dni pred volitvami, to je 4. novembra, najkasneje do 10. novembra pa bo izšla še volilna številka Laškega biltena, kjer bo poleg seznamov kandidatur in kandidatnih list za organizatorje volilne kampanje na voljo tudi oglasni prostor (v skladu s pravili, objavljenimi v avgustovski številki in plačljiv po veljavnem ceniku, ki je objavljen na spletni strani www.lasko.si). **Volilne oglaševalske vsebine je potrebno oddati do petka, 21. oktobra 2022, do 10. ure, na e-naslov bilten@lasko.si.**

Uredništvo Laškega biltena

Vabljeni na glasbeno-kulinarični

MARTINOV VEČER

**Petek, 11. 11. 2022, ob 19. uri,
v Veliko dvorano hotela
Thermana Park**

Glasbena spremljava: Zasedba Kranjci
Vinar večera: Vinska klet Frelih

Rezervacije: 03/423 21 00, info@thermana.si.
Dodatne informacije: www.thermana.si.

[ZAPosLUJEMO!]

Iznajdljivost

Ambicioznost

Proaktivnost

Strokovnost

Vedoželjnost

Na lokaciji v Laškem imamo odprtih več delovnih mest.

Poskenirajte QR kodo.

Poglejte si razpisana
delovna mesta v
Pivovarni Laško Union
za pozicije

Operater v proizvodnji pijač,
Operater v polnilnici pijač,
Izmenski vzdrževalec (strojnik
ali električar), **Skladiščnik in**
Administrator za stike s kupci.

Pridružite se ekipi,
ki ustvarja vodilne
blagovne znamke
z dodano vrednostjo.

Posredujte informacijo tudi prijateljem, znancem,
sosedom, sorodnikom, ki bi jih ponudba zanimala.

Kontaktirajte nas na kariera.slovenija@heineken.com.